

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ԿՈՂՄԻՑ ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ
ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ

Թողարկող	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ	
Տեղաբաշխող	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ	
Արժեթղթերի դասը՝	անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմս	
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային	
Արժեթղթերի քանակը՝	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով	
Արժեկտրոնային եկամտաբերություն՝		
Շրջանառության ժամկետը՝		
Տեղաբաշխման ձևը՝		
Արժեթղթերի թողարկման արժույթը՝	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ
ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ..... 3****ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ..... 5**

- 1.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ 5
- 1.2 Բանկին և Բանկի պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր 12
- 1.3 Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները..... 15
- 1.4 Բանկի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուները..... 16
- 1.5 Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, խոշոր բաժնետերերը և աշխատակիցները 16
- 1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ..... 17
- 1.6 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները..... 18
- 1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը 19
- 1.8 Այլ էական տեղեկություններ 20
- 1.9 Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները 21

ԲԱԺԻՆ 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ..... 23

- 2.1 Ռիսկային գործոններ 23
- 2.2 Հիմնական տեղեկատվություն 24
- 2.3 Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ 25
- 2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները..... 34
- 2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը 37
- 2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն..... 38

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ..... 39

- 3.1 Անկախ աուդիտորները 39
- 3.2 Ռիսկային գործոններ..... 39
- 3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին..... 43
- 3.4 Բիզնեսի նկարագիրը..... 49
- 3.5 Բանկի կառուցվածքը..... 59
- 3.6 Զարգացման վերջին միտումները 60
- 3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը..... 60
- 3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները..... 62
- 3.9 Հսկող անձինք..... 71
- 3.10 Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին..... 72
- 3.11 Էական պայմանագրերը..... 73
- 3.12 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը 75
- 3.13 Այլ տեղեկատվություն 75

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Գրիգոր Հովհաննիսյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)
Արզիկ Սուվարյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)
Նարեկ Բեգլարյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Բաբաջանյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)
Արմեն Հարությունյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
Միհր Անանյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Սարգսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.03.24</u> (ամսաթիվ)

Բազրատ
Ճգմայան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության
անդամ, Գործադիր
տնօրենի տեղակալ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

Մհեր Գրիգորյան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության
անդամ, Գործադիր
տնօրենի տեղակալ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

Անահիտ
Վարդանյան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության
անդամ, Գլխավոր
հաշվապահ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

Զարուհի
Մելքոնյան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության անդամ,
Միջազգային
գործառնությունների
վարչության պետ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

Կարեն
Հակոբյան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության
անդամ,
Իրավաբանական
վարչության պետ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

Ստորագրությունների իսկությունը հաստատում եմ՝

Մհեր Անանյան

(անուն, ազգանուն)

Վարչության
նախագահ,
Գործադիր տնօրեն

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

13.03.2024

(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԲԱՆԿ ԿԱՄ ԹՈՂԱՐԿՈՂ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԱԶԴԱԳԻՐ) ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐ ԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.araratbank.am:

2021 - 2022 թվականների դրությամբ ներկայացված ֆինանսական տվյալների աղբյուր են հանդիսանում տարեկան աուդիտորական եզրակացությունները, իսկ մնացած տվյալներն աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

1.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ АРАРАТБАНК открытое акционерное общество

անգլերեն՝ ARARATBANK Open Joint-Stock Company

Բանկի կրճար ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО АРАРАТБАНК

անգլերեն՝ ARARATBANK OJSC

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Բուզանդի փողոց 87 շենք, 85 տարածք

Բանկի գրանցման համարն է՝ 4:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Բուզանդի փողոց 87 շենք, 85 տարածք

Կապի միջոցները՝ հեռ.՝ (+374 10) 59-23-23,

ֆաքս՝ (+374 10) 54-78-94,

էլ. փոստ՝ info@araratbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Ներդրումային ծառայությունների վարչության աշխատակիցների հետ, հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 59 23 01:

Բանկը հիմնադրվել է ՀՀ կապի նախարարության ձեռնարկությունների կողմից, որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, և 1991թ.-ի սեպտեմբերի 20-ին որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ ՍՊԸ գրանցվել է Պետական բանկում, գրանցման համար 4: Այնուհետև, Բանկը վերագրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում՝ 1994թ.-ի մարտի 31-ին:

Բանկն իր բնականոն գործունեությունն իրականացրել է մինչև 2000թ.-ի նոյեմբեր ամիսը: Այնուհետև 21.11.2000թ.-ին ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկում նշանակվել է նախնական խնամակալություն, 15.06.2001թ.-ին խնամակալություն, որից հետո 19.03.2002թ.-ին՝ ժամանակավոր ադմինիստրացիա, որի գործունեությունն ավարտվել է 29.10.2004թ.-ին:

Բանկի ժամանակավոր ադմինիստրացիայի 2002թ.-ի դեկտեմբերի 27-ի որոշման համաձայն Բանկը վերակազմավորվել է որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 2003թ.-ի հունվարի 23-ին), այնուհետև անվանափոխվել՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ՓԲԸ-ի, որը 2007 թվականի օգոստոսին վերակազմավորվել է որպես ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2009 թվականին Բանկն իր դուստր ընկերության՝ «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի հետ ձևավորել է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ խումբ: 2010 թվականին «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ն լուծարվել է, և դուստր ընկերության լուծարման հաշվեկշիռը հաստատվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի 2010թ. փետրվարի 26-ի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի կողմից 2016 թվականի հունիսի 17-ին կայացվել է որոշում Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացման վերաբերյալ, համաձայն որի՝ լրացուցիչ թողարկվել է 483,230 (չորս հարյուր ութսուններեք հազար երկու հարյուր երեսուն) հատ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 17,590 (տասնյոթ հազար հինգ հարյուր իննսուն) ՀՀ դրամ: Տեղաբաշխման արդյունքում Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալն ավելացել է մոտ 8.5 մլրդ ՀՀ դրամով:

2016 թվականի նոյեմբերի 8-ին Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը հաստատել է լրացուցիչ թողարկված բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքները և Կանոնադրության մեջ կատարվող փոփոխությունները, որոնք 2016 թվականի նոյեմբերի 16-ին գրանցվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

2016 թվականի դեկտեմբերի 10-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշում է կայացրել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերությունը, որպես պահպանվող բանկ, «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ վերակազմակերպվելու ձևով միանալու վերաբերյալ: ՀՀ ԿԲ-ն 2016 թվականի դեկտեմբերի 15-ին հաստատել և գրանցել է ընկերությունների միջև կնքված միացման պայմանագիրը: 2016 թվականի դեկտեմբերի 27-ին տեղի է ունեցել երկու բանկերի բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովը, որի ժամանակ հաստատվել է երկու ընկերությունների միացման փոխանցման ակտը և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, որպես պահպանվող բանկ, կանոնադրության մեջ փոփոխությունների կատարումը: 2017 թվականին Բանկն ավարտեց «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ ինտեգրման գործընթացը:

2022 թվականի հուլիսի 21-ի՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի որոշմամբ՝ Բանկը, կանոնադրական կապիտալի համալրման նպատակով, 2022 թվականի սեպտեմբերի 5-ին իրականացրել է 112,614 (մեկ հարյուր տասներկու հազար վեց հարյուր տասնչորս) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխում՝ յուրաքանչյուրը 24,819.4 (քսանչորս հազար ութ հարյուր տասնինն ամբողջ չորս տասնորդական) ՀՀ դրամ արժեքով, որի արդյունքները գրանցվել են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից 2022 թվականի դեկտեմբերի 27-ին:

Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի վերջին փոփոխությունները տեղի են ունեցել և հաստատվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից 2022 թվականի նոյեմբերի 01-ին:

2023 թվականի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխություններ Բանկի ղեկավարների կազմում: Վերջիններիս և հսկող անձանց վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ազդագրի հաջորդ մասերում (Կետեր՝ 1.5 , 3.8 և 3.9):

2022 և 2023 թվականների հունիս ամիսներին Բանկի բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված կուտակված շահույթից համապատասխանաբար 3 մլրդ և 5 մլրդ ՀՀ դրամն ուղղվել է Բանկի բաժնետերերին շահութաբաժինների վճարմանը:

Բանկն իր հեռանկարային զարգացումը նախանշելիս առաջնորդվում է «Կանխարեւել՝ նշանակում է կառավարել» գաղափարախոսությամբ՝ փորձելով հնարավորինս ճշգրիտ և համակողմանի կանխատեսել սպասվող հնարավոր զարգացումները՝ նպատակ ունենալով բարձրացնել կառավարման մարմինների կողմից կայացվող որոշումների արդյունավետությունը և հասցեականությունը:

Բանկի առաքելությունն է ապահովել Բանկի կայուն շարունակական զարգացումը, նպաստել երկրի տնտեսության զարգացմանը և կրել սոցիալական պատասխանատվություն հասարակության առջև՝ արժեքներ ստեղծելով Բաժնետերերի, Հաճախորդների և Աշխատողների համար:

Բանկի տեսլականն է լինել կայուն, լայն և արդյունավետ մասնաճյուղային ցանց ունեցող հանրային Բանկ՝ օգտագործելով լավագույն միջազգային և նորագույն տեխնոլոգիաները, ունենալ առաջատար դիրքեր ՓԼՁ վարկավորման, առևտրի ֆինանսավորման, ներդրումային և թվային բանկինգի ոլորտներում:

Բանկի արժեքներն են՝

- Հաճախորդներ՝ ձեռքբերված տարիների ընթացքում, որոնց համար Բանկն իրականացնում է որակյալ սպասարկում և մատուցում միջազգային մակարդակի ծառայություններ:

- Բաժնետերեր՝ կայուն զարգացում ու բարձր վարկանիշ ունեցող միջազգային և տեղական, որոնք ունեն անհրաժեշտ գիտելիքներ, հնարավորություններ և ունակություններ զարգացնելու Բանկը:

- Անձնակազմ, որն իր գիտելիքների, հմտությունների, Բանկի որդեգրած արժեքներին և առաքելությանը նվիրվածության շնորհիվ հանդիսանում է Բանկի գործունեության արդյունավետության և հաջողության գրավականը:

- Բանկային տեխնոլոգիաներ՝ լավագույն միջազգային և նորագույն՝ տեղայնացված ներքին միջավայրին:

- Միջազգային գործընկերներ, որոնք իրենց գործիքակազմով ու հարուստ փորձով հնարավորություն են տալիս դիվերսիֆիկացնել Բանկի կողմից ներգրավվող միջոցները և նպաստում են Բանկի զարգացմանը:

Բանկի նպատակն է՝ Հայաստանի բանկային համակարգում գրավել առաջատար դիրքեր՝ նպաստելով իր հաճախորդների, բաժնետերերի, անձնակազմի՝ ասել է թե ՀՀ բոլոր քաղաքացիների բարեկեցությանն ու կենսամակարդակի բարելավմանը, բարօրությանը:

Բանկն իր նպատակներին հասնելու համար որդեգրել է համակարգային մոտեցում՝ որպես զարգացման հեռանկարային ուղղություններ առանձնացնելով հետևյալ երեք ուղղությունները՝

- ✓ ավանդական բանկային ծառայություններ (Classic Commercial Banking),
- ✓ ներդրումային բանկային ծառայություններ (Investment Banking),
- ✓ թվային բանկային ծառայություններ (Digital Banking):

2017թ. ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխություն Բանկի բաժնետերերի կազմում, մասնավորապես՝ Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը վաճառել է Բանկի բաժնետոմսերում իր ունեցած բաժնեմասը և այլևս բաժնետեր չի հանդիսանում:

2019թ.-ի հունիսի 25-ին տեղի ունեցավ Բանկի կանոնադրական կապիտալում բաժնետերերի բաժնեմասնակցության չափի փոփոխություն. Բանկի բաժնետեր Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ն վաճառել է, իսկ Բանկի բաժնետեր՝ Բարսեղ Բեգլարյանը ձեռք է բերել 75,531 հատ բաժնետոմս, որի արդյունքում Բարսեղ Բեգլարյանի բաժնեմասնակցության չափը Բանկի կանոնադրական կապիտալում դարձել է 22.626284%, իսկ Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ինը՝ 4.289809%:

2020թ. ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխություն Բանկի բաժնետերերի կազմում, մասնավորապես՝ Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ն վաճառել է Բանկի բաժնետոմսերում իր ունեցած բաժնեմասը և այլևս բաժնետեր չի հանդիսանում:

2022 թվականին Բանկը, փակ բաժանորդագրության միջոցով, իրականացրել է բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխում: Արդյունքում, որոշակիորեն փոխվել են բաժնետերերի բաժնեմասերը, չնայած լրացուցիչ տեղաբաշխման արդյունքում նոր նշանակալից մասնակիցներ չի հայտ չեն եկել և նշանակալից մասնակիցների մասնակցության չափերը չեն շեղվել օրենսդրորեն սահմանված շեմերից, որոնց համար անրաժեշտ կլիներ ԿԲ նախնական համաձայնությունը:

Այսպիսով, ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 68.36%-ը, Բարսեղ Բեգլարյանը՝ 21.37%-ը և Սանասար Բեգլարյանը՝ 9.94%-ը: Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ (տվյալները ներկայացված են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, առ. 31.12.2023թ.):

31.12.2023թ.-ի դրությամբ Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 9,366,725 հազ. ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1,873,345 հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 5,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Քիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բանկը ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է իրականացնել բանկային գործունեությանը բնորոշ բոլոր ֆինանսական գործառնությունները, մասնավորապես՝

Միջոցների ներգրավում: Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսագումարների վճարման պարբերականության:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ: Բանկն իրականացնում է քիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման, վերանորոգման և կառուցապատման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, անշարժ գույքի գրավով և առանց գրավի ապահովման սպառողական վարկավորում, ուսանողական վարկերի տրամադրում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային ֆինանսավորում:

Արտարժույթի և արժեթղթերի առուվաճառք: Բանկն ակտիվորեն մասնակցում է ՀՀ արժեթղթերի երկրորդային շուկայում առևտրին, ինչպես նաև արտարժույթի բորսայական առևտուրներին:

Թվային բանկային ծառայություններ:

- Ավանդական բանկային ծառայությունների թվայնացում ԱրարատՄոբայլ հավելվածի և ինտերնետ հարթակների օգնությամբ,
- Ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի VTM (Virtual Teller Machine) ներդրում,
- Արժեթղթերի առք ու վաճառքի գործընթացի թվայնացում:

Ժամանակակից ներդրումային բանկային ծառայություններ:

- Միջազգային շուկայում բրոքերային ծառայությունների մատուցում,
- Տեղական շուկայում բրոքերային ծառայությունների մատուցում,
- Արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի միջնորդավորված վարում,
- Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցում:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, հանդիսանալով Կառավարության կողմից լիազորված օպերատոր, իրականացնում է պետական մարմինների պատվիրակված գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

Հաշվի առնելով ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծավալների աճը՝ Բանկը կարևորում է արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով 2024 թվականին Բանկը շարունակում է զարգացնել համագործակցությունը MoneyGram, IntelExpress, Ria Money և MoneyTun արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում, որոնց թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը Բանկի համար հանդիսանում է զարգացման գերակա ուղղություններից մեկը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa բանկային վճարային քարտեր (ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa մանկան, ArCa Gift, ArCa Green Line), Visa քարտեր (Visa Digital, Visa Classic, Visa Gold, Visa Infinite), Master քարտեր (MasterCard Standard, MasterCard Gold, MasterCard Business), ինչպես նաև Diners քարտեր (Diners Club Young Professional, Diners Club Super Premium):

2007 թվականի ընթացքում Բանկը դարձել է MasterCard համակարգի ասֆիլիատ անդամ, իսկ 2008 թվականից սկսած թողարկում է Cirrus/Maestro, MasterCard Standard, MasterCard Gold քարտեր:

2010 թվականի օգոստոսին դառնալով VISA International վճարային համակարգի ասոցացված անդամ՝ 2011 թվականից Բանկը թողարկում է VISA GOLD, VISA CLASSIC և VISA INFINITE քարտեր, իսկ վերջիններիս քանակն ավելացնելու, սպասարկման որակը բարձրացնելու և տեխնիկական վերազինում իրականացնելու նպատակով՝ կատարում է ներդրումներ: 2013թ.-ին Բանկը դարձավ VISA միջազգային վճարահաշվարկային համակարգի պրինցիպալ անդամ, ինչը հնարավորություն տվեց Բանկին տրամադրել հաճախորդներին ծառայությունների ավելի ընդլայնված և արդիականացված փաթեթ:

2013թ.-ից Բանկը պաշտոնապես դարձավ DinersClub միակ թողարկող բանկը ՀՀ-ում և տարեվերջին Բանկը թողարկեց սուպեր պրեմիում դասի DinersClub Super Premium և պրեմիում դասի DinersClub Young Profesional վճարային քարտերը:

2015 թվականին ընդլայնվեց Բանկի կողմից թողարկվող Diners Club քարտերի սպասարկման ցանցը, 2016 թվականին բարձրացվեց սպասարկվող վճարային քարտերի անվտանգության մակարդակը՝ պայմանավորված 3D secure համակարգի ներդրմամբ: Բանկի

բանկոմատներում ներդրվեցին գեղծարարությունները զսպող՝ Antiskimmer ծրագրային ապահովումը: Իրականացվեց նաև Բանկի կողմից թողարկվող քարտերի PIN (Personal Identification Number) ծրարների ամբողջական տպագրում Բանկի տարածքում:

2015թ.-ից Բանկն Իդրամ ընկերության հետ համատեղ իրականացրեց www.arca.am պորտալով և ArCa համակարգի ներքո սպասարկվող բանկերի բանկոմատներով կոմունալ վճարումների ընդունումը:

Ներկայումս Բանկի կողմից թողարկվում և սպասարկվում են MasterCard, Visa, Diners Club և ArCa վճարային համակարգերի քարտեր: Բանկը, թողարկած քարտերի քանակով, ՀՀ բանկային համակարգում գտնվում է առաջատար դիրքերում, ինչը պայմանավորված է Բանկի կողմից այդ բնագավառի զարգացմանն ուղղված ակտիվ և նորարար ծրագրերի իրականացմամբ:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթ, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Բանկն իր ծառայությունների մատուցումը կատարում է իր գլխավոր գրասենյակի, մասնաճյուղերի, ինչպես նաև բանկոմատների, POS տերմինալների և վճարային տերմինալների միջոցով:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ:

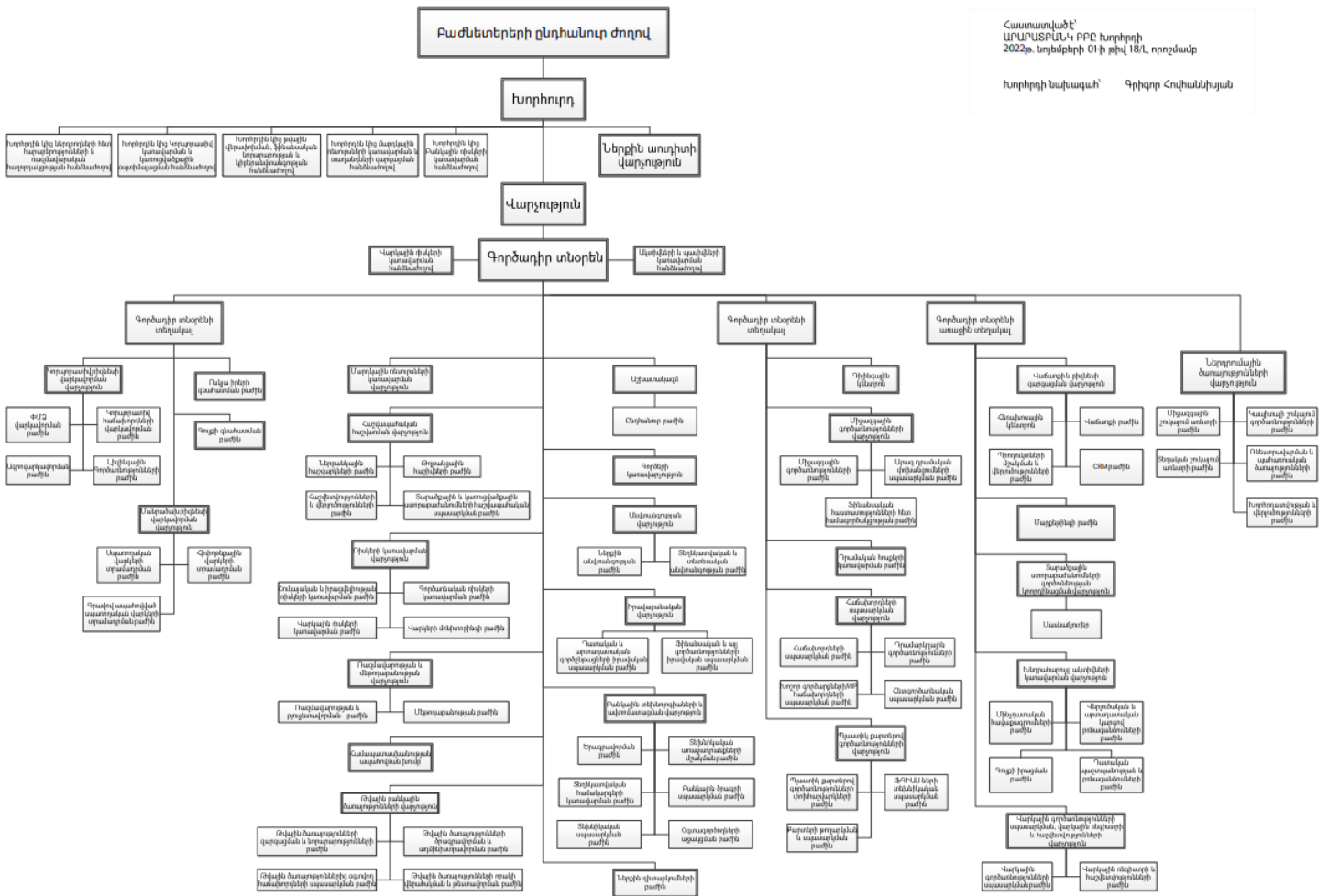
31.12.2023թ. դրությամբ Բանկն ունի մեկ գլխամասային գրասենյակ և թվով 50 մասնաճյուղ, որից 22 մասնաճյուղը գործում է քաղաք Երևանում, իսկ 28 մասնաճյուղը՝ ՀՀ մարզերում: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքի կենտրոնում՝ Բուզանդի 87 շենք, 85-րդ հասցեում գտնվող տարածքում:

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1,044 մարդ:

Բանկն ակտիվորեն համագործակցում է Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), Համաշխարհային Բանկի (WB USA), Եվրասիական Զարգացման Բանկի (EAB Russia), Հարավ-Արևելյան Եվրոպայի Եվրոպական Հիմնադրամի (EFSE Luxembourg), Գերմանահայկական Հիմնադրամի (KfW), Incofin Investment Management, DEUTSCHE INVESTITIONS-UND ENTWICKLUNGSGESELLSCHAFT MBH ներդրումային կազմակերպության (DEG), BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND (Switzerland) Covid-19 Emerging and Frontier Markets MSME Support, Նիդերլանդների զարգացման ֆինանսական ընկերության (FMO), ResponsAbility (Switzerland), Legal Owner Triodos Funds B.V.L and Triodos SICAV II, Microfinance Enhancement Facility SA, SICAV-SIF, Commerzbank AG (Germany), Ասիական Զարգացման բանկ (ADB), SYMBIOTICS SICAV ընկերության, ինչպես նաև այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Ներկայումս ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն որևիցե խմբի անդամ չի հանդիսանում:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	31.12.2023 ¹	31.12.2022	31.12.2021
Ակտիվներ, այդ թվում՝	404,737,359	357,510,339	270,907,392
Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝	331,006,223	245,763,808	214,061,711
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	200,903,004	166,445,604	151,253,300
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	75,818,705	27,859,769	15,975,673
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	45,257,617	42,426,936	26,998,365
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր			5,974,127
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,026,897	9,031,499	7,042,821
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր			6,817,425
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	81.78%	68.74%	79.02%

1.2 Բանկին և Բանկի պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

1.2.1. Բանկին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Բանկը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից զերծ մնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով բանկը մշակում է գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր: Թողարկողի գործունեությանն առնչվող ռիսկերը կարող են հանգեցնել պարտատոմսերի գնի նվազմանը: Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները գնահատելու համար կարող եք օգտվել բանկի ինտերնետային կայքում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններից:

Վարկային ռիսկը բանկի վարկառուների, փոխառուների և բանկի նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու հավանականությունն է, ինչը

¹ 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

կարող է վնաս հասցնել բանկի կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը բանկի կարևորագույն խնդիրներից է:

Իրացվելիության ռիսկն ի հայտ է գալիս, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի, օրենսդրական ու նորմատիվային դաշտի փոփոխություններով և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով Բանկի՝ ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելու հնարավորությունները կոժվարանան, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, ինչն իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկում տոկոսադրույքի Կառավարման նպատակով կիրառվում են բազիսային, եկամտաբերության կորի փոփոխության և ժամկետային անհամապատասխանության ռիսկերի գծով վերլուծություններ:

Արտարժույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից: Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ՝ նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

Գործառնական ռիսկը, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև բանկի համբավը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:

Ընդհանուր տնտեսության և քաղաքական ռիսկեր, երբ ՀՀ և գործընկեր երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կամ ՀՀ ներքաղաքական, տարածաշրջանային քաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ զարգացումները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա, մասնավորապես՝ կարող են ուղեկցվել Բանկի կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության,

այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության լիցենզավորման և կարգավորման նպատակը ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունն է, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

1.2.2 Թողարկվող պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ բանկերի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար:

Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ թողարկողի ֆինանսատնտեսական գործունեության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող ռիսկերի հետևանքով պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը կապված գնի անկման և շուկայում իրացվելիության հետ: Թողարկված պարտատոմսերը շրջանառության ժամկետի ընթացքում կարող են բացասական փոփոխությունների ենթարկվել տնտեսական վիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով, ուստի թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ ներդրողը ցանկացած պահի կարող է իրացնել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում իր համար շահավետ գնով: Այնուամենայնիվ թողարկողը տեղեկացնում է նաև, որ իր գործունեությամբ նպաստում է պարտատոմսերի շուկայի զարգացմանը՝ ակտիվություն ցուցաբերելով պարտատոմսերի թողարկման և ֆոնդային բորսայում դրանց ցուցակման գործընթացներում հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել.

Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով: Արդյունքում՝ պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան ձեռք բերման գինը:

Արտաթուփային ռիսկը: Ներդրողը կարող է կրել նաև փոխարժեքների տատանման հետ կապված կորուստներ ՀՀ դրամի և ԱՄՆ դոլարի փոխանակման ժամանակ: Սույն ռիսկը հատկապես առնչվելի է այն ներդրողների համար, ովքեր պարտատոմսերի ձեռք բերման և մարման դիմաց ստացվող գումարները փոխանակելու են մեկ արժույթից մեկ այլ արժույթի: Օրինակ՝ ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման դեպքում ներդրողը կունենա որոշակի կորուստներ: Ներդրողը կարող է կրել նաև արտաթուփի փոխանակման հետևանքով որոշակի կորուստներ կապված իր՝ ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներն ԱՄՆ դոլարի վերածելու և Պարտատոմսերի մարման ժամանակ ԱՄՆ դոլարը ՀՀ դրամի փոխանակման ժամանակ:

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Շուկայում գործող տոկոսադրույքների փոփոխությունները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի գնի և եկամտաբերության վրա, քանի որ պարտատոմսի գինն ու եկամտաբերությունը գտնվում են միմյանցից հակադարձ կախվածության մեջ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկը: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում՝ իրացվելիության վրա:

1.3 Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված և պարբերաբար վերանայվող հեռանկարային զարգացման ծրագրերի: Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի և Բանկի գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունները և դրանց սակագները շուկայի պահանջներին:

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նախորդ տարվա համեմատ Բանկի ակտիվները աճել են 13.2%-ով (47,227,020 հազ. ՀՀ դրամով)՝ կազմելով 404,737,359 հազ. ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա 357,510,339 հազ. ՀՀ դրամի դիմաց: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտավորությունները կազմել են 344,810,429 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք 2022թ.-ի համեմատ աճել են 13%-ով:

2023 թվականի ընթացքում Բանկը գեներացրել է 11,424,792 հազ. ՀՀ դրամի զուտ շահույթ, իսկ 2022 թվականին՝ 13,171,539 հազ. ՀՀ դրամի:

հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	31.12.2023 ²	2022	2021
Ակտիվներ	404,737,359	357,510,339	270,907,392
Պարտավորություններ	344,810,429	305,031,160	230,286,124
Կապիտալ	59,926,930	52,479,179	40,621,268
Զուտ շահույթ	11,424,792	13,171,539	2,262,716
Զուտ տոկոսային եկամուտ	16,777,460	11,644,221	8,360,244

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 9,366,725 հազ. ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 1,873,345 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 5,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի վերջին փոփոխությունները տեղի են ունեցել և հաստատվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից 2022 թվականի նոյեմբերի 01-ին:

2023 թվականի ընթացքում տեղի են ունեցել նաև փոփոխություններ Բանկի ղեկավարների կազմում: Վերջիններիս և հսկող անձանց վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է Ազդագրի հաջորդ մասերում (Կետեր՝ 3.8 և 3.9):

31.12.2023 թվականից մինչև ՀՀ ԿԲ Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում, Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

Ազդագրի ԿԲ գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ Բանկի գործունեության համար

² 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Բանկի դեմ չկան և չեն սպասվում դատական հայցեր, որոնք կարող են էական նյութական, բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ Բանկի զարգացման հեռանկարների վրա:

1.4 Բանկի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուները

Բանկի 2009-2011, 2013-2021 թվականների անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, որի հասցեն է ՀՀ ք. Երևան 0015, Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի փող., 9 շենք («Երևան Պլազա» բիզնես-կենտրոն), հեռ.՝ (+37410) 500 964, ինտերնետային կայք՝ www.grantthornton.am, կազմակերպության տնօրեն՝ Արմեն Հովհաննիսյան, իսկ 2012, 2022 և 2023 թվականներին «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ն, որի հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան փ. 26/1, «Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, հեռ.՝ (+37410) 595 999, ինտերնետային կայք՝ www.kpmg.am, կազմակերպության տնօրեն՝ Իրինա Գևորգյան:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեշնլ» անդամ, իսկ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» Արմենիա ՓԲԸ-ն՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Ինտերնեշնլ» կազմակերպության անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի՝ 2021 թվականի և «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի՝ 2022 թվականի եզրակացությունները ներկայացված են Ազդագրին կից Հավելվածներում:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, խոշոր բաժնետերերը և աշխատակիցները

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ժողով),
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- Բանկի գործադիր մարմինները՝ Բանկի գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ Գործադիր տնօրեն) և Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն):

Բանկի խորհուրդը կազմված է հինգ անդամներից.

	Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1	Գրիգոր Հովհաննիսյան	Խորհրդի նախագահ	30 տարի
2	Արզիկ Սուվարյան	Խորհրդի անդամ	29 տարի
3	Նարեկ Բեգլարյան	Խորհրդի անդամ	18 տարի
4	Կարեն Բաբաջանյան	Խորհրդի անդամ	17 տարի
5	Արմեն Հարությունյան	Խորհրդի անդամ	20 տարի

Բանկի վարչությունը կազմված է յոթ անդամներից.

	Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1	Մհեր Անանյան	Վարչության նախագահ, գործադիր տնօրեն	33 տարի
2	Կարեն Սարգսյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ	33 տարի

3	Բագրատ Ճգմաչյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ	41 տարի
4	Մհեր Գրիգորյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ	20 տարի
5	Անահիտ Վարդանյան	Վարչության անդամ, գլխավոր հաշվապահ	16 տարի
6	Զարուհի Մելքոնյան	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ	32 տարի
7	Կարեն Հակոբյան	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ	17 տարի

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 68.36%-ը, Բարսեղ Բեգլարյանը՝ 21.37%-ը և Սանասար Բեգլարյանը՝ 9.94%-ը: Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ (տվյալները ներկայացված են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, առ. 31.12.2023թ.):

31.12.2023 թվականի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1044 մարդ:

Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ մինչ այժմ կատարել է պարտատոմսերի 26 թողարկում, որոնցից 5-ը գտնվում են շրջանառության մեջ 31.12.2023 թվականի դրությամբ:

Արժեթուղթ	Շրջանառության մեջ առկա ծավալ	Արժույթը	Արժեկտրոնի եկամտաբերություն	Շրջանառության ժամկետ	Մարման ամսաթիվ
AMARBKB2MER3	5,000,000	ԱՄՆ դոլար	4.75%	27 ամիս	21.07.2024
AMARBKB2NER1	3,000,000	ԱՄՆ դոլար	4.25%	27 ամիս	08.12.2024
AMARBKB2QER4	2,000,000	ԱՄՆ դոլար	5.50%	48 ամիս	18.09.2027
AMARBKB2PER6	2,000,000	ԱՄՆ դոլար	5.00%	36 ամիս	18.09.2026
AMARBKB2OER9	4,291,150	ԱՄՆ դոլար	4.50%	27 ամիս	18.12.2025

1.6 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Պարտատոմսերի տեսակը՝	անվանական արժեկտրոնային	
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝	եռամսյակային	
Պարտատոմսերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային	
Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝	ոչ փոխարկելի	
Պարտատոմսերի թողարկման արժույթը՝	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝	մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար
Պարտատոմսերի քանակը՝	Ենթակա է որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են հրապարակման՝ հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանները հրապարակվելու են առնվազն Բանկի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am :	
Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման օրերը՝		
Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝		
Պարտատոմսերի տոկոսադրույքը՝		
Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝	ազատ շրջանառության իրավունքով	

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները և մարումը կատարվելու են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

ՀՀ դրամով թողարկած պարտատոմսերի արժեկտրոնային վճարումները և մարումը կատարվելու են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով թողարկած պարտատոմսերի արժեկտրոնային վճարումները և մարումը կատարվելու են ԱՄՆ դոլարով:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Բանկի կողմից թողարկվող անվանական պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ուղղակի վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը, և այլ էական մանրամասները ենթակա են որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Բանկի անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է՝ ներգրավվող միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացումը և ներգրավվող միջոցների ծախսատարության նվազեցումը: Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են կարճաժամկետ և միջնաժամկետ վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

1.6.1. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանները հրապարակվելու են Բանկի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am :

1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը

Բանկը պարտատոմսերի թողարկման Ազդագիրը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով գրանցելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նախատեսում է թողարկել մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ թողարկման ընդհանուր ծավալով դրամային և մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար թողարկման ընդհանուր ծավալով դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ արժեկտրոնների եռամսյակային վճարումների պարբերականությամբ, առանձին փուլերով (տրանշերով):

ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի անվանական արժեքը կազմելու է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ, իսկ արտարժույթով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում՝ 25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ժամկետները, արժույթը, ծավալը, եկամտաբերությունը և այլ էական պայմանները կսահմանվեն Բանկի Խորհրդի առանձին որոշումներով յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանների մասին տեղեկատվությունը կհրապարակվի հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am:

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի համար տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար պարտատոմսերի վաճառքի գինն ըստ օրերի կհրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում, ընդ որում յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատվածում վաճառքի ենթակա պարտատոմսերի քանակը լրանալու դեպքում Բանկը դադարեցնում է տեղաբաշխման գործընթացը: Ազդագիրը և թողարկման վերջնական պայմանները կհրապարակվեն Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am, և պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կսկսվի ոչ շուտ, քան Ազդագրի հրապարակումից 3 (երեք) աշխատանքային օր հետո:

Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամկետների վերաբերյալ հնարավոր փոփոխությունները կարող են կատարվել Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Պարտատոմսեր գնելու նպատակով՝ Ներդրողը Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղում ներկայացնում է Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ում պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշվի բացման վերաբերյալ քաղվածք:

Բանկի պարտատոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտի բավարարման մասին տեղեկացվում է մինչև հայտի ներկայացման օրվան

հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է առանց մասնագիտացված կազմակերպության (անդերռայթերի) մասնակցության:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարումները կարող են կատարվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով, ինչպես նաև այլ առևտրային բանկերի միջոցով: Պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշիվները բացվում են «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրելու նպատակով Բանկը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ: Հարկ է նշել, որ որոշակի հանգամանքներում կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրման հայտը հնարավոր է չբավարարվի: Տեղաբաշխման ավարտից հետո երեք ամսվա ընթացքում կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը համարվում է չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Բանկի Խորհրդի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 2 օրվա ընթացքում ներդրողներին վերադարձվում են պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով վճարված և մինչ որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը ներառյալ արժեկտրոնի հաշվեգրված գումարները:

Թողարկված պարտատոմսերը առանձին տրանշներով տեղաբաշխելու դեպքում յուրաքանչյուր առանձին տրանշի տեղաբաշխման ավարտից հետո Բանկը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմելու է Բորսային՝ տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար:

Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառույթներ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ: Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները սահմանվում են վերջինիս և Թողարկողի միջև կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի «Շուկա ստեղծողի կանոններ»-ով:

1.8 Այլ էական տեղեկություններ

Բանկի Կանոնադրությունը և ֆինանսական հաշվետվությունները հասանելի են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.araratbank.am, ինչպես նաև Ազդագրին կից Հավելվածներում:

1.9 Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	31.12.2023 ³ (աուդիտ չանցած)	2022 (աուդիտ անցած)	2021 (աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	11,424,792	13,171,539	2,262,716
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	56,203,055	46,550,224	39,736,751
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	20.33%	28.30%	5.69%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	11,424,792	13,171,539	2,262,716
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	381,123,849	314,208,866	260,207,250
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	3.00%	4.19%	0.87%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	11,424,792	13,171,539	2,262,716
Գործառնական եկամուտ ⁴	26,132,790	24,115,330	10,055,617
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	43.72%	54.62%	22.50%
Գործառնական եկամուտ	26,132,790	24,115,330	10,055,617
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	381,123,849	314,208,866	260,207,250
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	6.86%	7.67%	3.86%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	381,123,849	314,208,866	260,207,250
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	56,203,055	46,550,224	39,736,751
Սեփական կապիտալի մուտքի ակտիվների (EM)	6.78	6.75	6.55
Զուտ տոկոսային եկամուտ	16,777,460	11,644,221	8,360,244
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	295,057,821	160,958,915	133,850,948
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %	5.69%	7.23%	6.25%
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ)	28,726,729	23,362,176	19,007,770
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ)	295,057,821	160,958,915	133,850,948

³ 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

⁴ Ներառում է զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները, ինչպես նաև ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարները:

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	9.74%	14.51%	14.20%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	11,949,269	11,657,448	10,647,526
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ)	317,273,035	254,494,977	203,447,085
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	3.77%	4.58%	5.23%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	11,424,792	13,171,539	2,262,716
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (հատ)	1,873,344	1,873,344	1,760,731
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	6.10	7.03	1.29
Սփրեդ (ՏԵ)/(ՄԵԱ) - (ՏԾ)/(ՄԾՊ)	5.97%	9.93%	8.97%

ԲԱԺԻՆ 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Արժեթղթերի շուկայում՝ ներառյալ պարտատոմսերում, ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, այդ իսկ պատճառով, ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել, որ Ազդագրում ներկայացված ռիսկերից բացի կարող է նաև առաջանալ այլ անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ ռիսկ, և ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով ու ակնկալիքներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների չկատարմանը կամ շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիության և հետևաբար գնի անկմանը:

2.1.1. Թողարկվող պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Բանկի կողմից առավել էական ռիսկեր են դիտարկվում.

Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը՝ պարտատոմսերի շուկայի ծավալի և ցածր զարգացվածության պայմաններում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների առաջացումն է: Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով: Արդյունքում՝ պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան ձեռք բերման գինը:

Արտարժույթային ռիսկը՝ արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում վնաս կրելու հավանականությունն է, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Օրինակ՝ ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման դեպքում ներդրողը կունենա որոշակի կորուստներ: Ներդրողը կարող է կրել նաև արտարժույթի փոխանակման հետևանքով որոշակի կորուստներ կապված իր ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներն ԱՄՆ դոլարին վերածելու և Պարտատոմսերի մարման ժամանակ ԱՄՆ դոլարը ՀՀ դրամի փոխանակման ժամանակ:

Տոկոսադրույքի ռիսկը, տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով պարտատոմսերում ներդրողների կորուստներ կրելու վտանգն է, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, այն կարող է ազդել ինչպես պարտատոմսի գնի, եկամտաբերության, այնպես էլ դրանց գրավչության և իրացվելիության վրա:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողները, ովքեր Բանկի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն ձեռք բերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռք բերման/գնման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորությունների հավանական բացակայությամբ: Հավանական է, որ

վերաներդրման ռիսկը ներդրումային որոշում կայացնելու գործընթացում էական գործոն չի հանդիսանա ընթացիկ կամ կարճաժամկետ (մեկ արժեկտրոնային ժամանակամիջոցից ոչ ավել) ներդրումային հորիզոն ունեցող ներդրողների համար:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում ավելի քիչ) իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում թողարկողի հնարավոր ֆինանսական վիճակի վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Բանկի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր (գնաճի չափով) անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում՝ իրացվելիության վրա:

2.2. Հիմնական տեղեկատվություն

2.2.1. Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Բանկի անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է ներգրավվող միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացումը և ներգրավվող միջոցների ծախսատարության նվազեցումը: Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են կարճաժամկետ և միջնաժամկետ վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

Միաժամանակ պետք է նշել, որ Բանկը, հանդիսանալով կորպորատիվ պարտատոմսերի թողարկում իրականացրած առաջին բանկերից մեկը, շարունակում է իր կողմից որդեգրած պարտատոմսերի թողարկման ավանդույթը՝ հաշվի առնելով շուկայում ձևավորված պահանջարկը և ներդրողների սպասումները:

2.2.2. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3(երեք) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Բանկը պարտավորվում է հրապարակել թողարկման օրվանից առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ առնվազն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am:

2.3 Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ պարտատոմսերն անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն, իսկ դրանց շուրջ ծագող հնարավոր վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն նախատեսում է պարտատոմսերի թողարկման Ազդագիրը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով գրանցելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում իրականացնել մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ ծավալով դրամային և մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար ծավալով դոլարային պարտատոմսերի թողարկում և տեղաբաշխում:

2.3.1. Պարտատոմսերի պայմանները

Պարտատոմսերի տեսակը	անվանական արժեկտրոնային	
Պարտատոմսերի ձևը	Ոչ փաստաթղթային	
Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը	Ոչ փոխարկելի	
Պարտատոմսերի թողարկման արժույթը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար
Պարտատոմսերի քանակը	Ենթակա է որոշման ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից, տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:	
Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը	մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար
Պարտատոմսերի ռեեստրը	Պարտատոմսերի ռեեստրը ենթակա է վարման «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից	
Տեղաբաշխող	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ	
Շուկա Ստեղծող	Բանկը նախատեսում է օգտվել Շուկա ստեղծողի ծառայություններից:	
Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը	Ուղղակի վաճառքի ձևով՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:	
Թողարկումը	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ անվանական պարտատոմսերը թողարկվելու են Բանկի Խորհրդի 2023թ. օգոստոսի 16-ի «Արժեկտրոնային պարտատոմսեր թողարկելու և տեղաբաշխելու մասին» թիվ 23/01Լ որոշմամբ	

	սահմանված ընդհանուր պայմաններով և յուրաքանչյուր թողարկման դեպքում Խորհրդի առանձին որոշումներով:
Պարտատոմսերի թողարկման օրը, շրջանառության ժամկետը,	Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ժամկետները, արժույթը, ծավալը, եկամտաբերությունը և այլ էական պայմանները կսահմանվեն Բանկի Խորհրդի առանձին որոշումներով յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանների մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am : Յուրաքանչյուր տրանշով տեղաբաշխվող պարտատոմսերի թողարկման օր է համարվելու տեղաբաշխման առաջին օրը, որից սկսած կհաշվարկվեն պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվող արժեկտրոնային տոկոսները:
Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը	Յուրաքանչյուր տրանշի համար պարտատոմսերի արժեկտրոնների տոկոսադրույքը սահմանվելու է Բանկի Խորհրդի առանձին որոշմամբ տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ:
Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը	Եռամսյակային (4 անգամ օրացուցային տարվա մեջ)
Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը	Ազդագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր տրանշով տեղաբաշխվող պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային տոկոսները կհաշվարկվեն թողարկման օրվանից սկսած, ընդ որում տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար պարտատոմսերի վաճառքի գինն ըստ օրերի կիրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում: Յուրաքանչյուր տրանշով տեղաբաշխվող պարտատոմսերի թողարկման օր է համարվելու տեղաբաշխման առաջին օրը, որից սկսած կհաշվարկվեն պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվող արժեկտրոնային տոկոսները:
Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը	փաստացի/փաստացի. DCC =Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D1M1Y1 DSN =Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D2M2Y2 որտեղ՝ D1M1Y1 - գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,

	D2M2Y2 - գործարքի կատարման ամսաթիվն է, D3M3Y3 - գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:
Արժեկտրոնի կուտակումը	Արժեկտրոնի կուտակումը կիրականացվի հետևյալ բանաձևով՝ $[AI = FV * \frac{C}{4} * \frac{DCS}{DCC}]$ AI – Կուտակված տոկոս FV – Պարտատոմսերի անվանական արժեք C – Արժեկտրոնի տոկոսադրույք DCC – գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի փաստացի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում Արժեկտրոնների վճարումները կկատարվեն հավասարաչափ՝ համաձայն հետևյալ բանաձևի. $PC = \frac{C}{4}$ Որտեղ՝ C – Տարեկան արժեկտրոնի գումարն է
Պարտատոմսերի գինը	Պարտատոմսի գինը որոշվելու է հետևյալ բանաձևով. $P = \frac{C}{4} \sum_{i=1}^N \left[\frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100*4}\right)^{i-1+\tau}} \right] + \left[\frac{FV}{\left(1 + \frac{y}{100*4}\right)^{N-1+\tau}} \right]$ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ որտեղ՝ DSN - գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի/անվանական արժեքի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած փաստացի օրերի քանակն է՝ օրերի հաշվարկման պայմանականությունը փաստացի/փաստացի:

	DCC - գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրը եղած փաստացի օրերի քանակն է՝ օրերի հաշվարկման պայմանականությունը փաստացի/փաստացի: P - պարտատոմսի գինն է: N - գործարքի կատարման օրվանից հետո արժեկտրոնների մնացած վճարումների քանակն է: Y - պարտատոմսի մինչև մարում եկամտաբերությունն է: C - տարեկան արժեկտրոնի չափը: i – արժեկտրոնի տվյալ հերթական համարն է, որը փոփոխվում է տվյալ պահից մինչև վերջնական մարում մնացած արժեկտրոնների վճարումների քանակից կախված, ընդ որում i արժեքը փոփոխվում է ըստ աճման և ընդունում է 1-ից մինչև N արժեքները (երբ N-ը ընդունում է 1 արժեք, i –ն նույնպես ընդունում է 1 արժեք): FV – Պարտատոմսերի անվանական արժեք:	
Պարտատոմսերի եկամտաբերությունը	Պարտատոմսի տարեկան արդյունավետ տոկոսային եկամտաբերությունը հաշվարկվելու է հետևյալ կերպ՝ $EAY = (1 + C/4)^4 - 1,$ որտեղ՝ 1) EAY - տարեկան արդյունավետ տոկոսային եկամտաբերությունն է: 2) C - տարեկան արժեկտրոնների տոկոսադրույքն է:	
Պարտատոմսերի մարման օրը	Թողարկվող և տեղաբաշխվող յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի համար Թողարկողի ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am Ազդագրի հրապարակումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առաջ լրացուցիչ կհրապարակվի նաև տեղաբաշխվող պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման, ինչպես նաև պարտատոմսերի մարման ժամանակացույցը՝ հստակ ամսաթվերով: Եթե արժեկտրոնային եկամտի կամ մարման գումարի վճարման օրը լինի ոչ աշխատանքային, ապա վճարումը կկատարվի հաջորդող աշխատանքային օրը:	
Արժեկտրոնների և պարտատոմսերի մարման արժույթ	ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար արժեկտրոնների վճարումը և պարտատոմսերի մարումն	ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար արժեկտրոնների վճարումը և մարումն իրականացվում

	իրականացվում է ՀՀ դրամով	է ԱՄՆ դոլարով
Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում	Թողարկված յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային եկամուտները վճարվելու են եռամսյակային պարբերականությամբ: Արժեկտրոնային եկամուտների վճարման փոխանցումը Բանկի կողմից կատարվելու է արժեկտրոնի հաշվարկման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 24⁰⁰-ի դրությամբ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ից ստացված սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկն արժեկտրոնային եկամտի վճարման օրը մինչև ժամը 14⁰⁰-ն վճարումները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի բանկային հաշիվներին: Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են: Թողարկված յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի մարման գումարի փոխանցումը կատարվելու է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 24⁰⁰-ի դրությամբ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ից ստացված սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը պարտատոմսերի մարման օրը մինչև ժամը 14⁰⁰-ն համապատասխան վճարումները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի բանկային հաշիվներին: Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են: «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ից ստացված սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում նշված հաճախորդի հաշվին արժեկտրոնային եկամուտների վճարման կամ մարման գումարի փոխանցման անհնարինության դեպքում այն մուտքագրվելու է համապատասխան տարանցիկ հաշիվ մինչև հաճախորդի կողմից համապատասխան հանձնարարականների ստացումը: Պարտատոմսերի ոչ ռեզիդենտ սեփականատերերի առկայության դեպքում, Բանկը արժեկտրոնի վճարումը ՀՀ տարածքում կիրականացնի այնպես, ինչպես ռեզիդենտ սեփականատերերին, մնացած դեպքերում՝ սեփականատիրոջ հանձնարարագրով և Բանկի կողմից մատուցվող լրացուցիչ ծառայությունների համար, Բանկում գործող սակագներով, կփոխանցի համապատասխան հաշվին:	

Պարտատոմսերի շրջանառելիության սահմանափակում	ազատ Պարտատոմսերի ցուցակման և առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո Բանկի պարտատոմսերը չեն կարող գնվել և վաճառվել կարգավորվող շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված բացառությունների:
Ցուցակումը	Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի:

2.3.2. Տեղեկություններ պարտատոմսերի սեփականատերերի հիմնական իրավունքների վերաբերյալ

Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

✓ Ինքնուրույն տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իրենց սեփականության ներքո գտնվող պարտատոմսերը:

✓ Իրականացնել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող ցանկացած գործառույթ:

✓ Թողարկման օրվանից հաշված եռամսյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

✓ Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

✓ Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ՝ օրենքով վերապահված իրավունքներից:

✓ Օրենքով սահմանված կարգով գրավադրել պարտատոմսերը:

✓ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք:

✓ Օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված այլ իրավունքներ:

Օրենքով և իրավական ակտերով սահմանված պարտատոմսերի սեփականատերերի իրավունքների սահմանափակումներ չկան:

Պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով և նույն օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են հատուցման 3-րդ հոդվածով սահմանված չափերով, այն է՝

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը տասնվեց միլիոն հայկական դրամ է.

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը յոթ միլիոն հայկական դրամ է.

գ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև տասնվեց միլիոն հայկական դրամով.

դ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Պարտատոմսերում ներդրումներ կատարող անձինք պարտավոր են նախքան պարտատոմսերի ձեռք բերումը Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվի օպերատորներից որևէ մեկի մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ, ինչպես նաև կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ սեփականության իրավունքի գրանցման կամ գործարքների ձևակերպման նպատակով:

Պարտատոմսեր ձեռք բերող անձը պարտավոր է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի հաշվի օպերատորներից որևէ մեկի մոտ, վերջինիս կողմից սահմանված կանոններին համաձայն, իր հաշվին բացել անձնական հաշիվ և դրա տվյալները ներկայացնել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ:

Պարտատոմսեր ձեռք բերող անձը պարտավոր է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ում կամ ցանկացած այլ բանկում իր անվամբ բացել դրամային և դոլարային բանկային հաշիվ և դրա տվյալները ներկայացնել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, իսկ դրամային և դոլարային բանկային հաշիվ ունենալու դեպքում՝ անհրաժեշտ է տվյալներն ուղղակի ներկայացնել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ:

Երկրորդային շուկայում պարտատոմսեր ձեռք բերող կամ օտարող անձը պարտավոր է իր հաշվին կատարել «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կողմից սահմանված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման կամ գործարքների ձևակերպման հետ:

Պարտատոմսերի ցուցակման և առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո Բանկի պարտատոմսերը չեն կարող գնվել և վաճառվել կարգավորվող շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված բացառությունների՝ հետևյալ դեպքերի համար.

1. մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են, ընդ որում՝ ՀՀ ԿԲ խորհրդի 27 նոյեմբեր 2012 թվականի թիվ 331-Ն որոշման համաձայն՝ մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,

բ. Թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,

գ. Արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները,

2. պարտատոմսերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար,

3. շուկայում առևտրին թույլատրված պարտատոմսերն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

Բանկի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցումը և հաշվառումն իրականացնում է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կողմից՝ վերջինիս հաշվի օպերատորների միջոցով:

ՀՀ օրենսդրությամբ, Թողարկողի կանոնադրությամբ և Բանկի անվանական պարտատոմսերի թողարկման մասին Բանկի խորհրդի որոշմամբ պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ սահմանափակումներ սահմանված չեն:

Թողարկողի պարտատոմսերի սեփականատերերին պարտատոմսերում կատարված ներդրումները մարվելու են պարտատոմսի անվանական արժեքով՝ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից տրամադրված պարտատոմսերի սեփականատերերի ցուցակում նշված հաճախորդի հաշվին:

2.3.3. Առաջարկվող պարտավորումների դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Թողարկողի առաջարկվող պարտատոմսերի մարումների և Բանկի կողմից ներգրավված այլ պարտավորությունների մարումների միջև ստորադասություն չկա: Այսինքն, Բանկը չունի այնպիսի պարտավորություն, որի պարտատերերն ունեն մարման առաջնահերթություն այլ պարտատերերի, այդ թվում նաև առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ: Թողարկողի սնանկության դեպքում Թողարկողի գրավով ապահովված պարտավորությունները բավարարվում են տվյալ պարտավորության ապահովման միջոց հանդիսացող գրավի առարկայի իրացումից ստացված գումարից՝ արտահերթ: Եթե պարտավորության արժեքը գերազանցում է տվյալ պարտավորության ապահովման միջոց հանդիսացող գրավի առարկայի իրացման արժեքը, ապա գրավով չապահովված պարտավորության մասը բավարարվում է այլ պարտատերերի նկատմամբ ունեցած պարտավորությունների հետ համատեղ՝ համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածով սահմանված կարգի: Առաջարկվող պարտատոմսերի դեպքում, սեփականատերերի պահանջները՝ կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո 3-րդ և 4-րդ հերթին, մասնավորապես վերը նշված օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետը սահմանում է պարտավորությունների մարման հետևյալ հերթականությունը.

ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների կազմակերպությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում,

բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի,

գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային

ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ, իսկ ապահովագրական ընկերությունների լուծարման դեպքում՝ կյանքի ապահովագրական պայմանագրերից բխող պահանջները, եթե ապահովագրական ընկերությունն իրականացնում է կյանքի ապահովագրություն, և ոչ կյանքի ապահովագրական պայմանագրերից բխող պահանջները, եթե ապահովագրական ընկերությունն իրականացնում է ոչ կյանքի ապահովագրություն,

դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների,

ե1) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

ե2) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.

զ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:

«գ» ենթակետով սահմանված անձի՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է «գ» ենթակետով սահմանված հերթում, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ «դ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Միևնույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ:

Միևնույն հերթի պարտատերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

2.3.4. Տեղաբաշխված (տեղաբաշխվող) պարտավորումներից ստացվող պարտավորումների սեփականատերերի եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը

Կարևոր ծանուցում

Չնայած այն հանգամանքի, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման և /կամ

Վիճակագրության արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պարտասխանաբարությունից:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը ենթակա է հարկման ըստ հետևյալ հարկատեսակների.

✓ **Շահութահարկ** (իրավաբանական անձանց դեպքում),

✓ **Եկամտային հարկ** (Ֆիզիկական անձանց դեպքում):

Պարտատոմսերից կարելի է եկամուտ ստանալ հետևյալ տեսքով.

1. Տոկոսային եկամուտ (պարտատոմսերի դիմաց վճարվող արժեկտրոնը),

2. Կապիտալի հավելում (ծեռքբերման պահից հետո պարտատոմսի գնի աճը, հաշվարկվում է որպես մինչև մարման օրը պարտատոմսի վաճառքի և գնման գնի դրական տարբերություն):

Շահութահարկ

Շահութահարկ վճարողներ են համարվում ՀՀ գործող ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք: Հարկվող շահույթը հարկատուի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքի համապատասխան հոդվածներով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Այս պահին շահութահարկի դրույքը 18 տոկոս է:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շահութահարկի դրույքաչափը պարտատոմսերում ներդրումներից ստացված եկամտի համար կազմում է 10 տոկոս: Թողարկողի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար Թողարկողը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք ՀՀ-ում գործող Ֆոնդային բորսայում մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ցուցակված պարտատոմսերից ստացվող տոկոսային եկամտի, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից ստացվող եկամուտների մասով ազատվում են շահութահարկի վճարումից: Վերոնշյալ դրույթները տարածվում են այն արժեթղթերի (արժեթղթերի դասերի) վրա, որոնք ՀՀ գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվել են մինչև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Եկամտային հարկ

Եկամտային հարկ վճարողներ են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Այս պահին եկամտային հարկի դրույքաչափը 10 տոկոս է: Թողարկողի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար Թողարկողը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ՀՀ-ում գործող Ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից ստացվող եկամուտները ազատվում են եկամտային հարկից: Բացառություն են կազմում միայն բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերը, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է 2 տարուց: Վերոնշյալ դրույթները տարածվում են այն արժեթղթերի (արժեթղթերի դասերի) վրա, որոնք ՀՀ գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվել են մինչև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1. Առաջարկի պայմանները, վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և առաջարկից օգտվելու համար անհրաժեշտ գործողությունները

Բանկը՝ պարտատոմսերի թողարկման Ազդագիրը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով գրանցելուց հետո, մեկ տարվա ընթացքում թողարկելու է անվանական

արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ և մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար թողարկման ընդհանուր ծավալով, արժեկտրոնների եռամսյակային վճարումների պարբերականությամբ, առանձին փուլերով (տրանշերով):

ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի անվանական արժեքը կազմելու է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ, իսկ արտարժույթով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում՝ 25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ժամկետները, արժույթը, ծավալը, եկամտաբերությունը և այլ էական պայմանները կսահմանվեն Բանկի Խորհրդի առանձին որոշումներով յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5(հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկման վերջնական պայմանների մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am:

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի համար տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար պարտատոմսերի վաճառքի գինն ըստ օրերի կիրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում, ընդ որում յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատվածում վաճառքի ենթակա պարտատոմսերի քանակը լրանալու դեպքում Բանկը դադարեցնում է տեղաբաշխման գործընթացը: Ազդագիրը և թողարկման վերջնական պայմանները կիրապարակվեն Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am և պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կսկսվի ոչ շուտ, քան ազդագրի հրապարակումից 3 (երեք) աշխատանքային օր հետո:

Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամկետների վերաբերյալ հնարավոր փոփոխությունները կարող են կատարվել Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Պարտատոմսեր գնելու նպատակով՝ Ներդրողը Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղում ներկայացնում է Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ում պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշվի բացման վերաբերյալ քաղվածք:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

✓ Ներդրողի անունը և ազգանունը, անձնագրային տվյալները, բնակության վայրը, ստորագրությունը (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, իրավասու (լիազորված) անձի ստորագրությունը),

✓ Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը,

✓ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը հաշվի օպերատորի կողմից բացված անձնական հաշվի համարը:

✓ Ներդրողի դրամային և դոլարային հաշվեհամարները:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտին կից ներկայացվում են.

✓ Ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձնագրի (առկայության դեպքում սոցիալական քարտի կամ հանրային ծառայության համարանիշի) պատճենները (կամ տեղեկանք սոցիալական քարտ ստանալուց հրաժարվելու մասին),

✓ իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետ. ռեգիստրի վկայականի պատճենը (ներառյալ բոլոր ներդիրները), լիազորված անձի դեպքում նաև լիազորագիրը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտը մինչև տվյալ օրվա ժամը 15⁰⁰-ն ներկայացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց վճարվող գումարը հաշվարկվում է՝ պարտատոմսի ձեռքբերման տվյալ օրվա համար սահմանված գինը բազմապատկելով ձեռք բերվող

պարտատոմսերի քանակով, ընդ որում Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտը համարվում է ընդունված, եթե համապատասխան հաշվում առկա է Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտը տվյալ օրվա ժամը 15⁰⁰-ից հետո ներկայացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց վճարվող գումարը հաշվարկվում է՝ պարտատոմսի ձեռքբերման հաջորդ օրվա համար սահմանված գինը բազմապատկելով ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակով:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ ներկայացրած անձինք գրանցվում են հատուկ այդ նպատակով բացված գրանցամատյանում, իսկ Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերը բավարարվում են ըստ ներկայացման ժամկետի հերթականությամբ:

Տեղաբաշխման ընթացքում Բանկը չի նախատեսում պարտատոմսերի առաջարկի, ինչպես նաև տեղաբաշխման ծավալների փոփոխության կամ չեղյալ հայտարարելու հնարավորություն:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն և առավելագույն մեծությունների վերաբերյալ սահմանափակումներ չկան, որի հետևանքով Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերում նշվող գումարների վերաբերյալ նվազագույն կամ առավելագույն մեծությունների սահմանափակումներ չեն սահմանվում:

Պարտատոմսի նկատմամբ գնորդի սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում և/կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ պարտատոմսի գրանցման պահից: Պարտատոմսեր ձեռքբերողները ներկայացված հայտերը բավարարվելուց հետո արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից և/կամ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվի օպերատորից՝ համաձայն վերջիններիս կողմից սահմանված սակագների:

Բանկի անվանական պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքները հրապարակվում են Բանկի ինտերնետային կայքում տեղաբաշխման ավարտի օրվանը հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում Պարտատոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք չի նախատեսվում: Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերը բավարարվում են ըստ ներկայացման ժամկետի հերթականության:

2.4.2. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծրագիրը

Պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց (այդ թվում որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին), անհատ ձեռնարկատերերին: Բանկի անվանական պարտատոմսերի առաջարկն իրականացվելու է ուղղակի վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

Բանկի պարտատոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտի բավարարման մասին տեղեկացվում է մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

2.4.3. Առաջարկի գինը

Ազդագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի համար տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար պարտատոմսերի վաճառքի գինն ըստ օրերի կհրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում, որը հաշվարկվելու է

Ազդագրի 2-րդ բաժնում սահմանված պարտատոմսի գնի որոշման բանաձևով: Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից մատուցվող ծառայությունների կամ խորհրդատվության դիմաց ներդրողը որևիցե ծախս չի կատարում:

«Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց վճարները գանձվում են համաձայն հաշվի օպերատորի կողմից հաստատված սակագների, որոնց հետ ներդրողը կարող է ծանոթանալ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքի միջոցով՝ www.amx.am:

2.4.4. Տեղաբաշխումը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է առանց մասնագիտացված կազմակերպության (անդերոայթերի) մասնակցության:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարումները կարող են կատարվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով, ինչպես նաև այլ առևտրային բանկերի միջոցով: Պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշիվները բացվում են «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի միջոցով:

2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրելու նպատակով Բանկը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ: Հարկ է նշել, որ որոշակի հանգամանքներում կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրման հայտը հնարավոր է չբավարարվի: Տեղաբաշխման ավարտից հետո երեք ամսվա ընթացքում կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը համարվում է չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Բանկի խորհրդի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 2 օրվա ընթացքում ներդրողներին վերադարձվում են պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով վճարված և մինչ որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը ներառյալ արժեկտրոնի հաշվեգրված գումարները:

Թողարկված պարտատոմսերը առանձին տրանշներով տեղաբաշխելու դեպքում յուրաքանչյուր առանձին տրանշի տեղաբաշխման ավարտից հետո Բանկը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմելու է Բորսային՝ տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար:

Ստորև ներկայացված են Բանկի կողմից թողարկված և Բորսայում ցուցակված պարտատոմսերի տվյալները՝ 31.12.2023 թվականի դրությամբ:

Արժեթուղթ	Շրջանառության մեջ առկա ծավալ	Արժույթը	Արժեկտրոնի եկամտաբերություն	Շրջանառության ժամկետ	Մարման ամսաթիվ
AMARBKB2MER3	5,000,000	ԱՄՆ դոլար	4.75%	27 ամիս	21.07.2024
AMARBKB2NER1	3,000,000	ԱՄՆ դոլար	4.25%	27 ամիս	08.12.2024
AMARBKB2QER4	2,000,000	ԱՄՆ դոլար	5.50%	48 ամիս	18.09.2027
AMARBKB2PER6	2,000,000	ԱՄՆ դոլար	5.00%	36 ամիս	18.09.2026

AMARBKB2OER9	4,291,150	ԱՄՆ դոլար	4.50%	27 ամիս	18.12.2025
--------------	-----------	-----------	-------	---------	------------

Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառույթներ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ: Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները սահմանվում են վերջինիս և Թողարկողի միջև կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի «Շուկա ստեղծողի կանոններ»-ով:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Սույն Բաժնում ներկայացված տեղեկատվության հավաքագրման և մշակման համար Բանկը որևիցե խորհրդատուի չի դիմել:

Սույն Բաժնում ներկայացված տեղեկատվությունը Բանկի անկախ աուդիտորի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել:

Սույն Բաժնի 2.5 կետում ներկայացված՝ Բանկի կողմից արդեն իսկ թողարկված և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում առևտրին թույլատրված և ազատ շրջանառվող պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվության աղբյուրն է՝ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի պաշտոնական ինտերնետային կայքը՝ www.amx.am: Ներկայացված տեղեկատվությունը ճշգրտորեն վերարտադրվել է ազդագրում և որևէ փաստ, որը կարող էր խեղաթյուրել այդ տեղեկատվության իմաստը, բաց չի թողնվել: Սույն Բաժնում այլ անձանց կողմից այլ տեղեկատվություն չի տրամադրվել:

Բանկին և Բանկի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1 Անկախ աուդիտորները

Բանկի 2009-2011, 2013-2021 թվականների անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, իսկ 2012, 2022 և 2023 թվականներին՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ն:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեշնլի» անդամ, իսկ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» Արմենիա ՓԲԸ-ն՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Ինտերնեշնլ» կազմակերպության անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ.

հասցե՝

ՀՀ ք. Երևան 0015, Գ. Լուսավորիչ փ.9,

հեռ.՝

«Երևան Պլազա» բիզնես-կենտրոն
+374 10 50-09-64,

ինտերնետային կայք՝

<http://www.grantthornton.am>,

կազմակերպության տնօրեն-բաժնետեր՝

Արմեն Հովհաննիսյան

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» Արմենիա ՓԲԸ.

հասցե՝

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան փ. 26/1,

հեռ.՝

«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն,
+374 10 59 59 99,

ինտերնետային կայք՝

<http://www.kpmg.am>,

կազմակերպության տնօրեն՝

Իրինա Գևորգյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի՝ 2021 թվականի և «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի՝ 2022 թվականի եզրակացությունները ներկայացված են Ազդագրին կից Հավելվածներում:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2 Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած տնտեսավարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ բանկերի, պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ:

Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ռիսկային գործոններից յուրաքանչյուրը կարող է նշանակալից կամ էական բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի գործառնությունների, ֆինանսական իրավիճակի կամ արդյունքների վրա:

Ելնելով նշվածից՝ Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար: Մասնավորապես կարելի է առանձնացնել հետևյալ հիմնական ռիսկերը:

Վարկային ռիսկ: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված գործընկերոջ վարկունակության, վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու կամ մասնակի կատարելու հետ, որոնք Բանկին կարող են կորուստներ պատճառել:

Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, վարկավորելիս որպես ապահովվածություն նախապատվություն է տալիս վարկառուի վարկունակությանը և վճարունակությանը, ինչի շնորհիվ խնդրահարույց վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում բավականին փոքր է: 31.12.2023թ. չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 1.26% է կազմել:

Վարկային ռիսկը Բանկի հիմնական ռիսկերից մեկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ՝ վարկերի և փոխատվությունների տրամադրում, և ներդրումային գործունեության հետ՝ Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ պարտքային արժեթղթերի և այլ պարտքային գործիքների ավելացում: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները:

Վարկեր տրամադրելիս Բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի նաև վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը: Վարկային պորտֆելի որակի կառավարման նպատակով սահմանված է նաև որոշում կայացնող մարմինների սահմանաչափերի հստակ համակարգ, վարկերի և վարկունակության նվազագույն պահանջների վերանայման և թեստավորման սկզբունքներ: Վարկային ռիսկի նկատմամբ իրականացված սթրես թեստերի վատագույն սցենարի համաձայն՝ 31.12.2023թ. դրությամբ վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության նորմատիվի վրա չի գերազանցի 3.38 տոկոսային կետը:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը կապված է նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ոչ ամբողջական համապատասխանությունը բնական է ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների

անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը: Իրացվելիության ռիսկերի կառավարման նպատակով բանկում ներդրված է սահմանաչափերի պահպանման և ամենօրյա կտրվածքով հսկողության իրականացման մեխանիզմ: Պարբերաբար իրականացվում են իրացվելիության ճեղքվածքի և բացասական ազդեցության սցենարային վերլուծություններ:

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրականացված իրացվելիության ռիսկի սթրես թեստի ժամանակ դիտարկվել է սթրես սցենար, երբ տեղի է ունենում ժամկետային ավանդների 31%-ի և ցպահանջ այլ պարտավորությունների 50%-ի միաժամանակյա արտահոսք, որի պարագայում իրացվելիության նորմատիվները՝ Ն₂¹ և Ն₂², կազմում են համապատասխանաբար 28.4% և 58.8%:

Ստորև ներկայացվում են իրացվելիության նորմատիվները 2021-2023 թվականների դրությամբ:

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած թույլատրելի մեծություն	Փաստացի մեծություն 31.12.2023	Փաստացի մեծություն 31.12.2022	Փաստացի մեծություն 31.12.2021
Ն ₂ ¹	Նվազագույնը 15%	35.35%	39.70%	27.28%
Ն ₂ ²	Նվազագույնը 60%	80.04%	98.46%	125.42%

Բանկում ներդրված է իրացվելիության ճգնաժամային կառավարման մեխանիզմ, որը օգտագործվում է իրացվելիությանը սպառնացող անկանխատեսելի իրավիճակներում, մասնավորապես սահմանված ցուցանիշների և արտաքին գործոնների բացասական ազդակների դեպքերում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներից ելնելով սահմանափակվում են տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մեծությունը, արժեթղթերի պորտֆելի մեծությունը, կենտրոնացվածությունը և ժամկետայնությունը:

Արդյունքում, 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ լրղացող տոկոսադրույքով ներգրավված ու տեղաբաշխված միջոցների վրա տոկոսադրույքների 100 բազիսային կետով անբարենպաստ փոփոխության դեպքում գոյացած հանրագումային վնասը

Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա իրականացված հաշվարկների համաձայն չի գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 0.09 %-ը, իսկ արժեթղթերի պորտֆելի վրա՝ 1.75%-ը:

Արտարժույթի ռիսկ: Արտարժույթի ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից: Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ, նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը՝ մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխությունները և դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Բանկը պատրաստ կլինի իրականացնել այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով ապահովել ծրագրավորված ակտիվապասիվային և եկամտային ցուցանիշների կատարումը: Բանկն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժույթային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Ռիսկերի կառավարման գործող ներքին համակարգի պայմաններում 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա կազմված սթրեսային սցենարի համաձայն՝ արտարժույթի փոխարժեքի 20% փոփոխության դեպքում արտարժույթային ճեղքվածքի գծով վնասները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 8.46%-ը:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, շուկայում գործում են նաև արտերկրի բանկերի դուստր կառույցները, որոնք ունեն հզոր ֆինանսական կարողություններ և անկայուն իրավիճակներում ֆինանսական ներարկումներ ստանալու մեծ հնարավորություններ, բանկային առաջավոր և փորձարկված տեխնոլոգիաներ, որի շնորհիվ նրանք ունեն պոտենցիալ առավելություններ ստանալու հավակնություն: Բանկն, իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու առումով, հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող սպասարկումների որակը և մատչելիությունը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը: Բարձրորակ մասնագետների առկայությունը Բանկի աշխատակազմում շատ կարևոր է մրցունակ լինելու և պլանավորված աշխատանքների արդյունավետ իրականացման համար: Նման մասնագետների նկատմամբ մեծ պահանջարկի պատճառով՝ առաջանում է նաև կադրերի հոսունության ռիսկ, որի ազդեցությունը չեզոքացնելու նպատակով՝ Բանկի ղեկավարությունը նպատակային և

հետևողական միջոցառումներ է իրականացնում աշխատողների որակավորման բարձրացման, նյութական խրախուսման և սոցիալական ապահովման խնդիրների բարելավման ուղղությամբ:

Ընդհանուր տնտեսության և քաղաքական ռիսկեր, երբ ՀՀ և գործընկեր երկրների մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կամ ՀՀ ներքաղաքական, տարածաշրջանային քաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ զարգացումները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա: Բոլոր տեսակի իրադարձությունները, որոնք կհանգեցնեն Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարմանը, հաճախորդների կողմից Բանկի հուսալիության հանդեպ կասկածանքի կամ բացասական վերաբերմունքի, կարող են էապես ազդել Բանկի գործունեության վրա: Դա կարտահայտվի Բանկի կողմից լրացուցիչ ծախսերի կատարմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարությամբ: Բանկում ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և նվազեցման նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տնտեսության վիճակի հնարավոր բացասական փոփոխությունների ազդեցության տարբեր սցենարային իրավիճակների վերլուծություններ:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

ռուսերեն՝ АРАРАТБАНК открытое акционерное общество.

անգլերեն՝ ARARATBANK Open Joint-Stock Company.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО АРАРАТБАНК

անգլերեն՝ ARARATBANK OJSC

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

Բանկի պեդական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Բուզանդի 87, 85 տարածք:

Բանկի գրանցման համարն է՝ 4:***Բանկի գործակալի վայրն է՝***

ՀՀ, ք. Երևան, Բուզանդի 87, 85 տարածք:

Կապի միջոցները՝

հեռ.՝ (+374 10) 59 23 23,

ֆաքս՝ (+374 10) 54 78 94,

էլ. փոստ՝ info@araratbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Բանկը հիմնադրվել է ՀՀ կապի նախարարության ձեռնարկությունների կողմից, որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, և 1991թ.-ի սեպտեմբերի 20-ին որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ ՍՊԸ գրանցվել է Պետական բանկում, գրանցման համար 4: Այնուհետև, Բանկը վերագրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 1994թ.-ի մարտի 31-ին:

Բանկն իր բնականոն գործունեությունն իրականացրել է մինչև 2000թ.-ի նոյեմբեր ամիսը: Այնուհետև 21.11.2000թ.-ին ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկում նշանակվել է նախնական խնամակալություն, 15.06.2001թ.-ին խնամակալություն, որից հետո 19.03.2002թ.-ին՝ ժամանակավոր ադմինիստրացիա, որի գործունեությունն ավարտվել է 29.10.2004թ.-ին:

Բանկի ժամանակավոր ադմինիստրացիայի 2002թ.-ի դեկտեմբերի 27-ի որոշման համաձայն Բանկը վերակազմավորվել է որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 2003թ.-ի հունվարի 23-ին), այնուհետև անվանափոխվել՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ՓԲԸ-ի, որը 2007 թվականի օգոստոսին վերակազմավորվել է որպես ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի կողմից 2016 թվականի հունիսի 17-ին կայացվել է որոշում Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացման վերաբերյալ, համաձայն որի լրացուցիչ թողարկվել է 482,230 (չորս հարյուր ութսուներկու հազար երկու հարյուր երեսուն) հատ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 17,590 (տասնյոթ հազար հինգ հարյուր իննսուն) ՀՀ դրամ: Տեղաբաշխման արդյունքում Բանկի կապիտալն ավելացել է մոտ 8.5 մլրդ ՀՀ դրամով: 2016 թվականի նոյեմբերի 8-ին Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովը հաստատել է լրացուցիչ թողարկված բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքները և Կանոնադրության մեջ կատարվող փոփոխությունները, որոնք 2016 թվականի նոյեմբերի 16-ին գրանցվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

2016 թվականի դեկտեմբերի 10-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշում է կայացրել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերությունը, որպես պահպանվող բանկ, «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ վերակազմակերպվելու ձևով միանալու վերաբերյալ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկը 2016 թվականի դեկտեմբերի 15-ին հաստատել և գրանցել է ընկերությունների միջև կնքված միացման պայմանագիրը, որի արդյունքում 2016 թվականի դեկտեմբերի 27-ին տեղի է ունեցել երկու

բանկերի բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովը, որի ժամանակ հաստատվել է երկու ընկերությունների միացման փոխանցման ակտը և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, որպես պահպանվող բանկ կանոնադրության մեջ փոփոխությունների կատարումը:

2017 թվականին Բանկն ավարտեց «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ ինտեգրման գործընթացը:

2022 թվականի հուլիսի 21-ի՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի որոշմամբ՝ Բանկը, կանոնադրական կապիտալի համալրման նպատակով, 2022 թվականի սեպտեմբերի 5-ին իրականացրել է 112,614 (մեկ հարյուր տասներկու հազար վեց հարյուր տասնչորս) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխում՝ յուրաքանչյուրը 24,819.4 (քսնաչորս հազար ութ հարյուր տասնինն ամբողջ չորս տասնորդական) ՀՀ դրամ արժեքով, որի արդյունքները գրանցվել են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից 2022 թվականի դեկտեմբերի 27-ին: Արդյունքում, Բանկի կապիտալն ավելացել է մոտ 2.8 մլրդ ՀՀ դրամով:

2022 և 2023 թվականների հունիս ամիսներին Բանկի բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված կուտակված շահույթից համապատասխանաբար 3 մլրդ և 5 մլրդ ՀՀ դրամն ուղղվել է Բանկի բաժնետերերին՝ շահութաբաժինների վճարմանը:

Բանկն իր հեռանկարային զարգացումը նախանշելիս առաջնորդվում է, «Կանխադրել՝ նշանակում է կառավարել» գաղափարախոսությամբ՝ փորձելով հնարավորինս ճշգրիտ և համակողմանի կանխատեսել սպասվող հնարավոր զարգացումները՝ նպատակ ունենալով բարձրացնել կառավարման մարմինների կողմից կայացվող որոշումների արդյունավետությունը և հասցեականությունը:

Բանկի առաքելությունն է՝ ապահովել Բանկի կայուն շարունակական զարգացումը, նպաստել երկրի տնտեսության զարգացմանը և կրել սոցիալական պատասխանատվություն հասարակության առջև՝ արժեքներ ստեղծելով Բաժնետերերի, Հաճախորդների և Աշխատողների համար:

Բանկի տեսլականն է՝ լինել կայուն զարգացող միջազգային, լայն և արդյունավետ մասնաճյուղային ցանց ունեցող հանրային բանկ, օգտագործելով լավագույն միջազգային և նորագույն տեխնոլոգիաները, ունենալ առաջատար դիրքեր՝ ՓՄՁ վարկավորման, մանրածախ գործառնությունների, առևտրի ֆինանսավորման և ֆինանսական շուկայում իրականացվող գործառնությունների ուղղություններով:

Բանկի նպատակն է՝ ապահովել կայուն զարգացում, արդարացնելով Բանկի բոլոր շահառուների սպասումները: Նշված նպատակն իրականացնելու համար Բանկը որդեգրել է մասնաճյուղերի ցանցի օպտիմալացման, ինչպես նաև նոր տեխնոլոգիաներով բանկային ծառայություններից օգտվելու հնարավորության ներդրման քաղաքականություն:

Բանկի՝ առաջիկա երեք տարիների հիմնական և երկարաժամկետ նպատակն է՝ ՀՀ բանկային շուկայում զբաղեցնել տեղ առաջատար հնգյակում՝ մի շարք բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշներով, մասնավորապես, ակտիվների, հաճախորդներին տրված վարկերի ծավալներով, հաճախորդների քանակով և շահութաբերությունը բնութագրող ցուցանիշներով: Բանկն իր նախանշված նպատակներին հասնելու համար որդեգրել է

համակարգային մոտեցում՝ որպես զարգացման հեռանկարային ուղղություններ առանձնացնելով հետևյալ երեք ուղղությունները՝

- ✓ ավանդական բանկային ծառայություններ (Classic Commercial Banking),
- ✓ ներդրումային բանկային ծառայություններ (Investment Banking),
- ✓ թվային բանկային ծառայություններ (Digital Banking):

2017թ. ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխություն Բանկի բաժնետերերի կազմում, մասնավորապես՝ Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը վաճառել է Բանկի բաժնետոմսերում իր ունեցած բաժնեմասը և այլևս բաժնետեր չի հանդիսանում:

2019թ.-ի հունիսի 25-ին տեղի ունեցավ Բանկի կանոնադրական կապիտալում բաժնետերերի բաժնեմասնակցության չափի փոփոխություն. Բանկի բաժնետեր Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ն վաճառել է, իսկ Բանկի բաժնետեր՝ Բարսեղ Բեգլարյանը ձեռք է բերել 75,531 հատ բաժնետոմս, որի արդյունքում Բարսեղ Բեգլարյանի բաժնեմասնակցության չափը Բանկի կանոնադրական կապիտալում դարձել է 22.626284%, իսկ Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ինը՝ 4.289809%:

2020թ. ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխություն Բանկի բաժնետերերի կազմում, մասնավորապես՝ Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ն վաճառել է Բանկի բաժնետոմսերում իր ունեցած բաժնեմասը և այլևս բաժնետեր չի հանդիսանում:

2022 թվականի սեպտեմբերի 5-ին Բանկը, փակ տեղաբաշխման միջոցով, իրականացրել է բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխում: Արդյունքում, որոշակիորեն փոխվել են բաժնետերերի բաժնեմասերը, չնայած լրացուցիչ տեղաբաշխման արդյունքում նոր նշանակալից մասնակիցներ չի հայտ չեն եկել և նշանակալից մասնակիցների մասնակցության չափերը չեն շեղվել օրենսդրորեն սահմանված շեմերից, որոնց համար անրաժեշտ կլինեին ԿԲ նախնական համաձայնությունը:

Այսպիսով, ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 68.36%-ը, Բարսեղ Բեգլարյանը՝ 21.37%-ը և Սանասար Բեգլարյանը՝ 9.94%-ը: Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ (տվյալները ներկայացված են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, առ. 31.12.2023թ.):

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2023 թ. դրությամբ կազմում է 9,366,725 հազ. ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1,873,345 հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերից:

Թողարկողի մասնաճյուղերը և ներկայացուցչությունները

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկի մասնաճյուղերի թիվը կազմել է՝ 50, որոնցից 22-ը քաղաք Երևանում, իսկ 28-ը՝ ՀՀ մարզերում: Բանկը ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

Բանկի մասնաճյուղային ցանցի աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում.

Հ/Հ	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1.	Աջափնյակ	ՀՀ, ք. Երևան, Աջափնյակ, Բեկնազարյան փ. 5/15 և 5/8 շինություններ
2.	Ավան-Առինջ	ՀՀ, ք. Երևան, Ավան-Առինջ թաղամաս, 2-րդ միկրոշրջան 7/8
3.	Արաբկիր	ՀՀ, ք. Երևան, Արաբկիր, Կոմիտաս 56
4.	Արարատյան	ՀՀ, ք. Երևան, Ծովակալ Իսակովի 10
5.	Արշակունյաց	ՀՀ ք. Երևան, Կենտրոն, Արշակունյաց պողոտա 15
6.	Դավիթաշեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթաշեն, 2-րդ թաղամաս 44/1 շենք
7.	Զարգացում	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Պարոնյան 21/1
8.	Զեյթուն	ՀՀ, ք. Երևան, Քանաքեռ-Զեյթուն, Պարույր Սևակ 51/1
9.	Էրեբունի	ՀՀ, ք. Երևան, Էրեբունի, Խաղաղ Դոնի 13/1
10.	Իսահակյան	ՀՀ ք. Երևան, Նալբանդյան փողոց, 43-րդ շենք, թիվ 24 խանութ
11.	Կենտրոն	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Պուշկին 19
12.	Կոմիտաս	ՀՀ, ք. Երևան, Արաբկիր, Կոմիտաս 15/2
13.	Մալաթիա	ՀՀ, ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա, Րաֆֆու 39/1
14.	Մաշտոց	ՀՀ, ք. Երևան, Մաշտոցի 25
15.	Նոր Արեշ	ՀՀ, ք. Երևան, Էրեբունի, Գաջեգործների 76
16.	Նոր Նորք	ՀՀ, ք. Երևան, Նոր Նորք, Գայի պողոտա 15/5
17.	Նոր Նորք 1	ՀՀ, ք. Երևան, Նոր Նորք, Հունան Ավետիսյան 46/5
18.	Նուբարաշեն	ՀՀ, ք. Երևան, Նուբարաշեն թ. 11 16/12
19.	Շենգավիթ	ՀՀ, ք. Երևան, Շենգավիթ, Գարեգին Նժդեհի 10/30
20.	Ոսանողական	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Ալեք Մանուկյան 1 ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենք
21.	Ջրվեժ	ՀՀ, ք. Երևան, Նոր Նորք, Ա. Քոչինյան 4/2

22.	Սեբաստիա	ՀՀ, ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա համայնք, Սեբաստիա 141/1
23.	Աբովյան	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, Հանրապետության 1/21
24.	Ագարակ	ՀՀ, Սյունիքի մարզ, Կարճևանի համայնք, ավան Ագարակ
25.	Աշտարակ	ՀՀ, Արագածոտնի մարզ ք. Աշտարակ, Տիգրան Մեծի 18
26.	Արմավիր	ՀՀ, Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, Հանրապետության 6
27.	Արտաշատ	ՀՀ, Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ, Օգոստոսի 23-ի փողոց 95
28.	Բագրատաշեն -1	ՀՀ, Տավուշի մարզ, գյուղ Բագրատաշեն, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի Բագրատաշեն մաքսային կետ
29.	Բագրատաշեն-2	ՀՀ, Տավուշի մարզ, գյուղ Բագրատաշեն, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի Բագրատաշեն մաքսային կետ
30.	Բավրա	ՀՀ, Շիրակի մարզ, գ. Բավրա
31.	Գյումրի	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի փողոց 10/12
32.	Գյումրի մասքսատուն	ՀՀ, Թբիլիսյան խճուղի 2/14
33.	Գյումրի-2	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Շիրակացու 63
34.	Գոգավան	ՀՀ, Լոռու մարզ, գ. Գոգավան, Գոգավան-Պրիվոլնոյե մաքսակետի տարածք
35.	Գորիս	ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Մաշտոցի 6/1
36.	Դիլիջան	ՀՀ, Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Գետափնյա 2/1
37.	Էջմիածին	ՀՀ, Արմավիրի մարզ, ք. Էջմիածին, Մեսրոպ Մաշտոց 6բ/1
38.	Իջևան	ՀՀ, Տավուշի մարզ, ք. Իջևան, Երևանյան 5/3-2
39.	Ծաղկաձոր	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Ծաղկաձոր, Գր. Մագիստրոսի 2
40.	Կոտայք	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, համայնք Աբովյան, գյուղ Վերին Պտղնի, 5-րդ փողոց, 1-ին փակուղի, թիվ 5 հողամաս (1-ին հարկ, Բ15 տարածք)
41.	Հրազդան	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Միկրոշրջան թաղամաս 84/2, 84/3

42.	Մասիս	ՀՀ, Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Կենտրոնական հրապարակ 15/5, 15/3
43.	Մարտունի	ՀՀ, Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի, Մյասնիկյան 42/2
44.	Շիրակ	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Արագածի 2/6
45.	Չարենցավան	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Խանջյան փողոց թիվ 1 առևտրի սրահում
46.	Սևան	ՀՀ, Գեղարքունիքի մարզ, համայնք Սևան Սևան ք. Նաիրյան փողոց 166/1
47.	Սիսիան	ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Սիսիան, Շաքիի համայնք, Երևան մայրուղու 7-րդ կիլոմետր
48.	Սպիտակ	ՀՀ, մարզ Լոռի, համայնք Սպիտակ ք., Ս.Ավետիսյան 2
49.	Վանաձոր	ՀՀ, Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 79/1
50.	Վանաձոր - 1	ՀՀ, Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Մոսկովյան փող, թիվ 44

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1. Հիմնական գործունեությունը

Բանկի համար առավել կարևոր գործունեությունը ֆինանսական միջնորդության՝ միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման իրականացումն է, որը զուգորդվում է բանկային այլ բազմաբնույթ ծառայությունների մատուցմամբ, որոնք նկարագրված են ստորև:

Միջոցների ներգրավում

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցայահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով:

Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է ավանդներ՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականության:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ

Բանկն իրականացնում է վարկավորման հետևյալ տեսակները՝ բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և նորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Արտարժույթի և արժեթղթերի առքուվաճառք

Բանկն ակտիվորեն մասնակցում է ՀՀ պետական պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխումներին, երկրորդային շուկայի գործարքներին, ինչպես նաև արտարժույթի բորսայական առևտրին:

Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության ՀՀ պետական ներքին պարտքի կառավարման գործակալ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿԸ, հանդիսանալով Կառավարության կողմից լիազորված օպերատոր, իրականացնում է պետական մարմինների պատվիրակված գործառույթներ:

Բանկային փոխանցումներ

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

Հաշվի առնելով ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծավալների աճը՝ Բանկը կարևորում է արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով 2024 թվականին Բանկը շարունակում է զարգացնել համագործակցությունը MoneyGram, IntelExpress, Ria Money և MoneyTun արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ:

Պլաստիկ Քարտեր

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում, որոնց թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը Բանկի համար հանդիսանում է զարգացման գերակա ուղղություններից մեկը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Մանկան, ArCa Gift բանկային վճարային քարտեր:

2007 թվականի ընթացքում Բանկը դարձել է MasterCard համակարգի աֆիլիատ անդամ, իսկ 2008 թվականից սկսած թողարկում է Cirrus/Maestro, MasterCard Standard, MasterCard Gold քարտեր:

2010 թվականի օգոստոսին դառնալով VISA International վճարային համակարգի ասոցացված անդամ՝ 2011 թվականից Բանկը թողարկում է VISA GOLD, VISA CLASSIC և VISA INFINITE քարտեր, իսկ վերջիններիս քանակն ավելացնելու, սպասարկման որակը բարձրացնելու և տեխնիկական վերազինում իրականացնելու նպատակով՝ կատարում է ներդրումներ: 2013թ.-ին Բանկը դարձավ VISA միջազգային վճարահաշվարկային համակարգի պրինցիպալ անդամ, ինչը հնարավորություն տվեց Բանկին տրամադրել հաճախորդներին ծառայությունների ավելի ընդլայնված և արդիականացված փաթեթ:

2013թ.-ից Բանկը պաշտոնապես դարձավ DinersClub միակ թողարկող բանկը ՀՀ-ում և տարեվերջին Բանկը թողարկեց սուպեր պրեմիում դասի DinersClub Super Premium և պրեմիում դասի DinersClub Young Profesional վճարային քարտերը:

2015թ.-ից Բանկն Իդրամ ընկերության հետ համատեղ իրականացրեց www.arca.am պորտալով և ArCa համակարգի ներքո սպասարկվող բանկերի բանկոմատներով կոմունալ վճարումների ընդունումը:

2015 թվականին ընդլայնվեց Բանկի կողմից թողարկվող Diners Club քարտերի սպասարկման ցանցը, 2016 թվականին բարձրացվեց սպասարկվող վճարային քարտերի անվտանգության մակարդակը՝ պայմանավորված 3D secure համակարգի ներդրմամբ: Բանկի բանկոմատներում ներդրվեցին գեղծարարությունները զսպող՝ Antiskimmer ծրագրային ապահովումը: Իրականացվեց նաև Բանկի կողմից թողարկվող քարտերի PIN (Personal Identification Number) ծրարների ամբողջական տպագրում Բանկի տարածքում:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ն իր հաճախորդների համար մշակել է նոր ծառայություն՝ USSD-բանկինգ, որի միջոցով հաճախորդը ցանկացած պահին բջջային հեռախոսի միջոցով կարող է ստուգել իր քարտերի մնացորդները, ստանալ քաղվածք կամ անհրաժեշտության դեպքում բլոկավորել քարտը:

Ներկայումս Բանկի կողմից թողարկվում և սպասարկվում են MasterCard, Visa, Diners Club և ArCa վճարային համակարգերի քարտեր: Բանկը, թողարկած քարտերի քանակով, ՀՀ բանկային համակարգում գտնվում է առաջատար դիրքերում, ինչը պայմանավորված է Բանկի կողմից այդ բնագավառի զարգացմանն ուղղված ակտիվ և նորարար ծրագրերի իրականացմամբ:

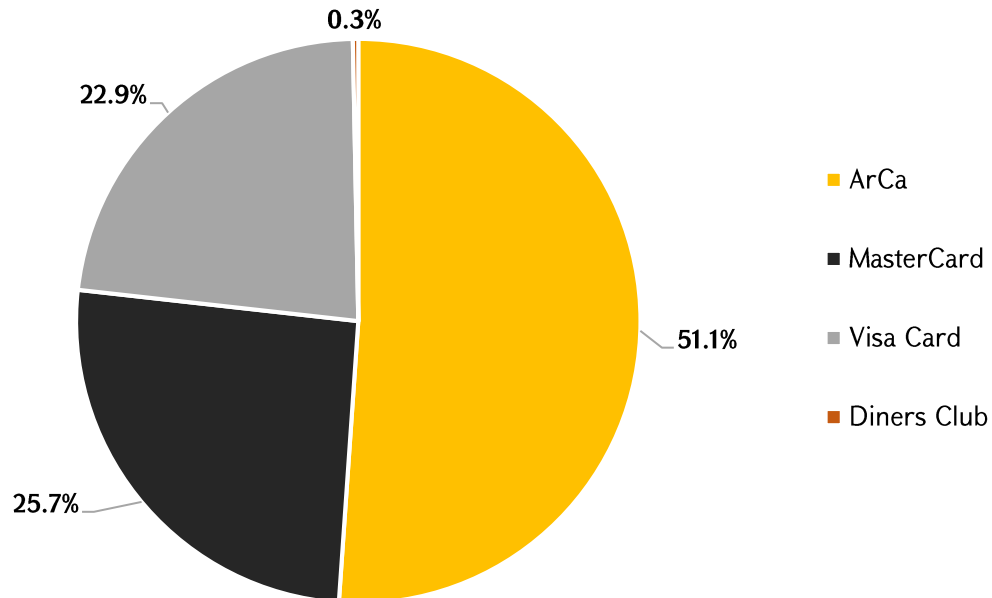
Բանկի համար զարգացման գերակա ուղղություններից մեկն է վճարային քարտերի թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa բանկային վճարային քարտեր (ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Մանկան, ArCa Gift, ArCa Green Line), Visa քարտեր (Visa Classic, Visa Gold, Visa Infinite), Master քարտեր (MasterCard Standard, MasterCard Gold, MasterCard Business), ինչպես նաև Diners քարտեր (Diners Club Young Professional, Diners Club Super Premium):

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկի ակտիվ գործող վճարային քարտերի թիվը կազմել է 173,469 հատ, որից 88,638-ը բաժին է ընկնում ArCa վճարային քարտերին, 39,761-ը՝ Visa Card, 44,529-ը՝ MasterCard միջազգային վճարային քարտերին, 541-ը՝ Diners Club միջազգային վճարային քարտերին:

Դիտարկվող ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Բանկի թողարկած վճարային քարտերի կառուցվածքը՝ ըստ վճարային համակարգերի, ներկայացված է գծապատկեր 1.-ում:

Գծապատկեր 1. Բանկի վճարային քարտերի կառուցվածքը առ. 31.12.2023թ.

Բանկը, թողարկած քարտերի քանակով, ՀՀ բանկային համակարգում գտնվում է առաջատար դիրքերում, ինչը պայմանավորված է Բանկի կողմից այդ բնագավառի զարգացմանն ուղղված ակտիվ և նորարար ծրագրերի իրականացմամբ:

Հաշվի առնելով ՀՀ տնտեսության ինտեգրումը, էլեկտրոնային առևտրի ծավալների շարունակական աճը, անկանխիկ գործառնությունների տարածումը՝ Բանկն առանձնակի կարևոր է համարում շարունակաբար ավելացնել միջազգային պլաստիկ քարտերի (Visa, MasterCard) թողարկման ծավալները, ինչպես նաև, օգտագործելով Բանկի՝ Հայաստանում Diners Club միջազգային վճարային համակարգի բացառիկ ներկայացուցիչը լինելու հանգամանքը, Բանկը շարունակելու է իրականացնել բազմատեսակ ծրագրեր՝ հանրությանն առավելագույնս իրազեկում Diners Club քարտերի ընձեռած հնարավորությունների և առավելությունների մասին:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթը, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Բանկն իր ծառայությունների մատուցումը կատարում է իր գլխավոր գրասենյակի, մասնաճյուղերի, ինչպես նաև բանկոմատների, POS տերմինալների և վճարային տերմինալների միջոցով:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ

հաճախորդներին առաջարկում է ներքին և միջազգային շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ: Միջազգային շուկաներում բրոքերային ծառայությունների մատուցման շրջանակներում հաճախորդներն ունեն հնարավորություն օգտվել ARARATBANK TRADING PLATFORM առևտրային հարթակի ընձեռած հնարավորություններից՝ առցանց ստանալով օպերատիվ տեղեկություններ միջազգային ֆինանսական շուկաների վերջին նորություններին և վերլուծություններին, ինչպես նաև առցանց գործառնություններ կատարել զարգացած և զարգացող երկրներում շրջանառվող ֆինանսական գործիքներով (բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր, արտարժույթ, ֆորվարդներ, ֆյուչերներ, օպցիոններ և այլն): Բանկը տեղական շուկայում իրականացնում է նաև արժեթղթերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցում:

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

Թվային բանկային ծառայությունների մասով Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է 2021 թվականին վերջնականապես ներդրված նոր Թվային բանկ համակարգը, որը նոր տեխնոլոգիաներով արդիականացված, հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների առավել ընդլայնված ու ֆունկցիոնալ համակարգ է: Այն տրամադրում է ավելի քան 50 ծառայությունների հնարավորություն, որոնցից է ֆիզիկական անձանց միջև փոխանցումների նոր՝ FLIGHT ծառայությունը: Բանկը նաև ակտիվ մեկնարկել է գործընթացներ Բանկային ավտոմատացված մեքենաների և անհայտ վճարային համակարգերի ներդրման ուղղությամբ:

Բանկի կողմից նոր ծառայությունների առաջարկը և մատուցումն իրականացվում է շուկայում սպառողների կողմից ներկայացված պահանջմունքի ուսումնասիրության հիման վրա: Բանկի նոր առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեղ է գտնում ինտերնետում՝ Բանկի տնային էջում, ինչպես նաև գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի սպասարկման սրահներում:

3.4.2. Հիմնական շուկաները

Բանկն իր զարգացման ներկա փուլում կարևորում է համարժեք մրցունակության մակարդակի ապահովումը հետևյալ շուկայական հատվածներում.

- ✓ փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում,
- ✓ խոշոր բիզնեսի վարկավորում,
- ✓ սպառողական վարկավորում,
- ✓ բնակարանային հիփոթեք,
- ✓ միջազգային առևտրի սպասարկում՝ ներառյալ դրամական փոխանցումներ, ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ,
- ✓ ավանդների ներգրավում՝ տարբերակված ըստ ժամկետների, արժույթների և տոկոսների վճարման հաճախականության,
- ✓ հանրային ծառայությունների վճարների սպասարկում,
- ✓ պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում,

- ✓ ֆինանսական լիզինգի գործառնությունների իրականացում,
- ✓ ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցում,
- ✓ թվային բանկային ծառայությունների մատուցում:

Բիզնես վարկավորման և վճարահաշվարկային սպասարկման շուկայական հատվածում բանկերի միջև մրցակցությունը բավականաչափ կոշտ է, որի պարագայում Բանկի կողմից բիզնեսի կարիքների բավարարումը միտված է առավելագույնս համալիր սպասարկումների բավարարմանը, որը Բանկի գործունեության ռազմավարական գերակայություններից է:

Բանկը, ելնելով կապիտալացման և պարտավորությունների ներգրավման միտումներից ու գնահատվող հնարավորություններից, իր ռազմավարության թիրախներից դիտարկում է մանրածախ բանկային ծառայությունների մատուցումը, բանկային սպասարկումների և ծառայությունների մատչելիության ու հասանելիության ապահովումը սպառողների լայն շրջանակի համար, որի արդյունքում Բանկն իր ամուր դիրքը կհաստատի Հայաստանում գործող բանկերի առաջին տասնյակում:

Կարևորելով միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների դերն ու նշանակությունը՝ 2023 թվականին Բանկը խորացրել և ընդլայնել է համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ, որի արդյունքում իր հաճախորդներին առաջարկել է մատչելի և երկարաժամկետ վարկային միջոցներ:

Բանկն ակտիվորեն համագործակցում է Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), Համաշխարհային Բանկի (WB USA), Եվրասիական Զարգացման Բանկի (EAB Russia), Հարավ-Արևելյան Եվրոպայի Եվրոպական Հիմնադրամի (EFSE Luxembourg), Գերմանահայկական Հիմնադրամի (KfW), Incofin Investment Management, DEUTSCHE INVESTITIONS-UND ENTWICKLUNGSGESELLSCHAFT MBH ներդրումային կազմակերպության (DEG), BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND (Switzerland) Covid-19 Emerging and Frontier Markets MSME Support, Նիդերլանդների զարգացման ֆինանսական ընկերության (FMO), ResponsAbility (Switzerland), Legal Owner Triodos Funds B.V.L and Triodos SICAV II, Microfinance Enhancement Facility SA, SICAV-SIF, Commerzbank AG (Germany), Ասիական Զարգացման բանկ (ADB), SYMBIOTICS SICAV ընկերության, ինչպես նաև այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Միայն 2021 թվականի ընթացքում միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 54,500,000 ԱՄՆ դոլարի և 3,000,000 եվրոյի վարկ: 2022 թվականի առաջին կիսամյակի ընթացքում միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 11 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկ:

3.4.3. Բանկի մրցակցային դիրքի նկարագրությունը

Բանկի մրցակցային առավելությունների շարքում հարկ է նշել հետևյալը.

- ✓ Բանկում ինստիտուցիոնալ ներդրողների առկայությունը, որոնք հետապնդում են երկարաժամկետ նպատակներ և խնդիրներ՝ նպատակաուղղված Բանկի հետագա զարգացմանը:

✓ Բանկի կառավարման արդյունավետ համակարգը, որում հստակ ամրագրված են յուրաքանչյուր կազմակերպական միավորի գործառնության խնդիրները և որոշված են դրանց պատասխանատվության սահմանները:

✓ Ռիսկերի կառավարման արդյունավետ համակարգը, դրա հուսալիության բարձր աստիճանը, որը հնարավորություն ունի ժամանակին բացահայտելու առաջացող ռիսկերի բնույթը, դրանց հնարավոր ազդեցության մակարդակը և առաջարկելու դրանց չեզոքացման ուղիները:

✓ Կորպորատիվ կառավարման արդյունավետ համակարգը, որի շրջանակներում ամրագրված են Բանկի Խորհրդի և Վարչության պաշտոնատար անձանց ֆիդուցիար պատասխանատվությունը:

✓ Բանկային նոր ինովացիոն ծառայությունների նպատակաուղղվածությունը և նմանատիպ ծրագրերի իրացման հաջողված փորձը: Բանկի մրցունակության բարձրացման առանցքային գործոններից է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների անհրաժեշտ բաղադրիչների յուրացումը, ծառայությունների մատուցումը, տեխնոլոգիաների միջազգային չափորոշիչների և համաշխարհային լավագույն փորձի վրա կառուցումը, որի արդյունքում Բանկում մշակվում ու ներդրվում են ինովացիոն և արդյունավետ պրոդուկտներ:

✓ Արտաքին միջավայրի ազդակների արագ արձագանքման արդյունավետ համակարգը, մասնավորապես՝ տնտեսության իրական հատվածում ընթացող գործընթացների և բանկային սպասարկումները, ծառայությունների ոլորտում տոկոսադրույքների ու սակագների փոփոխությունների նկատմամբ համարժեք արձագանքումը: Այդ նպատակով՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մարքեթինգային ուսումնասիրություններ և հարցումներ, պարբերաբար կազմակերպվում են հանդիպումներ հաճախորդների հետ: Դրա շնորհիվ Բանկը վարում է սպասարկումների ճկուն (ներառյալ սակագնային) քաղաքականություն և առաջարկում է շուկայում առավել մատչելի ու մրցունակ պայմաններ և սակագներ:

✓ Բանկի աշխարհագրության և մասնաճյուղային ցանցի ինտենսիվ զարգացումը երկրի բոլոր տարածաշրջաններում, որը վերջին չորս տարիների ընթացքում հաջողությամբ իրացվում է առանց ռիսկերի կառավարման համակարգի էական խաթարումների և շեղումների:

✓ Միջազգային ֆինանսական կառույցների հետ արդյունավետ համագործակցությունը և համագործակցության շրջանակներում համատեղ ծրագրերի հետևողական իրականացումը:

✓ Բանկի կառավարման բարձրագույն և միջին օղակներում բավարար ներուժ ու փորձ ունեցող կադրային պոտենցիալի առկայությունը, որն ունակ է լուծել Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրով սահմանված խնդիրները:

✓ Բանկի կառավարման բոլոր օղակներում գործունեության բավարար կանոնակարգվածության աստիճանը:

✓ Բանկային ծառայությունների լայն շրջանակը, Բանկի ուժեղ ու կայուն դիրքերը մանրածախ սպասարկումների ոլորտում, որոնց շնորհիվ Բանկը դինամիկ և հաստատուն ձևով ընդլայնում է ծառայությունների և սպասարկումների ծավալները:

✓ Բանկի կողմից հաճախորդների թիրախային խմբերի տարանջատումն ըստ բիզնեսի ոլորտների վարման առանձնահատկությունների ու քաղաքացիների շրջանում ըստ սոցիալական, աշխարհագրական, տարիքային և այլ չափորոշիչների, որի արդյունքում

առաջարկվում են յուրաքանչյուր խմբին համարժեք նպատակային համալիր, բարձրորակ բանկային ծառայությունների շրջանակ:

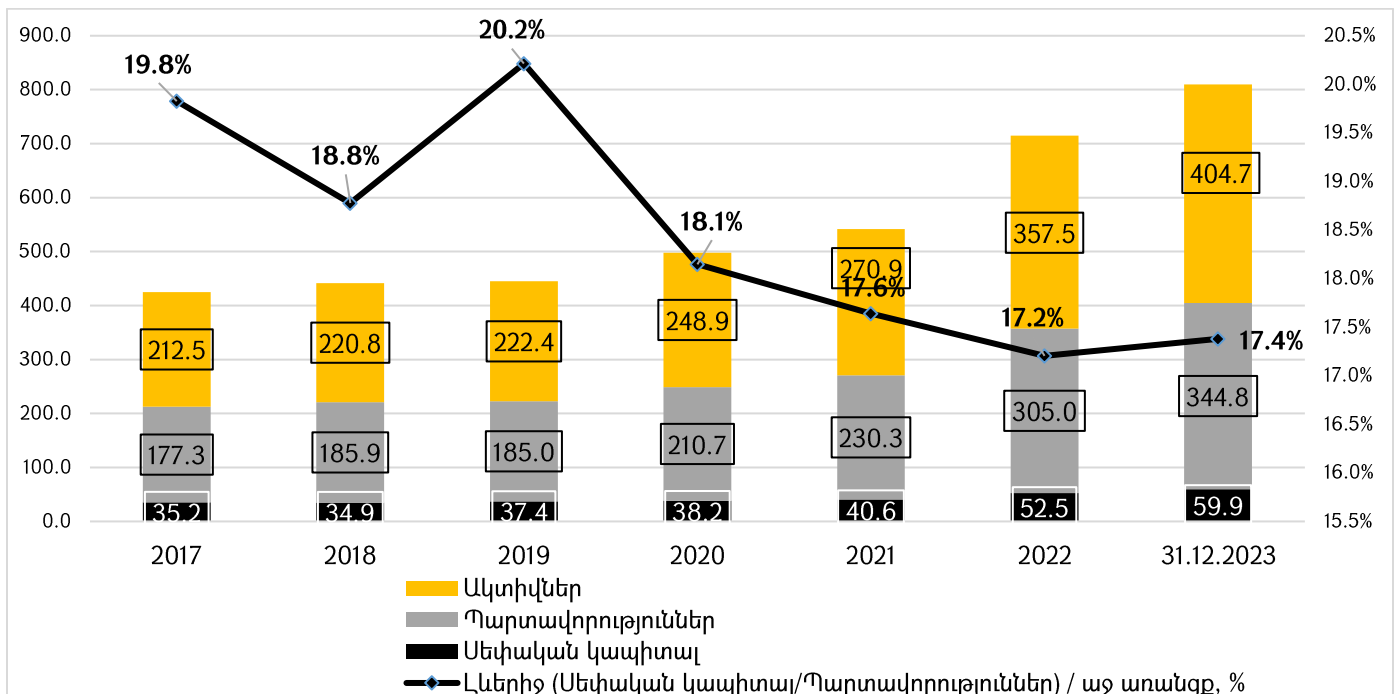
✓ Անմիջապես հաճախորդների սպասարկման համար պատասխանատու աշխատակիցների վերապատրաստման ծրագրերը, որի շնորհիվ նաև բարելավվում է սպասարկման որակը և աճում հաճախորդների թվաքանակը:

✓ Բաժնետիրական ընկերության կարգավիճակում հանդես եկող ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի ձևավորված դրական վարկանիշը և աճող հեղինակությունը:

Ֆինանսական գործառնությունները Բանկի կողմից իրականացվում են ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով՝ կանխիկ և անկանխիկ եղանակներով:

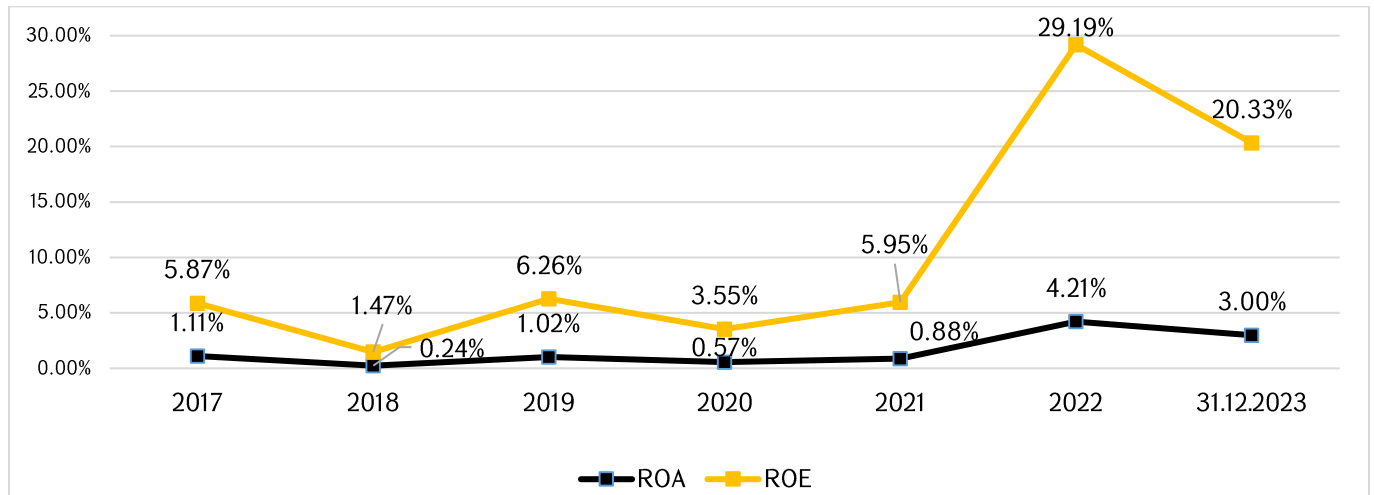
Բանկի հիմնական հաշվեկշռային ցուցանիշների դինամիկան 2017-2023 թվականներին ներկայացված է Գծապատկեր 2.-ում, իսկ ակտիվների և կապիտալի շահութաբերության ցուցանիշներինը (ROA, ROE)⁵ Գծապատկեր 3.-ում:

Գծապատկեր 2. Բանկի հիմնական հաշվեկշռային ցուցանիշների (մլրդ ՀՀ դրամ) և լներիցի գործակցի (%) դինամիկան 2017-2023թթ.⁵

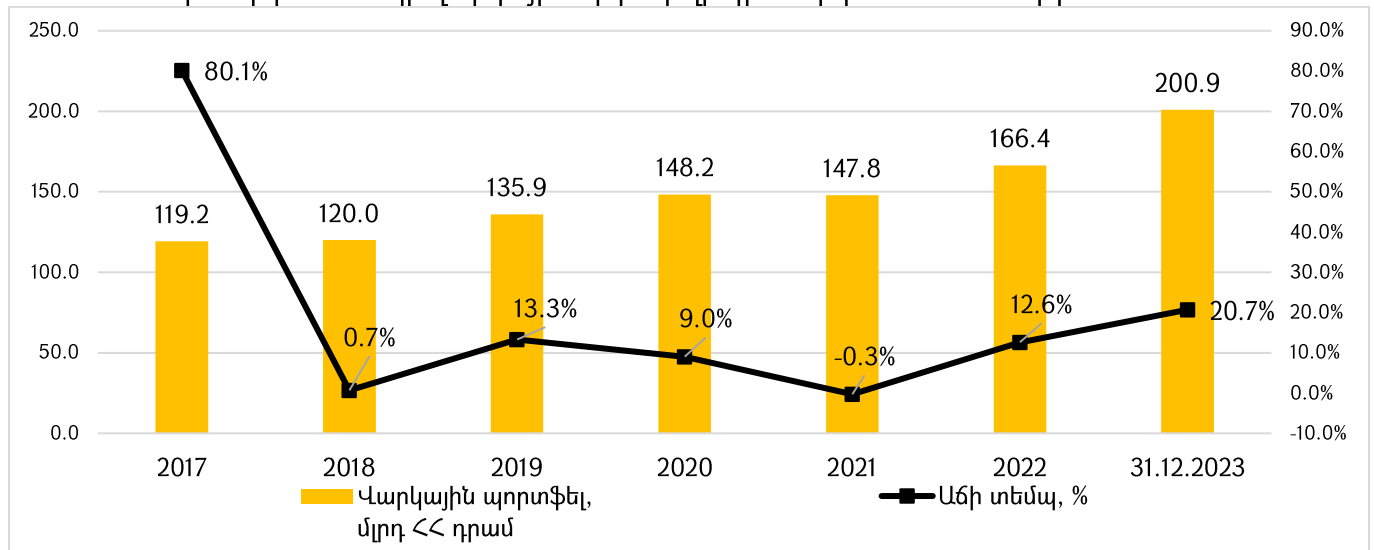
⁵ 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

Գծապատկեր 3. Բանկի ակտիվների և կապիտալի շահութաբերության ցուցանիշների դինամիկան 2017-2023թթ.⁶

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ծավալների աճի դինամիկան 2017-2023թթ. ներկայացված է գծապատկեր 4.-ում:

Գծապատկեր 4. Բանկի վարկային պորտֆելի դինամիկան 2017-2023թթ.⁷

⁶ 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

⁷ 2023թ. տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հաճախորդներին տրամադրված ընդհանուր վարկային ներդրումներում Բանկի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը 2023 թվականի 4-րդ եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 3.90%:

մլն ՀՀ դրամ

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	31.12.2023
ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հաճախորդներին տրամադրված ընդհանուր վարկեր	2,684,582	3,128,570	3,657,011	4,181,799	3,967,551	4,209,437	5,150,609
Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրված վարկեր	119,167	119,978	135,921	148,222	147,756	166,446	200,903
Բանկի մասնաբաժինը	4.44%	3.83%	3.72%	3.54%	3.72%	3.95%	3.90%

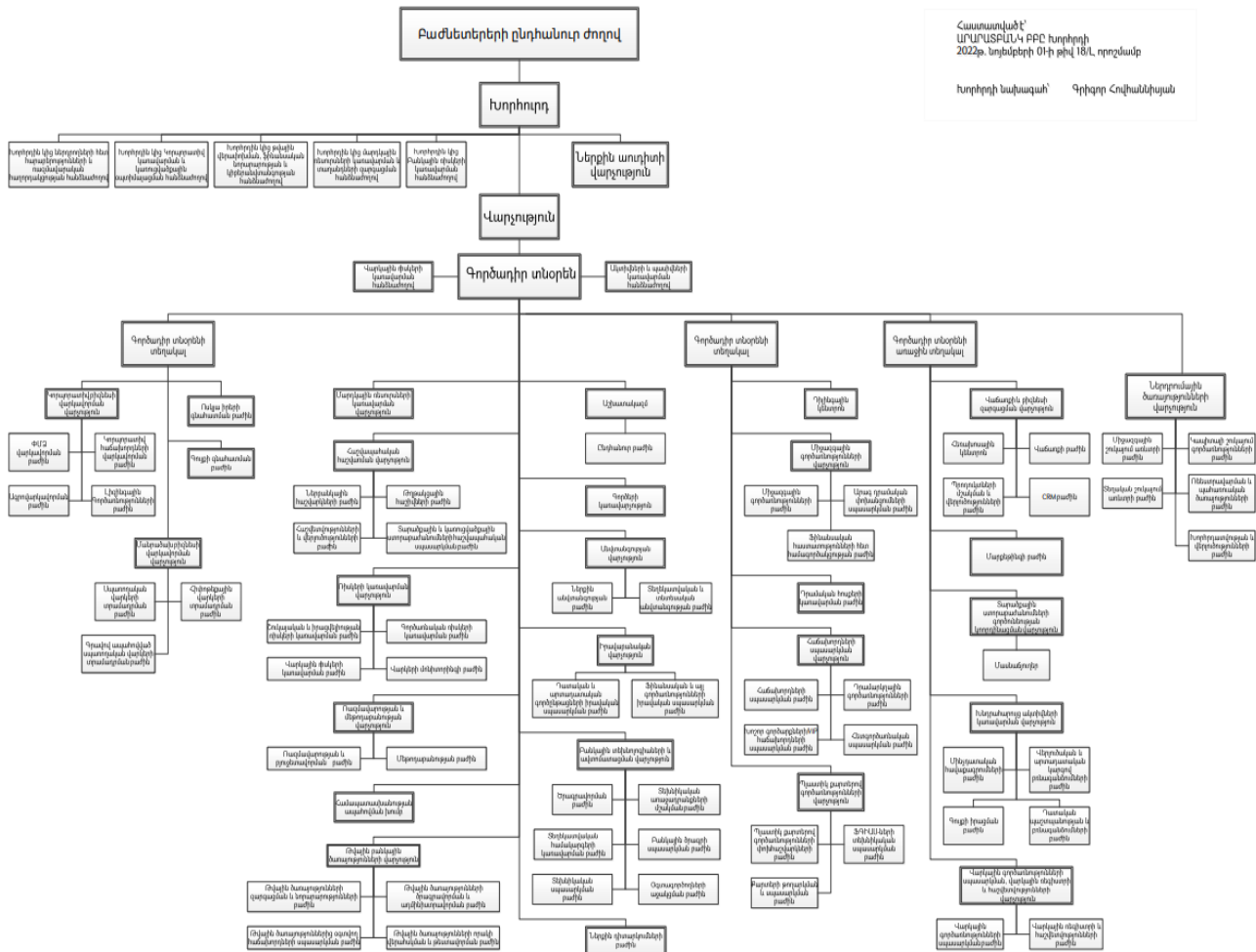
Թողարկողի դիրքն այլ առևտրային բանկերի համեմատ 31.12.2023 թվականի դրությամբ հետևյալն է.⁸

հազ. ՀՀ դրամ

Հ/Հ	Ակտիվներ	Վարկային ներդրումներ	Պարտավորություններ	Ընդհանուր կապիտալ	Զուտ շահույթ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					11,424,792
8					
9		200,903,004			
10	404,737,359		344,810,429		
11				59,926,930	
12					
13					
14					
15					
16					
17					

⁸ Հաշվարկն իրականացվել է հիմնվելով ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.5 Բանկի կառուցվածքը

2009 թվականին Բանկն իր դուստր ընկերության՝ «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի հետ ձևավորել է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ խումբ: 2010 թվականին «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ն լուծարվել է և դուստր ընկերության լուծարման հաշվեկշիռը հաստատվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի 2010թ. փետրվարի 26-ի համապատասխան որոշմամբ: Ներկայումս ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն որևիցե խմբի անդամ չի հանդիսանում:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Տնտեսության ներքին և արտաքին հատվածներում ընթացող զարգացումներով պայմանավորված Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները պարբերաբար վերանայվում են՝ նպաստելով վերջիններիս մրցունակության բարձրացմանը և մատչելիության ապահովմանը:

Թողարկողի գործունեության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկություններ իմանալու համար ներդրողը կարող է ծանոթանալ Բանկի տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություններին, որոնք տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքի www.araratbank.am «Հաշվետվություններ» բաժնում, ինչպես նաև Բանկը որպես հաշվետու թողարկող, իր արժեթղթերի սեփականատերերին է ներկայացնում եռամսյակային հաշվետվություններ, որոնք տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքի՝ «Հաշվետու թողարկողի հաշվետվություններ» և «Բաժնետերեր և ներդրողներ» բաժիններում:

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

Հաշվի առնելով 2023թ. կուտակած հնարավորությունները՝ Բանկը 2024թ. համար ընտրել է զարգացման ուղենիշեր և ներդրումների թիրախավորված աճի տեմպեր, որոնք բխում են արդյունավետության բարձրացման մոտեցումներից և չեն բնորոշվում որպես ագրեսիվ քաղաքականություն: Երկարաժամկետ արդյունավետության ապահովումից զատ 2024թ. հանդիսանալու է նաև որոշակի առումով իրացվելիության բուֆերների վերականգնման ժամանակաշրջան: Բանկի իրացվելիության ցուցանիշներն արդեն իսկ գտնվում են բարձր մակարդակում: Սակայն, անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ աշխարհաքաղաքական իրողություններով պայմանավորված 2022թ.-ից ի վեր կարճաժամկետ ռեսուրսների զգալի ներհոսքն իր մեջ պարունակում է հավելյալ ռիսկեր և հաճախորդների հաշիվների մնացորդները ապագայում կարող են դրսևորել բարձր տատանողականություն: Հետևաբար, Բանկի դիմացկունության բարձրացման նպատակով 2024թ. ընթացքում անհրաժեշտ է որոշակի առումով զոհաբերել արդյունավետության ներկա ցուցանիշներն ի օգուտ լրացուցիչ իրացվելիության բուֆերների, հնարավոր հետագա ռիսկերին անցնցում դիմակայելու նպատակով:

2024թ. ընթացքում Բանկի առջև դրված նպատակները առավելապես միտված են գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, կապիտալիզացիայի ավելցուկային մասի հնարավորինս օգտագործմանը, ներդրումային առաջնահերթություն ունեցող ուղղությունների զարգացմանը և արտաքին գործոններով պայմանավորված հնարավոր հավելյալ ռիսկերի նկատմամբ դիմացկունության ամրապնդմանը: Ելնելով վերը նշվածից՝ 2024թ. ընթացքում Բանկի առջև դրված նպատակներն ու խնդիրները հետևյալն են՝

- Ակտիվների ծավալի ավելացում՝ 5.1%
- Վարկային ներդրումների աճ՝ 9.2%
- ՓՄՁ վարկավորման աճ՝ 18.7%
- Ազրո վարկավորման աճ՝ 19.0%
- Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի կրկնապատկում

- Անշարժ գույքի գրավով սպառողական և հիփոթեքային վարկերի աճ՝ համապատասխանաբար 7.3% և 11.7%

- Ժամկետային ավանդների պորտֆելի աճ՝ 12.2%

- Միջազգային և այլ ֆին. կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների ընդհանուր պարտավորություններում կշռի ավելացում՝ 1.9%

- Վարկային պորտֆելի արդյունավետության բարձրացում (կառուցվածքային փոփոխություն դեպի ՓՄՁ, Ագրո և NASIRA ծրագրի վարկեր)

- NASIRA ծրագրի շրջանակներում հավաքագրված երաշխավորված վարկային պորտֆելի ծավալը հասցնել 7.85 մլրդ դրամի և 97.5%-ով ապահովել ընդհանուր 20մլն ԱՄՆ դոլարի ծածկույթը:

- Տարվա ընթացքում ավելացնել Բանկի իրացվելիության բուֆերները (1-ին խմբի արտարժույթով ընդհանուր իրացվելիության մակարդակը հասցնել 45%-ի, իսկ ընթացիկ իրացվելիության մասով՝ 100%-ի սահմաններին):

Բանկը կանխատեսել է 2024, 2025 և 2026 թվականների գործունեության արդյունքում գեներացնել համապատասխանաբար 6,410,673 հազ. ՀՀ դրամի, 6,809,104 հազ. ՀՀ դրամի և 7,786,346 հազ. ՀՀ դրամի զուտ շահույթ:

Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- ✓ Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,

- ✓ Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,

- ✓ Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,

- ✓ Բանկի անձնակազմի վարձատրության, ուսուցման և վերապատրաստման ծախսեր,

- ✓ Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր,

- ✓ Նոր բանկային արտադրանքի և ծառայությունների ներդրման ծախսեր:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- ✓ բանկային ավանդների և վարկերի առաջարկի ու պահանջարկի և դրանից բխող տոկոսադրույքների փոփոխության վարքագիծ,

- ✓ արժեզրկման ու փոխարժեքի վարքագիծ,

- ✓ անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը):

Բանկի շահույթը առաջիկա տարիների համար կունենա հետևյալ պատկերը՝

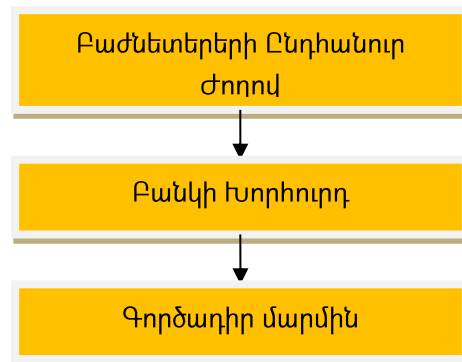
	31/12/24	31/12/25	31/12/26
	Պլան	Պլան	Պլան
Զուտ Շահույթ	6,410,673	6,809,104	7,786,346

3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

Բանկի կանոնադրությամբ, սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- ✓ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ժողով),
- ✓ Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- ✓ Բանկի գործադիր մարմինները՝ Բանկի գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ Գործադիր տնօրեն) և Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն):

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև.

Բանկի կանոնադրությամբ Բանկի կառավարման մարմիններին վերապահված իրավասությունները

Բանկի Ժողովը

1. Ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է:
2. Ժողովի իրավասություններն են՝
 - ա) Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Բանկի կանոնադրության հաստատումը մը նոր խմբագրությամբ,
 - բ) Բանկի վերակազմավորումը,
 - գ) Բանկի լուծարումը,
 - դ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,

ե) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ժողովում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ Ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,

է) Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

ը) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,

թ) Ժողովի վարման կարգի հաստատումը և հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,

ժ) բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը,

ժա) բաժնետոմսերի համախմբումն (կոնսոլիդացիա) ու բաժանումը,

ժբ) Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժգ) օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

ժդ) Բանկի կողմից բաժնետոմսերի ձեռքբերումն ու հետգնումն օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում,

ժե) խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման ընդունումը, որի առարկա է հանդիսանում Բանկի գույքը, և որի արժեքը՝ գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին,

ժզ) գործարք և (կամ) փոխկապված գործարքներ կնքելու մասին որոշման ընդունումը, որի նպատակն է Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի կամ քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը, որոնց քանակն ավելի է Բանկի՝ արդեն տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակի 2 տոկոսից, գործարք, որով վճարման ենթակա գումարը կամ գույքի շուկայական արժեքը գերազանցում են Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 2 տոկոսը և որոնցում առկա է շահագրգռվածություն, ինչպես նաև գործարք, որում շահագրգիռ են ճանաչվել Խորհրդի բոլոր անդամները,

ժէ) Բանկի կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության ձևով,

ժը) օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավասություններ:

3. Ժողովի բացառիկ իրավասությունները չեն կարող փոխանցվել Խորհրդին, ինչպես նաև Բանկի գործադիր մարմնին կամ այլ անձանց:

4. Ժողովի քննարկմանը չեն կարող դրվել օրենքով կամ Բանկի կանոնադրությամբ Ժողովի իրավասությանը չվերապահված հարցեր:

Բանկի Խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ Խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:

Խորհրդի իրավասություններն են՝

ա) Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,

բ) Ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

գ) Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

դ) Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատողների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

ե) Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը,

զ) Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,

է) Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,

ը) շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի տարեկան Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,

թ) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ժողովին ներկայացումը,

ժ) Ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,

ժա) Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,

ժբ) Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում, բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,

ժգ) Բանկի կողմից օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,

ժդ) Բանկի առանձնացված և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների ու կանոնակարգերի հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն

կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառության պարտականությունների բաշխումը,

ժե) դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը և (կամ) դրանց մասնակցությունը, առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը, դրանցում մասնակցությունը,

ժզ) առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը և (կամ) դրանց մասնակցությունը,

ժէ) ստորև նշված հարցերի ներկայացումը Ժողովին:

1. Բանկի վերակազմավորումը,
2. բաժնետոմսերի համախմբումն (կոնսոլիդացիա) ու բաժանումը,
3. Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,
4. օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման

նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

5. Խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման ընդունումը, որի առարկա է հանդիսանում Բանկի գույքը և որի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին,

6. գործարք և (կամ) փոխկապված գործարքներ կնքելու մասին որոշման ընդունումը, որի նպատակն է Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի կամ քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը, որոնց քանակն ավելի է Բանկի՝ արդեն տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակի 2 տոկոսից, գործարք, որով վճարման ենթակա գումարը կամ գույքի շուկայական արժեքը գերազանցում են Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 2 տոկոսը և որոնցում առկա է շահագրգռվածություն, ինչպես նաև գործարք, որում շահագրգիռ են ճանաչվել Խորհրդի բոլոր անդամները,

7. Բանկի կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության ձևով.

ժը) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը, բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը, օրենքով և/կամ սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում Բանկի կողմից բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը,

ժթ) Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,

ի) Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը,

իա) Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների և կարգերի սահմանումը,

իբ) Խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման ընդունումը, որի առարկա է հանդիսանում Բանկի գույքը և որի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը,

իզ) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքներ կնքելու մասին որոշման ընդունումը,

իդ) Բանկի գույքի շուկայական արժեքի որոշումը,

իե) Բանկի առևտրային գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների ցանկի հաստատումը,

իզ) օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը:

Վերը նշված հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահված է Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Գործադիր մարմնին կամ այլ անձանց:

Գործադիր մարմինը

1. Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի գործադիր մարմինը՝ Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Գործադիր տնօրեն, նրա տեղակալ, Վարչության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որը չի համապատասխանում ՀՀ կենտրոնական բանկի որակավորման համապատասխանության չափանիշներին և (կամ) որին օրենքով արգելված է լինել բանկի ղեկավար:

2. Բանկի Վարչության կազմը ձևավորվում է Խորհրդի որոշմամբ:

Վարչության կազմում ընդգրկված են Գործադիր տնօրենը (պարտադիր), նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, ինչպես նաև, Խորհրդի որոշմամբ, այլ ստորաբաժանումների ղեկավարներ:

3. Բանկի Վարչությունը՝

ա) սահմանում է Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, վարկերի, ավանդների և այլ տոկոսադրույքները,

բ) հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը, աշխատանքի խթանման և խրախուսման պայմանները,

գ) քննարկում է ստորև 5-րդ կետի ա), գ), թ), ժգ), ժդ) ենթակետերով նախատեսված հարցերը, որոշումներ է ընդունում դրանց վերաբերյալ,

դ) քննարկում և որոշումներ է ընդունում վերստուգումների, ստուգումների, կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունների վերաբերյալ,

ե) քննարկում և որոշումներ է ընդունում Բանկի գույքի օտարման գործարքների վերաբերյալ,

զ) քննարկում և որոշումներ է ընդունում վարկերի տրամադրման վերաբերյալ,

է) քննարկում և որոշումներ է ընդունում մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ ստեղծելու, դրանց գործունեությունը դադարեցնելու նպատակահարմարության մասին,

ը) քննարկում և որոշումներ է ընդունում Բանկի գլխամասի, մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գործունեության ամսական և (կամ) եռամսյակային կատարողականների մասին,

թ) հաստատում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքային գործունեության տարեկան պլանները և հաշվետվությունները:

4. Գործադիր տնօրենը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, Բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

5. Գործադիր տնօրենը՝

ա) Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Խորհրդի կողմից հաստատվող Բանկի՝ ներքին իրավական ակտերը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, վարչակազմակերպական կառուցվածքը,

բ) տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, վերահսկում է դրանց կատարումը, գործարքներ է կնքում Բանկի անունից, ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում, գործում է առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր,

գ) աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում է Բանկի աշխատողներին,

դ) Բանկի աշխատողների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,

ե) ապահովում է ժողովի, Խորհրդի և Վարչության որոշումների, այդ թվում՝ հեռանկարային զարգացման ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը,

զ) ըստ Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի, իրականացնում է իրավասությունների և պարտականությունների, այդ թվում՝ Գործադիր տնօրենի տեղակալների, բաշխումն աշխատողների միջև՝ հստակ սահմանելով հաշվետվական հարաբերությունները,

է) վերահսկում է միջին և ստորին օղակների ղեկավարների գործողությունները,

ը) պահանջում է ստորաբաժանումների ղեկավարներից՝ վերահսկել իրենց աշխատողների աշխատանքային պարտականությունների կատարման արդյունավետությունը,

թ) անհրաժեշտության դեպքում առաջարկություններ է ներկայացնում կազմակերպական կառուցվածքը կատարելագործելու վերաբերյալ,

ժ) ստորագրում և իրավասու մարմիններին է ներկայացնում Բանկի ֆինանսական, վիճակագրական, հարկային հաշվետվություններ, հայցադիմումներ և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր,

ժա) պարբերաբար իրականացնում է Բանկի անձնակազմի վերապատրաստումը,

ժբ) իրականացնում է Վարչության նախագահի գործառույթները՝

1) կազմակերպում է Վարչության աշխատանքները,

2) գումարում և նախագահում է Վարչության նիստերը,

3) կազմակերպում է Վարչության նիստերի արձանագրությունների վարումը,

4) ներկայացնում է Վարչությունը Խորհրդի նիստերին

5) ստորագրում է Վարչության նիստերի որոշումները,

ժգ) անհրաժեշտության դեպքում առաջարկություններ է ներկայացնում ներքին հսկողության համակարգի համարժեքության և մոնիտորինգի արդյունավետության վերաբերյալ,

ժդ) իր իրավասություններին պատկանող ցանկացած հարց կարող է քննարկել Վարչության նիստին,

Ժե) իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:

6. Այն հարցերը, որոնք օրենքով կամ Բանկի կանոնադրությամբ չեն սահմանվել որպես Ժողովի, Խորհրդի կամ Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը պատկանող, պատկանում են Գործադիր տնօրենի իրավասությանը:

7. Գործադիր տնօրենը Խորհրդին առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և ձևով:

8. Գործադիր տնօրենի իրավասությանը ենթակա հարցերով որոշումների ընդունումը չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը, Բանկի գլխավոր հաշվապահին կամ այլ անձի, բացառությամբ՝ եթե Գործադիր տնօրենի լիազորությունների իրականացումը պատշաճ կերպով ժամանակավորապես փոխանցվել է նրան փոխարինող անձին: Գործադիր տնօրենի լիազորությունները պատշաճ կերպով ժամանակավորապես կարող են փոխանցվել նրան փոխարինող անձին, եթե վերջինս համապատասխանում է Կենտրոնական բանկի սահմանած որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին:

Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ

1. Բանկի Խորհրդի նախագահ՝ Գրիգոր Հովհաննիսյան

Բնակության վայրը	ք. Երևան, Բարբյուսի փող., տ. 2-2
Իրավասությունները	Սահմանված է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի կանոնադրությամբ
Պարտականությունները	Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալված գործունեությունը
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալված գործունեությունը	ՀԲԸՄ Նախագահի Խորհրդական

2. Խորհրդի անդամ՝ Արզիկ Սուվարյան

Բնակության վայրը	ք. Երևան, Բելյակովի փող., 2. 5, բն. 36
Իրավասությունները	Բանկի կորպորատիվ կառավարման կողողինացում
Պարտականությունները	Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալված գործունեությունը	Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարանի կառավարման և բիզնեսի ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր

3. Խորհրդի անդամ՝ Նարեկ Բեգլարյան

Բնակության վայր	ՀՀ, ք. Երևան, Քանաքեռ-Զեյթուն, Բաբայան փ., տ.2/24
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ
Պարտականությունները	Բանկային ռիսկերի կառավարման կողողինացում

	Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	«ԲԻԲԻ-Կապիտալ» ՍՊԸ-ի համահիմնադիր, տնօրեն

4. Խորհրդի անդամ Կարեն Բաբաջանյան

Բնակության վայր	ՀՀ, ք. Երևան, Սոսեի փ., տ.30
Իրավասությունները	Բանկի բրենդավորման աշխատանքների կոորդինացում Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավասություններ
Պարտականությունները	Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Braind ընկերության համահիմնադիր, տնօրեն

5. Խորհրդի անդամ Արմեն Հարությունյան

Բնակության վայր	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Ֆրուզենսկայա 38/1, բն.411
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ
Պարտականությունները	Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի դեպարտամենտի տնօրեն

Ժողովի կողմից Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվում են իր դիմումի համաձայն կամ, եթե՝

ա) նա դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

բ) նրա պաշտոնավարման ընթացքում ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնց ուժով նրան արգելվում է լինել բանկի Խորհրդի անդամ (բանկի ղեկավար),

գ) նա մեկ տարվա ընթացքում բացակայել է Խորհրդի նիստերի առնվազն 1/4-ից անհարգելի պատճառներով կամ ընդհանուր առմամբ (ներառյալ հարգելի և անհարգելի բացակայությունները) նիստերի առնվազն կեսից: Սույն ենթակետի իմաստով՝ իրական ժամանակի ռեժիմով և հեռակա (հարցմամբ) մասնակցությունը համարվում է լիարժեք մասնակցություն,

դ) նա օրենքով սահմանված կարգով որակագրկվել կամ զրկվել է որոշակի պաշտոն վարելու իրավունքից:

1. Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն՝ Մհեր Անանյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Զաքարիա Քանաքեռցու փ., տ. 42/16
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝ Ազդագրի 66-68 էջերը)
Պարտականությունները	
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

2. Վարչության անդամ - գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ՝ Կարեն Սարգսյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Նորք-Մարաշ, Ս. Խանզադյան փ., տ.12
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝ Ազդագրի 66-68 էջերը)
Պարտականությունները	
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

3. Վարչության անդամ - գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Բագրատ Ճզմաչյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Վարդանանց փող. 24 շենք, բն. 22
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝ Ազդագրի 66-68 էջերը)
Պարտականությունները	
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

4. Վարչության անդամ - գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Մհեր Գրիգորյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Համբարձումյան փող. 9 շենք, բն. 4
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝ Ազդագրի 66-68 էջերը)
Պարտականությունները	
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

5. Վարչության անդամ - գլխավոր հաշվապահ՝ Անահիտ Վարդանյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Ա. Միկոյան 27, բն. 56/1
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝
Պարտականությունները	Ազդագրի 66-68 էջերը)
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

6. Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ՝ Զարուհի Մելքոնյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծ պողոտա, շենք 31ա, բն. 17
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝
Պարտականությունները	Ազդագրի 66-68 էջերը)
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

7. Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ՝ Կարեն Հակոբյան

Բնակության վայրը	ՀՀ, ք. Երևան, Զրվեժ, Մայակ, 27 շենք, բն. 50
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ (տես՝
Պարտականությունները	Ազդագրի 66-68 էջերը)
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Բանկի գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

Ազդագիրը ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոս կենտրոնացվածություն որևէ մասնաճյուղում չի եղել:

Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև Ազդագիրը ԿԲ ներկայացման պահի դրությամբ՝ շահերի բախում չկա:

3.9 Հսկող անձինք

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն գտնվում է.

✓ «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի (ք. Երևան, Եզնիկ Կողբացու 30, ք. Երևան, Հարավ-Արևմտյան թաղ. 52/2 շ., բն. 32, հեռ. (010) 58 28 84, ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ հ/հ 166690902, ՀՎՀՀ 01808789)

ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ այն հանդիսանում է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերի 68.36%-ի սեփականատեր,

✓ ՀՀ քաղաքացի Բարսեղ Բեգլարյանի (անձնագիր՝ BA0295809, տրված՝ 11.03.2014թ.-ին 001-ի կողմից, ք. Երևան, Չոլագյան փ. տ. 4) ինչպես ուղղակի (Բարսեղ Բեգլարյանի մասնակցությունը ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 21.37%) այնպես էլ անուղղակի (Բարսեղ Բեգլարյանի մասնակցությունը «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 84%, իսկ «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ում ունի 68.36% մասնակցություն, հետևաբար նա հնարավորություն ունի կանխորոշելու «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի կողմից կայացվող որոշումները) հսկողության տակ:

3.10 Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.10.1. Պարմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2021-2022թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները՝ անկախ աուդիտորական եզրակացություններով և 2023 թվականի եռամսյակային միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներառված են Ազդագրին կից հավելվածներում:

Ցանկության դեպքում ներդրողները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են ստանալ նաև Բանկի գլխավոր գրասենյակից և մասնաճյուղերից, ինչպես նաև ծանոթանալ Ինտերնետի Բանկի տնային էջում:

3.10.2. Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ից մինչև ՀՀ ԿԲ Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3. Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդ 12 ամիսների ընթացքում առկա են հարուցված քրեական գործեր. ՀՀ քննչական կոմիտեի հատկապես կարևոր գործերի քննության գլխավոր վարչության կիբեռհանցագործությունների և բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում կատարված հանցագործությունների քննության վարչությունում քննվող թիվ 58153222 քրեական գործ՝ 2022 թվականի փետրվարի 3-ից 26-ն ընկած ժամանակահատվածում մի խումբ անձինք, մեկ միասնական դիտավորությամբ, օգտագործելով բուքմեյքերական ընկերության կայքում մի շարք անձանց անվամբ գրանցված խաղային հաշիվները, ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի բանկոմատների միջոցով կատարվել են խաղային հաշիվներում առկա միևնույն գումարի բազմակի կանխիկացումներ, որի արդյունքում խաղախախտությամբ հափշտակվել է առանձնապես խոշոր չափերի գումար՝ 118,049,000 ՀՀ դրամ գումարի չափով:

3.11 Էական պայմանագրերը

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովը 2016 թվականի հունիսի 17-ին որոշում է կայացրել բաժնետոմսերի լրացուցիչ թողարկում և փակ տեղաբաշխում իրականացնելու միջոցով կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին: Նշված որոշմամբ թողարկվել է 483,230 հատ լրացուցիչ սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 17,590 ՀՀ դրամ արժեքով: Լրացուցիչ թողարկված սովորական բաժնետոմսերից 23,312 հատ ձեռք են բերվել Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-Սիֆ ԲԸ-ի կողմից (RURAL IMPULSE FUND II S.A., SICAV-SIF), իսկ մնացած 459,918 հատ սովորական բաժնետոմսերը ձեռք են բերվել «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի կողմից: ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովը 2016 թվականի նոյեմբերի 8-ին հաստատել է տեղաբաշխման արդյունքները և Կանոնադրության մեջ կատարվող փոփոխությունները, որոնք էլ 2016 թվականի նոյեմբերի 16-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցվել են, որից սկսած ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կապիտալը փաստացիորեն համալրվել է 8.5 մլրդ. ՀՀ դրամով՝ ապահովելով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվային կապիտալի պահանջը: Կապիտալի համալրման արդյունքում Կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 2.42 մլրդ. ՀՀ դրամով, իսկ էմիսիոն եկամուտն ավելացել է 6.08 մլրդ. ՀՀ դրամով: Արդյունքում Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է 8,803,655 հազ. ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1,760,731 հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերից: 31.03.2019թ. դրությամբ Բանկի էմիսիոն եկամուտը կազմել է 8,031,745 հազ. ՀՀ դրամ:

2016 թվականի դեկտեմբերի 10-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշում է կայացրել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերությունը, որպես պահպանվող բանկ, «Զարգացման Հայկական Բանկ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ վերակազմակերպվելու ձևով միանալու վերաբերյալ: ՀՀ ԿԲ-ն 2016 թվականի դեկտեմբերի 15-ին հաստատել և գրանցել է ընկերությունների միջև կնքված միացման պայմանագիրը, որի արդյունքում 2016 թվականի դեկտեմբերի 27-ին տեղի է ունեցել երկու բանկերի բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովը, որի ժամանակ հաստատվել է երկու ընկերությունների միացման փոխանցման ակտը և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, որպես պահպանվող բանկ կանոնադրության մեջ փոփոխությունների կատարումը:

2017 թվականին Բանկն ավարտեց «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ ինտեգրման գործընթացը:

2018թ. Բանկը ներգրավել է 20 մլն ԱՄՆ դոլար վարկ Հոլանդական զարգացման բանկից (FMO)՝ ՓՄՁ ոլորտի, ձեռնարկատեր կանանց և մինչև 35 տարեկան երիտասարդների բիզնես ծրագրերի, ինչպես նաև վերջիններիս մանրածախ վարկավորման նպատակով:

2021 թվականի հունվարի 26 -ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ և «Blue Orchard»-ի՝ Covid-19 Emerging and Frontier Markets MSME Support Fund հիմնադրամը («Blue Orchard»-ի՝ Զարգացող և սահմանային շուկաներում Covid-19 պայմաններում ՄՓՄՁ-ների աջակցման հիմնադրամ) 5 մլն դոլարի երկկողմ վարկային պայմանագիր են կնքել՝ Հայաստանում Covid-19 համավարակի հետևանքով տուժած ՄՓՄՁ-ներին աջակցելու համար:

2021 թվականի մարտի 30-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸն 3 մլն եվրո է ներգրավել Incofin Investment Management ֆինանսական հաստատության կողմից երաշխավորված երկու հիմնադրամներից՝ 1,5 միլիոն եվրո Volksvermogen NV-ից և 1,5 միլիոն եվրո Incofin CVSO-ից՝ ապահովելով փոքր վարկերի հասանելիությունը միկրո ձեռնարկատերերի համար:

2021 թվականի մայիսի 17-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ն ու FMO հոլանդական զարգացման բանկը, կարևորելով ֆինանսավորման հասանելիությունը, 25 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր են կնքել:

2021 թվականի մայիսի 18-ին «Սիմբիոտիքս» ներդրումային ընկերության նախաձեռնությամբ կայունության պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված 14.5 մլն. ԱՄՆ դոլարի միջոցներն ուղղվել են ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ին:

2021 թվականի հուլիսին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ի և Նիդերլանդական զարգացման բանկի (FMO) միջև առաջին անգամ տարածաշրջանում կնքվել է NASIRA ծրագրի ներքո 10 մլն ԱՄՆ դոլարի երաշխիքի պայմանագիր՝ որի շրջանակներում Բանկի համար առավել դյուրին կլինի փախստականների, երիտասարդ և/կամ կին ձեռներեցների, ինչպես նաև COVID-19 համավարակից տուժած բիզնեսների ֆինանսավորումը, քանի որ տվյալ պորտֆելի վարկային ռիսկը ստանձնելու են երկու ֆինանսական կառույցները համատեղ: Երաշխիքի պայմանագրի գումարը կրկնապատկելու նպատակով 2023 թվականի ապրիլի 18-ին Բանկը Նիդերլանդական զարգացման բանկի (FMO) հետ կնքել է NASIRA ծրագրի ներքո երաշխիքի վերախմբագրված պայմանագիրը:

2022 թվականին Բանկը միացել է ՄԱԿ-ի «Գլոբալ պայմանագիր» միջազգային նախաձեռնությանը, որով պատրաստակամություն է հայտնել ներառել ՄԱԿ-ի կայուն զարգացման սկզբունքները իր գործունեության մեջ և գործել այդ սկզբունքներին համաձայն:

2022 թվականի հոկտեմբերին Հարավարևելյան Եվրոպայի եվրոպական հիմնադրամը (EFSE) 5 տարի մարման ժամկետով 10 միլիոն ԱՄՆ դոլար է տրամադրել Բանկին՝ ֆինանսավորելու միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկություններին (ՄՓՄՁ) ինչպես նաև մի շարք նպատակային ոլորտների ձեռնարկություններին, այդ թվում՝ գյուղատնտեսության, առողջապահության, տրանսպորտային, տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և արտադրության առանձին ուղղություններ:

2022 թվականի հուլիսի 21-ի՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի որոշմամբ՝ Բանկը, կանոնադրական կապիտալի համալրման նպատակով, 2022 թվականի սեպտեմբերի 5-ին իրականացրել է 112,614 (մեկ հարյուր տասներկու հազար վեց հարյուր տասնչորս) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի լրացուցիչ տեղաբաշխում՝ յուրաքանչյուրը 24,819.4 (քսնաչորս հազար ութ հարյուր տասնինն ամբողջ չորս տասնորդական) ՀՀ դրամ արժեքով, որի արդյունքները գրանցվել են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից 2022 թվականի դեկտեմբերի 27-ին: Արդյունքում, Բանկի կապիտալն ավելացել է մոտ 2.8 մլրդ ՀՀ դրամով:

2022 և 2023 թվականների հունիս ամիսներին Բանկի բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված կուտակված շահույթից համապատասխանաբար 3 մլրդ և 5 մլրդ ՀՀ դրամն ուղղվել է Բանկի բաժնետերերին շահութաբաժինների վճարմանը:

2023 թվականի նոյեմբերին Հարավարևելյան Եվրոպայի եվրոպական հիմնադրամը (EFSE) 5 տարի մարման ժամկետով 5 միլիոն ԱՄՆ դոլար է տրամադրել Բանկին՝ ֆինանսավորելու միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկություններին (ՄՓՄՁ) :

2023 թվականի դեկտեմբերին Green for Growth Fund (GGF) սոցիալական ազդեցության ներդրումային հիմնադրամից 5 տարի մարման ժամկետով 5 միլիոն ԱՄՆ դոլար է ներգրավել Բանկին՝ ֆինանսավորելու ՓՄՁ-ների և տնային տնտեսությունների կանաչ գործունեությունը, հատկապես գյուղատնտեսական, արտադրական ծրագրերի և վերականգնվող էներգիայի փոքրածավալ նախագծերի իրականացումը:

3.12 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Ներկայացվող Ազդագրում վերը նշված անձանց մասնագիտական կարծիք կամ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն չի օգտագործվել:

3.13 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, տարեկան անկախ աուդիտորական եզրակացությունները, ինչպես նաև որպես հաշվետու թողարկող, ներդրողների համար պատրաստվող տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություն-վերլուծությունները մշտապես մատչելի են հանրությանն ինչպես էլեկտրոնային, այնպես էլ թղթային ձևով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.araratbank.am հասցեով, իսկ թղթային տարբերակով ստանալու համար ներդրողները կարող են դիմել Բանկի գլխամասային գրասենյակ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

**ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)

«31» դեկտեմբերի 2023թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Բուզանդ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	60,772,111	99,501,589
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-
1.3	Պահանջներ բանկների և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	75,818,705	27,859,769
1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ	15	-	-
1.5	փոխառություններ	16	200,903,004	166,445,604
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	45,257,617	42,426,936
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	9,026,897	9,031,499
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կառնուսդրական կապիտալում	19	-	-
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,636,733	1,805,492
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	8,427,632	8,360,429
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	-	318,275
1.12	Այլ ակտիվներ	21	2,894,660	1,760,746
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		404,737,359	357,510,339
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկների և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	87,236,976	98,180,803
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	242,664,941	193,650,561
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	7,789,421	5,487,084
2.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	112,031	63,052
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	126,182	-
2.7	Պահուստներ	30	-	-
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	6,880,878	7,649,660
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		344,810,429	305,031,160
3	Կապիտալ			
3.1	Կառնուսդրական կապիտալ	28	9,366,725	9,366,725
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	10,263,687	10,263,687
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		(210,285)	(1,233,244)
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		37,006,803	30,582,011
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		59,926,930	52,479,179
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		404,737,359	357,510,339

Հավելված 6.1
Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (նւ. թիվ 6 ա)

«31» դեկտեմբերի 2023թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Փ.Բուզանդ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,826,484	28,726,729	6,228,195	23,362,176
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,193,844)	(11,949,269)	(2,854,366)	(11,657,448)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,632,640	16,777,460	3,373,829	11,704,728
		-	-	-	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,431,096	5,184,595	1,566,137	4,473,835
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(611,052)	(2,106,383)	(593,587)	(1,651,735)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		820,044	3,078,212	972,550	2,822,100
		-	-	-	-
Եկամուտ շահարաժիններից	-	-	-	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,577,325	5,380,775	2,242,982	9,155,550
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	193,427	896,343	195,008	1,158,596
Գործառնական եկամուտներ		1,770,752	6,277,118	2,437,990	10,314,146
Զուտ մասնաճնշումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	378,677	422,827	936,985	903,395
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(3,003,613)	(8,870,396)	(2,240,126)	(6,901,469)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,855,853)	(3,699,138)	(992,686)	(2,680,382)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10	-	-	-	-
Ծախույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,742,647	13,986,083	4,488,542	16,162,518
Ծախույթահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(1,164,108)	(2,561,291)	(1,505,041)	(2,990,979)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,578,539	11,424,792	2,983,501	13,171,539
Այլ թվում					
Մալր կազմակերպության բաժնեմաս					
Զվերահսկվող բաժնեմաս					

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.01.2024թ.

Հավելված 6.2

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)

«31» դեկտեմբերի 2023թ.

Արարատ Բանկ ԲԲԸ ք.Ներսիս, Փ.Բուզանդ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	516,946	1,382,015	(227,655)	(1,454,129)
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	516,946	1,382,015	(227,655)	(1,454,129)
Դրամական հոսքերի հեջավորում	-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	-	-	-	-
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորոստների պահուստում	(33,091)	(158,894)	76,435	83,746
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(87,094)	(200,162)	42,294	261,743
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	396,761	1,022,959	(108,926)	(1,108,640)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,975,300	12,447,751	2,874,575	12,062,899
Այդ թվում՝				
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս				
Չվերահսկվող բաժնեմաս				

The image shows the official seal of the Bank of Ararat (ԲԱՆԿ ԲԱՆԱՐԱՏ) and two handwritten signatures. The seal is circular with the bank's name in Armenian and English, and a central logo. The signatures are in blue ink and appear to be of the President and a representative.

Հավելված 8

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

«31» դեկտեմբերի 2023թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Նրևան, Բուզանդ 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(*հազար դրամ*)

Սեփական կապիտալի տարրերի ամվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերանաշխարհից	Իրական արժեքով՝ այլ հաստատարիչի ֆինանսական արդյունքի միջոցով չարժեքող այլ ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ	Ոչ լիքացրել ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Դրամական շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Դրամական թանկարժեքային փոփոխություններ	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ձուտ գումարը										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I ստույտակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2022թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	(124,604)	-	20,410,472	-	40,621,268	-	40,621,268
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի) գծով, այդ թվում՝	563,070	-	563,070	2,231,942	-	-	-	-	-	-	2,795,012	-	2,795,012
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	563,070	-	563,070	2,231,942	-	-	-	-	-	-	2,795,012	-	2,795,012
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի, փախելի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	(1,108,640)	-	13,171,539	-	12,062,899	-	12,062,899
5. Ընտրությամբ ձևավորված	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,000,000)	-	(3,000,000)	-	(3,000,000)
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. (ստուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(1,233,244)	-	30,582,011	-	52,479,179	-	52,479,179

ԸՆԹԱՑԻՆԻ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)													
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2023թ. (ստուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(1,233,244)	-	30,582,011	-	52,479,179	-	52,479,179
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործադրված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, վկայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համալսարանական նկատու	-	-	-	-	-	-	1,022,959	-	11,424,792	-	12,447,751	-	12,447,751
13. Ընդունված փոխանցումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	(5,000,000)	-	(5,000,000)	-	(5,000,000)
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Մասնաճանաչներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում դիտարկելով 2023թ. (չստուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(210,285)	-	37,006,803	-	59,926,930	-	59,926,930

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.01.2024թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ճև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«31» դեկտեմբերի 2023թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.երևան, Բուզանո 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	16,162,518	13,986,083
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	965,216	1,101,857
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	583,634	236,325
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	(71,457,040)	(102,281,222)
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	124,344,484	39,299,918
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	70,598,812	(47,657,039)
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(686,432)	(1,196,731)
Ներդրումներ	(7,772,454)	(1,282,949)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(8,458,886)	(2,479,680)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	(9,627,820)	(6,817,043)
Վճարված դիվիդենդներ	(3,000,000)	(5,000,000)
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգում)	2,795,012	-
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	1	-
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(9,832,807)	(11,817,043)
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	(10,237,912)	2,611,993
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	85,496,674	45,649,512

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը **15.01.2024թ.**

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ. դրամ)

01 հունվարի 2023թ.-ից մինչև 31 դեկտեմբերի 2023թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 22 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 28-ը՝ ՀՀ մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բուզանդի 87շենք, 85 տարածք:

14.12.2016թ. Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն Հայկական զարգացման Բանկ ԲԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

2023թ.-ի չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 1,044 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում, և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինիան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ: Ըստ ՀՀ ԿԲ և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տվյալների՝ 2022թ-ին Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճը կազմել է մոտ 13%:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:
Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)

- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ): Որպես ՖՀՄՍ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկառուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Բանկը փոփոխությունը կիրառում է 2022թ-ի ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ:

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև: (թողնել միայն բանկի համար կիրառելիները)

- ՖՀՄՍ 17 « Ապահովագրության պայմանագրեր »
- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (ՖՀՄՍ 17 և ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ),
- Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեղադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հեղաձգված հարկ:

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Բանկը կիրառում է ձեռքբերման մեթոդը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համար: Դուստր ընկերության վերահսկողության ձեռքբերման նպատակով Բանկի կողմից փոխանցված փոխհատուցումը հաշվարկվում է Բանկի կողմից թողարկված սեփական կապիտալի և պարտավորությունների, փոխանցված ակտիվների ձեռքբերման ամսաթվով հաշվառվող իրական արժեքով, որը ներառում է պայմանական հատուցման համաձայնությունից առաջացող որևէ ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը: Ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ձեռքբերված ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռքբերման ամսաթվով՝ իրական արժեքով:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղջում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես 4.5.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ եկամուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը և ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտ կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ կամ վնաս տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	404.79
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	420.06	447.9

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափանիշների ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Ֆինանսական գործիքներ

2.4.4. Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.5. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Քիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է քիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է քիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը,
- քիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված փոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,

- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.6. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i)ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է

ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.7. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.5.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.8. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.9. Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները (ECL) հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2 և փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:

- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը, և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,

- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխառությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում

ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը:
Կրճատումները գեղջվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման:
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

2.4.10. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:
Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.11. Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով ավանդները, վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.12. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների

պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.13. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Ներդրումային արժեթղթեր

- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,
- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
 - իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
 - իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե

դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

2.4.15. Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.16. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Չուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

2.4.17. Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,

- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

2.4.18. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.19. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հոդը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20-30	5-3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3-8	33.33-12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8	20-12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.4.20. Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք, ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված

կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է.

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր,
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեգմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի («Գործառնական սեգմենտներ»):

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.21. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.4.22. Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.23. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.24. Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու

պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.25. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.20 ծանոթագրությունում:

2.4.26. Սեփական կապիտալ

Բաժնեիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.4.27. Հավատարմագրային գործառնություններ

Բանկն իրականացնում է հավատարմագրային գործառնություններ իր հաճախորդների համար: Բանկը նաև մատուցում է դեպոզիտարիոն ծառայություններ, ինչը ներառում է հաճախորդներին պատկանող

արժեթղթերի դեպո հաշիվներով գործառնությունները: Բանկի կողմից կառավարվող ակտիվները, ինչպես նաև դրանցից ծագող պարտավորությունները չեն ներառվում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկը կրում է հավատարմագրային գործառնությունների գծով գործառնական ռիսկը, իսկ նշված գործառնությունների վարկային և շուկայական ռիսկը կրում են հաճախորդները: Հավատարմագրային գործառնություններից ստացված վարձավճարները արտացոլվում են կոմիսիոն և այլ տեսքով եկամուտներում:

2.4.28. Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.5.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 35):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տես՝ ծանոթագրություն 38), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես՝ ծանոթագրություն 4.5.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ 33 ծանոթագրությունը:

Գույքի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գույքի յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գույքի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Գուդվիլ ձեռք բերումից

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել «Հայկական զարգացման Բանկ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը և վերահսկողություն, որի լիցենզիան ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հետ է կանչվել: Ձեռքբերման արդյուքնում ճանաչվել է գուդվիլ:

Հազար ՀՀ դրամ

Փոխանցված հատուցում	15,129,999
Որոշելի զուտ ակտիվների իրական արժեք	10,725,662
Գուդվիլ	4,404,337
Գուդվիլի արժեզրկում	(880,871)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2017թ. դրությամբ	3,523,466
Գուդվիլի արժեզրկում	(2,510,864)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2018թ. դրությամբ	1,012,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(350,000)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2019թ. դրությամբ	662,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(300,000)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	362,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(362,602)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	0

Ծանոթագրություն 3 Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	1,802,872	618,479
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	20,973,089	18,009,071
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	4,810,892	4,155,712
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	1,099,081	516,289
Այլ տոկոսային եկամուտ	40,795	62,625
Ընդամենը	28,726,729	23,362,176

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	4,679,639	4,899,326
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	6,458,996	4,975,710
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	275,488	357,069
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	200,330	1,097,848
Այլ տոկոսային ծախսեր	334,816	327,495
Ընդամենը	11,949,269	11,657,448

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	16,777,460	11,704,728
--	-------------------	-------------------

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Դրամարկղային գործառնություններից	349,332	1,023,788
Հաշվարկային ծառայություններից	1,028,520	1,030,232
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	73,159	46,205
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,428,815	899,152
Վճարային քարտերի սպասարկումից	2,301,545	1,474,458
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	3,224	-
Ընդամենը	5,184,595	4,473,835

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	423,682	477,450
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	1,517,692	992,805
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	3,420	48,543
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	133,296	53,946
Այլ կոմիսիոն վճարներ	28,293	78,991
Ընդամենը	2,106,383	1,651,735

Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	3,078,212	2,822,100
Ծանոթագրություն 5 Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից		
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Եկամուտ շահաբաժիններից	01.01.2023- -	01.01.2022- -
Ընդամենը	31.12.2023 -	31.12.2022 -
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	-	(60)
Քաժնետոմսերից	-	-
Կարտքային արժեթղթերից	-	-
աճանցյալներից	-	(60)
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	(13,569)	139,682
Քաժնետոմսերից	-	-
Կարտքային արժեթղթերից	-	-
աճանցյալներից	(13,569)	139,682
Ընդամենը	(13,569)	139,622

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից գուտ եկամուտ

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	43,611	43,409
Քաժնետոմսերից	-	-
Կարտքային արժեթղթերից	43,611	43,409
աճանցյալներից	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	2,951	281
Քաժնետոմսերից	-	-
Կարտքային արժեթղթերից	2,951	281
աճանցյալներից	-	-
Ընդամենը	46,562	43,690

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	5,556,879	9,414,571
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(258,199)	(494,270)
Ընդամենը	5,298,680	8,920,301

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	60,989	44,207
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(11,887)	7,730
Ընդամենը	49,102	51,937

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5,380,775	9,155,550
---	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	281,698	512,191
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	491,413	557,240
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Այլ եկամուտներ	123,232	89,165
Ընդամենը	896,343	1,158,596

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	51,678	23,449
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	1,714,648	348,810
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(1,969,676)	(351,461)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(255,028)	(2,651)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված	-	-

գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում	245,227	30,880
Վերջնական մնացորդ	41,877	51,678

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	57,169	112,034
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	78,255	(29,812)
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(35,403)	(21,481)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	42,852	(51,293)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	25,833	(3,572)
Վերջնական մնացորդ	125,854	57,169

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	2,130,663	3,168,462
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	3,736,588	5,082,661
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(4,030,031)	(5,992,050)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(293,443)	(909,389)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	126,215	288,952
Պահուստի օգտագործում	1,408,722	(417,362)
Վերջնական մնացորդ	3,372,157	2,130,663

Ներդրումների գծով	01.01.2023-31.12.2023	01.01.2022-31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	11,543	45,865
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	26,597
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(168,709)	(7,387)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(168,709)	19,210
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	158,895	(53,532)
Վերջնական մնացորդ	4,312	11,543

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	20,412	17,566
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	3,040,228	1,450,485
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(2,782,246)	(1,421,313)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	257,982	29,172
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	(962)	3,473
Պահուստի օգտագործում	(266,660)	(29,799)
Վերջնական մնացորդ	10,772	20,412

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	15,903	4,347
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	351,638	345,369
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(358,119)	(333,813)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(6,481)	11,556
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	9,422	15,903

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	(422,827)	(903,395)
--	------------------	------------------

Ծախսեր

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	7,007,408	5,202,425
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	12,270	3,492
Գործուղման ծախսեր	33,728	21,550
Ապահովագրության ծախսեր	146,660	129,547
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	347,672	291,664
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	374,846	379,620
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	99,176	79,335
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	209,970	191,589
Տրանսպորտային ծախսեր	23,777	30,981
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	316,391	238,609
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	68,414	93,995
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	36,761	34,695
Այլ վարչական ծախսեր	193,323	203,967
Ընդամենը	8,870,396	6,901,469

* 2023թ. Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1031 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին տարեկան աշխատավարձը՝ 450.83 հազ.դրամ:

* 2022թ.չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 999 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 427.22 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	5,000	78,514
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	118,479	108,600
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	49,070	38,015
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	1,338,183	1,548,850
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	406,294	261,388

Այլ ծախսեր*	1,782,112	645,015
Ընդամենը	3,699,138	2,680,382

* 31.12.23թ. Այլ ծախսերը ներառում են Արցախի Հանրապետության դեմ սանձազերծված պատերազմական գործողությունների հետևանքներով պայմանավորված Արցախի կառավարության և նրա ստեղծած հիմնադրամների նկատմամբ պահանջների՝ ՀՀ Կառավարությանը զիջելու պայմանագրով առաջացած Բանկի կորուստները՝ 1 136 156 հազ. ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,392,721	2,776,647
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	168,570	214,332
Ընդամենը	2,561,291	2,990,979

	01.01.2023- 31.12.2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2022- 31.12.2022	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	13,986,083	-	16,162,518	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	2,517,495	18	2,909,253	18
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չհարկվող ծախսեր	60,739	-	(87,577)	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(16,943)	-	169,303	-
Ընդամենը	2,561,291		2,990,979	-

	Մնացորդը 31.12.2022թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.12.2023թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	1,370,819	(625,546)	248,763	994,036
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	802,362	(566,947)	248,763	484,178
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	311		311
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	565,594	(57,743)		507,851
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	2,863	(1,167)		1,696
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	1,052,544	67,674	-	1,120,218
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	-	27,125	-	27,125
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	4,703	(3,503)		1,200
Հիմնական միջոցների գծով	-	-		-
Այլ ակտիվների գծով	1,013,565	51,878		1,065,443
Այլ պարտավորությունների գծով	34,276	(7,826)		26,450
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	318,275	(693,220)	248,763	(126,182)

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	11,424,792	13,171,539
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով		
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	11,424,792	13,171,539
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	6.10	7.03

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	12,447,751	12,062,899
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	12,447,751	12,062,899
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	6.64	6.44

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.12.2023	31.12.2022
Կանխիկ դրամական միջոցներ	13,032,618	15,275,472
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,711,319	3,299,555
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	20,493,733	59,643,637
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	24,545,355	21,303,692
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(10,914)	(20,767)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	60,772,111	99,501,589

*31.12.23թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 40 164 496 հազ. ՀՀ դրամ:

*31.12.22թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 33 762 030 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.23թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 2 642 500 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.12.22թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 1 080 000 հազ. ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2023	31.12.2023	01.01.2022	31.12.2022
Կանխիկ դրամական միջոցներ	15,275,472	13,032,618	6,853,501	15,275,472
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	3,299,555	2,711,319	2,958,057	3,299,555
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	59,643,637	20,493,733	34,700,392	59,643,637
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,303,692	24,545,355	827,000	21,303,692
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	-	4	12,000	-
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	7,304,999	6,916,149	4,204,885	7,304,999
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(27,480)	(16,825)	(16,788)	(27,480)
Ընդամենը	106,799,875	67,682,353	49,539,047	106,799,875

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.12.2023	31.12.2022
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ բանկերում	4	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	5,886,013	5,352,250
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	1,030,135	1,952,750
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	6,916,152	7,305,000

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	1,969,124	440,432
- վարկեր և ավանդներ	-	118,055
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	1,119,750	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	849,374	322,377
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	35,675,248	-
- վարկեր և ավանդներ	35,675,248	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	14,012,304	8,833,182
- վարկեր և ավանդներ	14,006,837	8,817,868
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	5,467	15,314
Հաշվեգրված տոկոսներ	25,254	4,597
Ընդամենը	51,681,930	9,278,211
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր	(30,963)	(30,913)

կորուստների պահուստ		
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	58,567,119	16,552,298

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	15,367,002	10,605,629
- վարկեր և ավանդներ	4,821,889	2,543,738
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	10,256,346	7,866,538
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	288,767	195,353
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	622,040	266,007
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	622,040	266,007
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	1,363,558	474,164
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	1,363,558	474,164
Հաշվեգրված տոկոսներ	24,840	18,841
Ընդամենը	17,377,440	11,364,641
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(125,854)	(57,170)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,251,586	11,307,471

Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	75,818,705	27,859,769
--	------------	------------

*31.12.2023թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 849 374 հազ. ՀՀ դրամ:

*31.12.2022թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 322 377 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.2023թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 332 030.0 հազ. ՀՀ դրամ (820.3 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 288 247.0 հազ.ՀՀ դրամ (712.1 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

**31.12.2022թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 67 748.5 հազ.ՀՀ դրամ (165.9 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 199 562. 6 հազ.ՀՀ դրամ (507.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	31.12.2023	31.12.2022
Վարկեր,այդ թվում՝	141,273,100	118,426,814
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	30,336,470	26,597,889
Օվերդրաֆտ	27,248,680	23,374,452
Վարկային քարտեր	33,228,872	27,047,519
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	775,979	5,743
Հետգնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	1,748,530	1,629,015
Ընդամենը վարկեր	204,275,161	170,483,543
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,372,157)	(4,037,939)
Ընդամենը զուտ վարկեր	200,903,004	166,445,604

31.12.23թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 40 209 467 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 236 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող	31.12.2023	31.12.2022
---------------------------------------	-------------------	-------------------

տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Բանկեր	25,901,387	10	8,935,924	5
Ֆինանսական կազմակերպություններ	15,078,235	107	10,410,276	94
Պետական ձեռնարկություններ	-	-	3,797	1
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	90,440,456	1,474	76,416,257	1,291
խոշոր ձեռնարկություններ	40,515,328	267	24,399,878	142
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	49,925,128	1,207	52,016,379	1,149
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	97,929,754	37,063	79,942,922	37,544
սպառողական վարկեր	29,363,407	22,097	22,013,997	22,843
հիփոթեքային վարկեր	30,336,470	1,879	26,443,951	1,761
վարկային քարտեր	33,120,712	11,323	26,841,513	11,217
այլ վարկեր	5,109,165	1,764	4,643,461	1,723
Անհատ ձեռնարկատերեր	14,156,421	1,337	12,491,552	1,129
Հաշվեգրված տոկոսներ	6,894,290	-	1,629,015	-
Ընդամենը	250,400,543	39,991	189,829,743	40,064
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,481,801)	-	(4,037,939)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	246,918,742	39,991	185,791,804	40,064

31.12.2023թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 17 249 387 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 13.1%-ը:

31.12.2022թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 28 421 980 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 15.52%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2022	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	10,118,159	5.00	8,646,883	5.12
Գյուղատնտեսություն	5,368,465	2.65	4,694,118	2.78
Շինարարություն	13,706,907	6.77	10,529,336	6.24
Տրանսպորտ և կապ	3,315,248	1.64	2,675,559	1.59
Առևտուր	53,208,890	26.27	43,375,419	25.69
Սպառողական	62,484,119	30.85	48,855,510	28.93
Հիփոթեքային վարկեր	30,336,470	14.98	26,443,951	15.66
Սպասարկման ոլորտ	12,480,053	6.16	12,875,901	7.63
Այլ	11,508,320	5.68	10,757,851	6.37
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,748,530		1,629,015	
Ընդամենը	204,275,161	100	170,483,543	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ռեզիդենտության	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերու- թյունը	31.12.2022	Տոկոսային հարաբերու- թյունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	201,738,843	99.61	168,341,693	99.70
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	118,630	0.06	81,326	0.05
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	669,158	0.33	431,509	0.26
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,748,530	-	1,629,015	-
Ընդամենը	204,275,161	100.00	170,483,543	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.12.2023	31.12.2022
Անշարժ գույք	154,585,568	126,186,632
Շարժական գույք	1,711,919	731,463
Շրջանառու միջոցներ	363,211	373,536
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	6,492,713	4,306,267
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	9,267,828	9,351,848
Դրամական հոսքեր	5,900,218	8,368,637
Դրամական միջոցներ	1,031,762	758,929
Արժեթղթեր	21,897,645	18,474,340
Այլ	1,275,767	302,876
Ընդամենը վարկեր	202,526,631	168,854,528

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով
չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	30,150,606	27,306,040
- գանձապետական պարտատոմսեր	30,150,606	27,306,040
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-

-այլ		-	-	
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)		-	-	
Ընդամենը պետական արժեթղթեր		30,150,606	27,306,040	
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2023		31.12.2022	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	14,966,161	137,565	15,010,448	107,565
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	14,966,161	-	15,010,448	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	137,565	-	107,565
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	14,966,161	137,565	15,010,448	107,565

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2023		31.12.2022	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	3,285	-	2,883
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	3,285	-	2,883
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	3,285	-	2,883

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	45,257,617	42,426,936

Ծանոթագրություն 18

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	8,693,688	7,730,282
- գանձապետական պարտատոմսեր	8,693,688	7,730,282
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	8,693,688	7,730,282

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2023		31.12.2022	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ				

ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	334,938	-	1,312,760	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	334,938	-	1,312,760	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(1,729)		(11,543)	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական				
Արժեթղթեր իրական արժեքով՝ այլ 333,209			1,301,217	-
Ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			9,026,897	9,031,499

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.23թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը ¥հազ. դրամ ^ա	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	82,500	6.25
"ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	3,285	-
Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ	Հեռահաղորդակցման ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	27.10.23	30,000	-
Ընդամենը				140,850	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.22թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը ¥հազ. դրամ ^ա	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	82,500	6.25
"ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	2,883	-
Ընդամենը				110,448	-

2022թ. և 2023թ. չորրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտ. իրավունքի ձևով ակտիվներ (հող և շենքեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3,887,072	3,414,145	1,954,504	224,071	491,459	2,013,276	4,112,854	16,097,381
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	(1,549)	1,487	(390)	-	-	(19,120)	(61,856)	(81,428)
Ավելացում	84,164	384,956	66,822	7,421	59,548	103,093	437,052	1,143,056
Օտարում	-	(513)	(32,862)	(45,667)	(19,544)	-	(286,903)	(385,489)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,969,687	3,800,075	1,988,074	185,825	531,463	2,097,249	4,201,147	16,773,520
Մնացորդի ճշգրտում	(4,647)	(1,240)	(230)	-	(440)	(2,922)	-	(9,479)
Ավելացում	68,589	485,214	129,723	17,047	72,388	424,874	374,249	1,572,084
Օտարում	-	-	-	(22,065)	-	-	(408,241)	(430,306)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(40,400)	(74,517)	-	(44,059)	-	-	(158,976)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,033,629	4,243,649	2,043,050	180,807	559,352	2,519,201	4,167,155	17,746,843
Կուտակված մաշվածություն							-	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	954,161	2,891,934	1,370,281	131,926	136,182	1,219,685	1,195,517	7,899,686

Մնացորդի ճշգրտում	(26)	(45)	-	-	-	-	(584,950)	(585,021)
Ավելացում	101,898	230,197	132,242	14,069	20,290	221,032	545,705	1,265,433
Օտարում	-	(513)	(32,029)	(43,384)	(14,528)	-	(76,553.0)	(167,007)
Վերադասակարգում								
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,056,033	3,121,573	1,470,494	102,611	141,944	1,440,717	1,079,719	8,413,091
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	(123)	-	-	(123)
Ավելացում	105,784	236,402	103,783	16,250	22,114	236,324	607,635	1,328,292
Օտարում	-	-	-	(20,961)	-	-	(261,644)	(282,605)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(39,162)	(70,062)	-	(30,220)	-	-	(139,444)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,161,817	3,318,813	1,504,215	97,900	133,715	1,677,041	1,425,710	9,319,211
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,871,812	924,836	538,835	82,907	425,637	842,160	2,741,445	8,427,632
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	2,913,654	678,502	517,580	83,214	389,519	656,532	3,121,428	8,360,429

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.12.2023	31.12.2022
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	7,585,472	7,703,897
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	842,160	656,532
Ընդամենը	8,427,632	8,360,429

2023թ.ընթացքում շահագործումից դուրս 62 508 հազ. դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2022թ.ընթացքում շահագործումից դուրս 89 245 հազ. դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.12.2023	31.12.2022
--	-------------------	-------------------

Բնագանձված գրավ	1,636,733	1,805,492
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,636,733	1,805,492

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.12.2023	31.12.2022
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	1,020,714	767,221
Ընդամենը	1,020,714	767,221
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(8,851)	(18,477)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	1,011,863	748,744

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	31.12.2023	31.12.2022
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	143,665	153,603
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	43,712	28,558
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	3,316	7,109
Կանխավճարներ մատակարարներին	969,044	419,197
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	78,207	66,565
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	1,237,944	675,032
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(1,921)	(1,935)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1,236,023	673,097

Այլ ակտիվներ	31.12.2023	31.12.2022
Պահեստ	179,858	69,107
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	113,301	88,167
Այլ ակտիվներ	353,615	181,631
Ընդամենը	646,774	338,905
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը զուտ այլ ակտիվներ	646,774	338,905

Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,894,660	1,760,746
------------------------------	------------------	------------------

Գուդվիլ

	31.12.2023	31.12.2022
Գուդվիլ	4,404,337	4,404,337

Գուդվիլի ամորտիզացիա	(4,404,337)	(4,404,337)
Ընդամենը գուդվիլ	-	-

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ՀՀ բանկերի	4,695	170
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	223,442	748,425
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	228,137	748,595
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	2,652,052	3,666,485
-վարկեր	2,652,052	3,666,485
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկեր	2,000,023	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	2,000,023	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	4,087	833,403
-վարկեր և ավանդներ	-	796,781
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	4,087	36,622
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	3
-վարկեր և ավանդներ		
-ֆինանսական լիզինգ		
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		
-այլ	-	3
Հաշվեգրված տոկոսներ	36,195	58,602
Ընդամենը	4,692,357	4,558,493
Ֆինանսական կազմակերպություններ		

-ընթացիկ հաշիվներ	31,686,886	28,375,732
-վարկեր և ավանդներ	49,601,756	63,570,768
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	480,390	274,636
-հաշվեգրված տոկոսներ	547,450	652,579
Ընդամենը	82,316,482	92,873,715

Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	87,236,976	98,180,803
--	-------------------	-------------------

31.12.2023թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 37 4169 651 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ: 31.12.2022թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 45 562 713 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	74,978	1,007,148
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	-	-
-այլ	448,022	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	523,000	1,007,148
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	43,773,946	45,208,224
-ժամկետային ավանդներ	13,549,737	7,944,037
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	2,227,084	5,283,564
-հաշվեգրված տոկոսներ	119,646	56,007
Ընդամենը	59,670,413	58,491,832
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	6,632,309	4,391,211
-ժամկետային ավանդներ	109,996	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	350	76
Ընդամենը	6,742,655	4,391,287
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,239,595	1,804,476
-ժամկետային ավանդներ	-	-

-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	10,771	44,952
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2,250,366	1,849,428
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	66,932,049	45,676,038
-ցպահանջ ավանդներ	30,800	27,839
-ժամկետային ավանդներ	87,758,429	65,156,453
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,659,642	1,613,637
-այլ	589,833	596,253
-հաշվեգրված տոկոսներ	300,307	219,670
Ընդամենը	157,271,060	113,289,890
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	9,572,090	9,455,926
-ցպահանջ ավանդներ	30	926
-ժամկետային ավանդներ	6,574,675	5,110,788
-այլ	41,425	40,212
-հաշվեգրված տոկոսներ	19,227	13,124
Ընդամենը	16,207,447	14,620,976
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	242,664,941	193,650,561

31.12.2023թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 5 481 655 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2022թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 3 821 634 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.12.2023	31.12.2022
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	52	60
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	1	-
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	9,393	8,155
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	294	200
Ընդամենը	9,740	8,415

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.12.2023	31.12.2022
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	7,749,879	5,452,358

Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	39,542	34,726
Ընդամենը	7,789,421	5,487,084

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 5.0 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

08.09.2022թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.25 % եկամտաբերությամբ 3,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

21.04.22թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

29.10.19թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120,000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 3,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120,000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	31.12.2023	31.12.2022
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ՝	-	-
-ֆյուչերս	-	-
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2023	31.12.2022
Շահաբաժիններ	12,067	6,464
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	99,964	56,588
Ընդամենը	112,031	63,052

*2022թ. ընթացքում Բանկը բաժնետերերին է վճարել 3 000 000 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժին:

**2023թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը բաժնետերերին է վճարել 5 000 000 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժին:

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	31.12.2023	31.12.2022
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,120,218	1,052,544
Հետաձգված հարկային ակտիվ	994,036	1,370,819
Ընդամենը	126,182	(318,275)

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	31.12.2023	31.12.2022
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	2,406,914	2,794,567
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	1,006,726	380,000
Ընդամենը	1,400,188	2,414,567

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	31.12.2023	31.12.2022
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	95,889
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	1,400,188	2,414,567
-ԱԱՀ-ի գծով	3,643	2,875
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	254,550	196,661
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	62,329	39,390
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,415,164	1,193,604
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	359,194	193,636
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	3,015,741	3,302,023
Այլ պարտավորություններ	370,069	211,015
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	6,880,878	7,649,660

Ծանոթագրություն 28

Կանոնադրական կապիտալ

	31.12.2023	31.12.2022
Սովորական բաժնետոմսեր	9,366,725	9,366,725
Բաժնետոմսերի քանակը	1,873,345	1,873,345

Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	9,366,725	9,366,725

2023թ. ընթացքում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.12.2023թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

31.12.2022թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	31.12.2023	31.12.2022
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2022թ. և 2023թ. կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.12.2023	31.12.2022
Էմիսիոն եկամուտ	10,263,687	10,263,687
Ընդամենը	10,263,687	10,263,687

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.12.2023	31.12.2022
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	(210,285)	(1,233,244)
Ընդամենը	3,289,715	2,266,756

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.12.2023	31.12.2022
Չօգտագործված վարկային գծեր	12,658,887	13,088,257
Տրամադրված երաշխիքներ	4,449,364	4,807,687
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	95,889
Ընդամենը	17,108,251	17,991,833
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	9,422	15,903
Ընդամենը	17,098,829	17,975,930

Ծանոթագրություն 30.4 Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	31.12.2023	31.12.2022
-ընթացիկ տարվա	11,424,792	13,171,539
-նախորդ տարվա	25,582,011	17,410,472
Ընդամենը	37,006,803	30,582,011

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2022թ. և 31.12.2023թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	31.12.2023				31.12.2022			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	20,533,489	7,089	304,219	20,844,797	305,774	19,962	342,857	668,593
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառվածություններ	12,678,034	112,134	352,985	9,304,116	31,735,891	299,731	272,361	32,307,983
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառվածություններ	8,291,191	92,055	341,112	5,314,343	11,508,176	312,604	310,999	12,131,779
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	24,920,332	27,168	316,092	25,263,592	20,533,489	7,089	304,219	20,844,797
Արժեզրկումից պահուստ	36,244	195	1,120	37,559	153,053	27	923	154,003
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	24,884,088	26,973	314,972	25,226,033	20,380,436	7,062	303,296	20,690,794
Տոկոսային եկամուտ	2,323,143	1,570	2,323,143	4,647,856	1,648,286	1,997	27,779	1,678,062
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.12.2023				31.12.2022			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	9,966,701	1,920,051	145,926	12,032,678	7,176,556	952,059	82,897	8,211,512
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	164,296,938	9,014,998	1,960,399	175,272,335	233,764,904	6,772,133	1,403,538	241,940,575
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	165,533,020	8,820,575	1,872,300	176,225,895	230,974,759	5,804,141	1,340,509	238,119,409
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	8,730,619	2,114,474	234,025	11,079,118	9,966,701	1,920,051	145,926	12,032,678

Տոկոսային ծախս	209,790	103,789	11,339	324,918	237,739	80,860	3,555	322,154
----------------	---------	---------	--------	---------	---------	--------	-------	---------

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.12.2023	31.12.2022
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.12.2023	31.12.2022
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	31.12.2023	31.12.2022
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	113,079	104,227
- պարգևատրում	40,325	13,250
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	293,218	292,802
- պարգևատրում	118,100	49,545
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	564,722	459,824

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի Ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գուտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեքը հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի,

առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2023թ.-ի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր ային պորտֆելի 3.97%-ը (8 113 838 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.12.2023 թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 204 275 161 հազ. դրամ՝ 31.12.2022թ-ի 170 483 543 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 19.82%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2023-թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 63 373 179 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 34 938 311 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 81.39%-ով, հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 18 020 505 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 25 506 257 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 29.35%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաոճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.12.2023	31.12.2022
-----------	------------	------------

Երևան	157,131,836	129,574,658
Գեղարքունիքի մարզ	3,311,949	2,709,329
Շիրակի մարզ	7,648,816	6,333,534
Լոռու մարզ	4,100,777	3,083,864
Վայոց Ձորի մարզ	14,325	16,698
Արմավիրի մարզ	6,746,218	6,924,428
Սյունիքի մարզ	1,702,804	1,521,043
Տավուշի մարզ	2,842,289	2,475,698
Արագածոտնի մարզ	1,686,192	1,721,856
Կոտայքի մարզ	11,474,180	9,263,718
Արարատի մարզ	5,079,457	3,789,038
ԼՂՀ	-	927,829
Ընդամենը	201,738,843	168,341,693

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,932,403	399,985	9,392,952	46,771	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,247,020	8,363,192	33,392,272	16,816,221	75,818,705
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		-	-	.	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	200,123,802	522,785	250,954	5,463	200,903,004
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	45,254,332	-	3,285	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,026,897	-	-	-	9,026,897
Այլ ակտիվներ	12,954,116	4,719	23	167	12,959,025
Ընդամենը՝ ակտիվներ	335,538,570	9,290,681	43,039,486	16,868,622	404,737,359
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,095,896	4,496	7,034	825	17,108,251
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	38,910,984	277,141	47,907,105	141,746	87,236,976
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	219,714,839	14,094,005	2,290,276	6,565,822	242,664,941
Այլ պարտավորություններ	14,789,487	56,809	373	61,843	14,908,512
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	273,415,310	14,427,955	50,197,754	6,769,411	344,810,429
Զուտ դիրք	62,123,260	(5,137,274)	(7,158,268)	10,099,211	59,926,930

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2022

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՀԿ երկրներ	Ոչ ՏՀՀԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	87,652,911	1,512,668	10,273,186	62,824	99,501,589
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,016,165	8,471,777	5,683,163	2,688,664	27,859,769
Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	165,928,024	435,708	-	81,872	166,445,604
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	42,424,053	-	2,883	-	42,426,936
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,031,499	-	-	-	9,031,499
Այլ ակտիվներ	12,241,777	3,018	25	122	12,244,942
Ընդամենը՝ ակտիվներ	328,294,429	10,423,171	15,959,257	2,833,482	357,510,339
Վարկային դիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,978,713	2,774	10,338	8	17,991,833
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	50,785,317	281,999	46,570,835	542,652	98,180,803
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	174,638,298	12,362,488	2,048,109	4,601,666	193,650,561
Այլ պարտավորություններ	13,094,132	43,424	61,246	994	13,199,796
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	238,517,747	12,687,911	48,680,190	5,145,312	305,031,160
Զուտ դիրք	89,776,682	(2,264,740)	(32,720,933)	(2,311,830)	52,479,179

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.12.2023

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	192,304,894	39,007	4,161,024	251	6,060,713	616
1. Արդյունաբերություն	9,580,253	245	119,909	6	417,997	15
2. Գյուղատնտեսություն	5,238,112	1,756	27,098	6	103,255	14
3. Շինարարություն	13,641,838	141	-	-	65,069	4
4. Տրանսպորտ և կապ	2,075,456	118	1,239,792	2	-	-
5. Առևտուր	52,596,745	1,661	66,188	7	545,957	22
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,264,058	208	34,294	1	2,181,701	17
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	59,446,915	32,682	537,030	213	2,500,174	525
7.1 անշարժ գույքի գրավով	42,208,229	4,522	431,554	77	2,239,976	153
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,221,372	214	7,029	1	7,299	5
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	39,461,517	2,196	2,136,713	16	246,560	19

31.12.2022

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	157,775,202	38,347	5,522,668	982	5,556,658	636
1. Արդյունաբերություն	8,119,817	196	141,479	7	385,587	10
2. Գյուղատնտեսություն	4,509,092	1,698	79,814	14	105,212	16

3. Շինարարություն	9,364,539	105	1,164,797	12	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	1,497,579	70	1,177,980	1	-	-
5. Առևտուր	42,616,868	1,445	302,113	19	456,438	14
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	9,332,876	192	1,401,417	9	2,141,608	16
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	45,560,338	32,600	891,151	890	2,404,021	570
7.1 անշարժ գույքի գրավով	29,544,248	3,601	262,423	61	697,674	87
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	475,702	102	-	-	-	-
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	36,774,093	2,041	363,917	30	63,792	10

**Վարկային ռիսկ պարունակող
ակտիվները ըստ
տարածաշրջանների 31.12.2023**

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	192,304,894	39,007	4,161,024	251	6,060,713	616
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	191,539,630	38,962	4,161,024	251	6,038,189	614
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	509,652	38	-	-	22,524	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	250,227	15	-	-	21,600	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	250,156	6	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	118,630	4	-	-	-	-
Բելգիա	101,541	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	5,456	1	-	-	-	-
Լիբանան	-	-	-	-	-	-

31.12.2022

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	149,578,275	38,260	10,266,413	402	4,151,894	643
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	149,066,364	38,230	10,265,489	401	4,151,894	643
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	430,585	27	924	1	-	-
Ռուսաստանի Դաշնություն	169,722	9	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	81,326	3	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-
Լիբանան	-	-	-	-	-	-

Իրաք	-	-	-	-	-	-
------	---	---	---	---	---	---

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որն ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,509,326	41,816,029	446,756	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,755,319	58,761,761	8,301,625	75,818,705
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ				-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	96,704,306	104,198,698	-	200,903,004
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	39,519,103	5,738,514	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,694,698	332,199	-	9,026,897
Այլ ակտիվներ	11,878,095	1,079,675	1,255	12,959,025
Ընդամենը՝ ակտիվներ	184,060,847	211,926,876	8,749,636	404,737,359
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	11,507,363	5,600,888	-	17,108,251
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,303,909	64,869,334	3,063,733	87,236,976
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,348,691	135,615,048	5,701,202	242,664,941
Վճարվելիք գումարներ	-	7,789,421	-	7,789,421
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	112,031	-	-	112,031
Այլ պարտավորություններ	6,974,763	32,290	7	7,007,060
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	127,739,394	208,306,093	8,764,942	344,810,429
Զուտ դիրք	56,321,453	3,620,783	(15,306)	59,926,930

Արտարժութային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	56,321,453	3,620,783	(15,306)	59,926,930

31.12.2022

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,085,317	81,840,780	1,575,492	99,501,589
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,869,784	15,051,018	6,938,967	27,859,769
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	78,307,609	88,137,995	-	166,445,604
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	34,439,183	7,987,753	-	42,426,936
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	7,999,648	1,031,851	-	9,031,499
Այլ ակտիվներ	12,058,110	185,877	955	12,244,942
Ընդամենը՝ ակտիվներ	154,759,651	194,235,274	8,515,414	357,510,339
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	8,041,406	9,898,440	51,987	17,991,833
Պարտավորություններ				

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23,141,712	72,978,200	2,060,891	98,180,803
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	74,982,309	114,286,182	4,382,070	193,650,561
Վճարվելիք գումարներ	63,052	-	-	63,052
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	5,487,084	-	5,487,084
Այլ պարտավորություններ	7,465,153	184,498	9	7,649,660
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	105,652,226	192,935,964	6,442,970	305,031,160
Զուտ դիրք	49,107,425	1,299,310	2,072,444	52,479,179

***I խմբի արտարժույթի՝ կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, Ճապոնական իեն:

** "II խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2022

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	689,069	-	689,069
- պահանջներ	671,137	-	-	671,137
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	671,137	(689,069)	-	(17,932)
Զուտ բաց դիրք*	49,778,562	610,241	2,072,444	52,461,247

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2023թ. չորրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը բացասական է (12 103 828) հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի (13 449 072) հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2023թ-ի չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել են 1 345 244 հազ. դրամով:

31.12.2023թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.09.2023թ.-ի համեմատ նվազել է 0.61 տոկոսային կետով՝ կազմելով բացասական 96.21% նախորդ եռամսյակի 95.69% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2022թ.-2023թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.2022	(4,521,469)	98.08
28.02.2022	(5,619,696)	97.47
31.03.2022	(3,237,986)	98.57
30.04.2022	(4,786,827)	97.99
31.05.2022	(7,300,586)	97.00
30.06.2022	(16,811,160)	93.36
31.07.2022	(18,997,281)	92.62
31.08.2022	(27,349,896)	89.48
30.09.2022	(17,472,466)	93.31
31.10.2022	(32,963,900)	87.95
30.11.2022	(27,173,565)	90.01
31.12.2022	(32,615,062)	88.50
31.01.2023	(27,433,554)	90.32
28.02.2023	(13,918,399)	95.00
31.03.2023	(13,280,334)	95.42
30.04.2023	(11,349,461)	96.20
31.05.2023	(12,877,891)	95.67
30.06.2023	(8,704,675)	97.01
31.07.2023	(6,990,464)	97.68
31.08.2023	(8,518,200)	97.22
30.09.2023	(24,838,553)	92.16
31.10.2023	(13,095,377)	95.79
30.11.2023	(16,239,313)	94.97
31.12.2023	(6,976,794)	97.87

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների

կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման

31.12.2023թ.

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտա- վաճառ ված	դրամով	արտա- վաճառ ված	դրամով	արտա- վաճառ ված	դրամով	արտա- վաճառ ված	դրամով	արտա- վաճառ ված	դրամով	արտա- վաճառ ված
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.նկ., այդ թվում՝	6,531,166	57,713,900	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338
-վարկեր	-	27,069,004	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338
-ավանդ.	-	25,787,765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-հետգն. պայման..	6,531,166	4,857,131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ, փոխատվություններ, այդ թվում՝	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,655,688	28,893,316	66,147,076	74,636,565
- վարկեր	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,522,034	28,471,276	66,086,288	74,477,068
- ֆատկորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	133,654	422,040	60,788	159,497
- հետգնման պայման.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	27,700,832	4,876,873	10,003,023	471,288
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	25,639,013	4,876,873	10,003,023	471,288
-Հետգնման պայմ. գրավադրվ.արժեթղթ.	-	-	-	-	-	-	-	-	2,061,819	-	-	-
Ամորտիզացված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝		-	-	-	-	-	-	-	2,495,639	333,927	6,199,060	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,495,639	333,927	6,199,060	-
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	32,908	10,804	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	6,564,074	57,724,704	450,784	1,532	2,448,069	183,037	3,777,539	3,146,306	57,478,634	34,587,114	82,850,905	76,058,191

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. - ների նկատմամբ, այդ թվում՝	3,965,739	29,726,484	-	-	-	-	262	-	5,532,792	33,903,987	9,486,821	3,908,277
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	262	-	2,635,998	33,385,462	9,486,821	3,908,277
- ավանդներ	1,963,113	29,726,484	-	-	-	-	-	-	2,896,794	518,525	-	-
- հետգնման պայմ. եր	2,002,626	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	49,567,028	79,695,239	593,028	199,408	381,329	328,632	255,642	543,100	48,869,332	56,905,094	176,139	165,031
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ավանդներ	49,567,028	79,695,239	593,028	199,408	381,329	328,632	255,642	543,100	48,869,332	56,905,094	176,139	165,031
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	221,044	-	55,526	-	186,073	-	7,326,778	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	221,044	-	55,526	-	186,073	-	7,326,778	-	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,668,804
Ներգրավված այլ միջոցներ	6,706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը												5,742,112

	53,539,473	109,421,723	593,028	420,452	381,329	384,158	255,904	729,173	54,402,124	98,135,859	9,662,960	
Զուտ դիրք	(46,975,399)	(51,697,019)	(142,244)	(418,920)	2,066,740	(201,121)	3,521,635	2,417,133	3,076,510	(63,548,745)	73,187,945	70,316,079

31.12.2022

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	իսրումն	իսբնութ ամսական	իսրումն	իսբնութ ամսական	իսրումն	իսբնութ ամսական	իսրումն	իսբնութ ամսական	իսրումն	իսբնութ ամսական	իսրումն	իսբնութ ամսական
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	4,230,962	10,421,882	251,917	3,639,425	-	-	301,031	-	594,449	123,352	-	567,601
-վարկեր	-	8,820,588	251,917	835,460	-	-	301,031	-	594,449	123,352	-	567,601
-ավանդ	-	760,980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-												
հետգն. պայմանագ.	4,230,962	840,314	-	2,803,965	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, այդ թվում՝	908,098	4,702,054	529,005	24,675	1,602,973	58,215	3,487,879	2,900,732	24,404,400	22,559,444	48,797,755	60,508,313
- վարկեր	908,098	4,702,054	529,005	24,675	1,602,973	58,215	3,487,879	2,900,732	24,404,400	22,559,444	48,792,724	60,507,568
- ֆատկորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,031	745
-												
հետգն. պայմանագ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանս. արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ -հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	337,976	137,300	290,905	230,296	458,604	516,356	22,370,291	6,676,146	10,981,406	427,656
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ -հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	337,976	137,300	290,905	230,296	458,604	516,356	22,370,291	6,676,146	10,981,406	427,656
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	793	4,911,879	1,041,710	3,088,660	-
-հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	793	4,911,879	1,041,710	3,088,660	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	22,011	6,547	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	5,161,071	15,130,483	1,118,898	3,801,400	1,893,878	288,511	4,247,514	3,417,881	52,281,019	30,400,652	62,867,821	61,503,570

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր	810,947	27,564,785	-	-	-	-	-	811,545	11,956,713	41,767,529	10,170,741	4,032,755
- ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	811,545	3,612,653	40,919,005	10,170,741	4,032,755
-հետգնման	810,947	27,564,785	-	-	-	-	-	-	8,344,060	848,524	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

պայամանգրեր												
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	45,674,050	63,084,223	189,371	113,360	371,334	866,735	110,276	592,271	27,989,768	47,971,855	154,016	125,858
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ավանդներ	45,674,050	63,084,223	189,371	113,360	371,334	866,735	110,276	592,271	27,989,768	47,971,855	154,016	125,858
-այլ	-											-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	39,887	-	5,447,197	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	39,887	-	5,447,197	-	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,622,545
Ներգրավված այլ միջոցներ	6,728	95,889	-	-			-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	46,491,725	90,744,897	189,371	113,360	371,334	866,735	110,276	1,443,703	39,946,481	95,186,581	10,324,757	5,781,158
Զուտ դիրք	(41,330,654)	(75,614,414)	929,527	3,688,040	1,522,544	(578,224)	4,137,238	1,974,178	12,334,538	(64,785,929)	52,543,064	55,722,412

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2023		31.12.2022	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	10.67	5.10	11.72	5.08
- միջբանկային վարկեր	-	6.73	-	5.72
- միջբանկային ռեպո	-	4.00	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	3.63	-	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	13.35	11.33	12.68	9.43
Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	10.61	5.04	8.61	5.42
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8.81	5.81	8.72	5.18
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.12	7.32	8.48	6.64
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.60	3.92	9.21	4.18
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	0.00	4.94	0.00	4.96

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝
1. Արժույթային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.
3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատման է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ:

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիվիզ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

- ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

- ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

- միջոցների ներգրավումը

- տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

- տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

- նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող

միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկդի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիվիզային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.12.2023թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	36,227,368	-	-	-	-	-	-	24,544,743	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,910,241	65,802,637	62,573	291,991	450,595	1,446,717	233,973	619,978	75,818,705
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	-	6,733,898	3,516,562	16,224,678	30,645,203	90,713,123	53,069,540	-	200,903,004
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	20,648	1,491,750	9,230,544	1,073,107	23,315,278	9,985,440	140,850	45,257,617
- Պետական արժեթղթեր	-	-	3,020	4,389,438	-	15,772,708	9,985,440	-	30,150,606
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	20,648	1,488,730	4,841,106	1,073,107	7,542,570	-	-	14,966,161
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	140,850	140,850
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,170	2,590,188	22,558	945,557	5,467,424	-	9,026,897
- Պետական արժեթղթեր	-	-	-	2,288,048	-	938,216	5,467,424	-	8,693,688
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	-	1,170	302,140	22,558	7,341	-	-	333,209
Այլ պահանջներ	353,115	2,541,045	-	-	-	-	10,064,365	500	12,959,025
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	43,490,724	75,098,228	5,072,055	28,337,401	32,191,463	116,420,675	78,820,742	25,306,071	404,737,359

Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	25,704,633	52,405,638	1,581,814	10,358,035	18,628,775	54,721,285	26,003,863	22,522,833	211,926,876
II խմբի արտարժույթով	1,810,299	6,939,337	-	-	-	-	-	-	8,749,636
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ								-	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	32,398,124	3,784,677	576,776	6,839,157	11,735,853	27,797,722	4,104,667	-	87,236,976
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	132,579,402	4,714,352	4,889,543	5,905,225	19,378,494	75,059,960	137,965	-	242,664,941
- ցպահանջ ավանդներ	129,262,267	-	-	-	-	-	-	-	129,262,267
- ժամկետային ավանդներ		4,705,190	4,889,543	5,905,225	19,378,494	73,400,318	137,965	-	108,416,735
- այլ	3,317,135	9,162	-	-	-	1,659,642	-	-	4,985,939
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	1,185,427	9,679	-	3,238,320	3,355,995	-	-	7,789,421
Այլ պարտավորություններ	372,846	2,330,316		1,400,188			3,015,741	-	7,119,091
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	12,658,887	79,913	212,054	2,664,970	775,705	716,722	-	-	17,108,251
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	165,350,372	12,014,772	5,475,998	14,144,570	34,352,667	106,213,677	7,258,373	-	344,810,429
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	102,886,541	5,400,045	3,344,974	10,009,313	24,167,815	62,424,052	73,353.00	-	208,306,093
II խմբի արտարժույթով	8,764,867	75	-	-	-	-	-	-	8,764,942
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(121,859,648)	63,083,456	(403,943)	14,192,831	(2,161,204)	10,206,998	71,562,369	25,306,071	59,926,930
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(77,181,908)	47,005,593	(1,763,160)	348,722	(5,539,040)	(7,702,767)	25,930,510	22,522,833	3,620,783
II խմբի արտարժույթով	(6,954,568)	6,939,262	-	-	-	-	-	-	(15,306)

31.12.2022թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ցպահան 2	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ,մնացորդներ ՀՀ ԿԲ- ում	78,197,897	-	-	-	-	-	-	21,303,692	99,501,589
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,298,777	18,263,017	637,111	91,836	503,661	578,647	221,937	264,783	27,859,769
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	-	12,869,667	8,858,542	8,737,910	12,581,893	88,036,728	35,360,864	-	166,445,604
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	187,150	2,279,555	5,693,527	2,457,062	24,097,161	7,602,033	110,448	42,426,936
- Պետական արժեթղթեր	-	154,444	49,956	2,955,835	96,429	16,447,343	7,602,033	-	27,306,040
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	32,706	2,229,599	2,737,692	2,360,633	7,649,818	-	-	15,010,448
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	110,448	110,448
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին.ակտիվներ	-	69	138,949	1,041,431	202,689	5,168,700	2,479,661	-	9,031,499
- Պետական արժեթղթեր	-	-	19,794	379,865	-	4,850,962	2,479,661	-	7,730,282
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	69	119,155	661,566	202,689	317,738	-	-	1,301,217
Այլ պահանջներ	248,170	1,830,348	-	-	-	-	10,165,924	500	12,244,942
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	85,744,844	33,150,251	11,914,157	15,564,704	15,745,305	117,881,236	55,830,419	21,679,423	357,510,339
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	88,785,911	11,705,894	6,347,877	4,988,208	7,949,500	53,533,129	16,669,170	264,783	190,244,472
II խմբի արտարժույթով	1,975,525	6,539,889	-	-	-	-	-	-	8,515,414

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	29,404,898	2,436,391	2,275,554	4,401,276	14,778,418	39,793,068	5,091,198	-	98,180,803
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	113,543,172	2,251,785	5,920,391	6,684,479	20,000,647	45,188,573	61,514	-	193,650,561
- ցախահանջ ավանդներ	107,251,696	-	-	-	-	-	-	-	107,251,696
- ժամկետային ավանդներ	-	2,242,877	5,920,391	6,684,479	20,000,647	43,574,936	61,514	-	78,484,844
- այլ	6,291,476	8,908	-	-	-	1,613,637	-	-	7,914,021
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	29,035	5,690	-	1,180,710	4,271,649	-	-	5,487,084
Այլ պարտավորություններ	201,576	1,794,546		2,414,567			3,302,023	-	7,712,712
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	13,088,257	234,954	1,867,604	1,948,748	300,635	551,635	-	-	17,991,833
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	143,149,646	6,511,757	8,201,635	13,500,322	35,959,775	89,253,290	8,454,735	-	305,031,160
Այդ թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	89,323,382	5,601,743	5,250,801	7,842,927	20,285,909	65,459,393	45,942.00	-	193,810,097
II խմբի արտարժույթով	6,442,888	82	-	-	-	-	-	-	6,442,970
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(57,404,802)	26,638,494	3,712,522	2,064,382	(20,214,470)	28,627,946	47,375,684	21,679,423	52,479,179
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(537,471)	6,104,151	1,097,076	(2,854,719)	(12,336,409)	(11,926,264)	16,623,228	264,783	(3,565,625)
II խմբի արտարժույթով	(4,467,363)	6,539,807	-	-	-	-	-	-	2,072,444

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2023թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչա փ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	47,127,840	282,659,133	16.67	12.0
Փետրվար	48,339,502	286,500,794	16.87	12.0
Մարտ	49,653,203	294,378,389	16.87	12.0
Ապրիլ	50,335,643	301,380,743	16.70	12.0
Մայիս	51,982,395	296,825,854	17.51	12.0
Հունիս	45,242,626	300,354,113	15.06	12.0
Հուլիս	40,696,564	306,557,614	13.28	12.0
Օգոստոս	48,608,572	310,548,386	15.65	12.0
Սեպտեմբեր	55,788,971	322,107,361	17.32	12.0
Հոկտեմբեր	56,649,531	328,845,225	17.23	12.0
Նոյեմբեր	57,642,303	328,451,928	17.55	12.0
Դեկտեմբեր	58,604,475	334,080,839	17.54	12.0

2022թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչա փ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	37,714,338	256,594,856	14.70	12.0
Փետրվար	38,856,141	260,295,809	14.93	12.0
Մարտ	39,235,375	275,146,479	14.26	12.0
Ապրիլ	39,055,666	268,992,103	14.52	12.0
Մայիս	40,747,868	269,226,961	15.14	12.0
Հունիս	41,832,579	264,306,179	15.83	12.0
Հուլիս	40,987,470	265,697,121	15.43	12.0
Օգոստոս	40,545,486	257,806,339	15.73	12.0
Սեպտեմբեր	41,338,746	268,726,491	15.38	12.0
Հոկտեմբեր	41,249,037	264,990,418	15.57	12.0
Նոյեմբեր	41,093,621	271,583,260	15.13	12.0
Դեկտեմբեր	42,177,774	280,999,535	15.01	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.12.2023

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորու- թյուններ	Անավարտ ժամկետային գործառնու- թյուններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	92,224,111	812,076	-	-
10%	6,850,560	-	-	685,056
20%	27,891,635	500,000	-	5,678,327
30%	474,263	-	-	142,279

35%	11,746,554	-	-	4,111,294
50%	28,185,112	-	-	14,092,556
75%	7,857,898	-	-	5,893,423
100%	80,196,693	7,030,381	-	87,227,074
110%	-	-	-	-
150%	103,862,510	3,330,477	-	160,789,480
200%	3,169,770	-	-	6,339,539
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	362,459,105	11,672,934	-	284,959,028

31.12.2022

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	125,779,669	415,015	-	-
10%	6,050,166	-	-	605,017
20%	17,916,619	-	-	3,583,324
30%	340,247	-	-	102,074
35%	10,795,001	-	-	3,778,250
50%	24,160,443	-	-	12,080,221
75%	15,875,266	-	-	11,906,449
100%	69,068,195	6,485,558	-	75,553,753
110%	-	-	-	-
150%	84,552,848	4,177,112	-	133,094,939
200%	1,611,503	-	-	3,223,007
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	356,149,957	11,077,685	-	243,927,035

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2022թ. և 31.12.2023թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

31.12.2022թ. և 31.12.2023թ. դրությամբ այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2022թ. և 2023թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2022թ. և 31.12.2023թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

31.12.2022թ. և 31.12.2023թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.12.2023	31.12.2022
Արժեթղթեր	28,289,802	19,982,738
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	11,295,006	11,831,184
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	383,311,528	339,442,084
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	5,040,043	8,333,928
Դրամական միջոցներ	5,481,655	43,857,806
Այլ գրավ	29,034,960	43,886,867
Երաշխավորություններ	4,449,364	4,807,687
Ընդամենը	466,902,358	472,142,294

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում / խախտում

Բանկը 2022թ. և 2023թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

Հավելված 1
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2022 թվականի հունիսի 28-ի թիվ 112-Ն
 որոշման

Հավելված 3
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2009 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 166-Ն
 որոշման Հավելվածի

(եռամսկակային)

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ
1/1/2023 թ-ից 31/12/23 թ.
(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	<< կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսկայում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	9,366,725	1,000,000	խախտում ամբողջ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	58,604,475	30,000,000	խախտում ամբողջ
Ն: Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.70%	min6.2%	խախտում ամբողջ
Ն: Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.70%	min8.3%	խախտում ամբողջ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	17.54%	min11%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկի բարձր իրազեկելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	35.35%	min15%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկի բարձր իրազեկելի ակտիվների և ցածրահաշվարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	80.04%	min60%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկի բարձր իրազեկելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	271.74%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: (FX) Բանկի բարձր իրազեկելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	332.56%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: (FX) Բանկի բարձր իրազեկելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	0.00%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	162.48%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	166.47%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	385.86%	min 100%	խախտում ամբողջ
Ն: Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.56%	max20%	խախտում ամբողջ
Ն: Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	76.72%	max500%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.21%	max5%	խախտում ամբողջ
Ն: Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	12.81%	max20%	խախտում ամբողջ
Ն: պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը (<< դրամով)	0.00%	max10%	խախտում ամբողջ
Ն: պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը (արտարժույթով)	0.33%	max5%	խախտում ամբողջ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	X		
<< դրամով,	X	min 4%	խախտում ամբողջ
ԱՄՆ դոլարով,	X	min 6% << դրամով, min 12% ԱՄՆ դոլարով,	խախտում ամբողջ
Եվրոյով	X	min 6% << դրամով, min 12% Եվրոյով,	խախտում ամբողջ
Բոլոր արտարժույթների գծով դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	1.68%	max10%	խախտում ամբողջ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով	1.52%	max7%	խախտում ամբողջ
Եվրոյով,	0.01%	max7%	խախտում ամբողջ
Ռուսական ռուբլիով,	0.06%	max7%	խախտում ամբողջ
Այլ	0.04%	max7%	խախտում ամբողջ

